CARRER 127

FEBRER 2013
WWW.FAVB.CAT

ferran/ernández

BARRI RIC, BARRI POBRE

DOSSIER, pàgines 19 a 24

DANI CODINA

Assemblea de treballadors a l'Hospital de Sant Pau, el més antic de Barcelona, en el punt de mira pels escàndols econòmics en la seva gestió

La sanitat catalana, en risc i sota sospita

En un context marcat per les retallades pressupostàries, el degoteig d'escàndols en la gestió de fons públics destinats a la salut ha tret a la llum l'opacitat amb què funcionen molts centres finançats amb fons públics. Lluny d'apostar per un model més transparent, la Generalitat sembla disposada a aplanar el camí a l'empresa privada perquè faci negoci amb el trossejament de l'ICS i la probable privatització del Clínic

MARC FONT

Mai com ara la sanitat pública catalana havia copat l'atenció mediàtica. Malauradament, els focus no l'apunten per la descoberta d'un nou tractament mèdic assolit després d'anys d'investigació, ni perquè les perennes llistes d'espera s'hagin escurçat a nivells més que raonables. De fet, pel que fa referència a aquesta segona qüestió, ha succeït més aviat el contrari, en el que és una de les conseqüències de les retallades en sanitat que ha portat a terme Artur Mas des que, a final de 2010, va arribar a la presidència de la Generalitat. El 2011, el pressupost en aquest àmbit va minvar més d'un 10%, mentre que l'any passat va fer-ho un 5%. Tot apunta que la tisorada continuarà enguany. La disminució pressupostària està comportant un empitjorament de la qualitat assistencial, segons han denunciat professionals mèdics i col·lectius d'usuaris. Però només amb les retallades no s'explicarien les pàgines i pàgines que ha omplert la sanitat catalana els darrers mesos. Al cap i a la fi, aquestes han colpejat amb intensitat gairebé tots els departaments del Govern del Principat. El degoteig d'escàndols econòmics al sector que s'han anat destapant els darrers mesos, amb presumpta malversació de fons públics en alguns casos, i els canvis en el model de gestió que pretén tirar endavant la Generalitat obrint les portes a la gestió privada, són els altres elements que completen el particular còctel explosiu que viu la sanitat a casa nostra.

> La divisió de l'ICS per a la seva privatització ha rebut un allau de crítiques, sobretot arran d'escàndols com els casos 'Crespo' i 'Bagó'

El projecte de més envergadura que ja està posant en marxa l'executiu autonòmic és el trossejament de l'Institut Català de la Salut (ICS). Objectiu prioritari del conseller del ram, Boi Ruiz -expresident de la patronal Unió Catalana d'Hospitals-, la intenció final és que l'ICS, que actualment aplega més de 40.000 treballadors, vuit hospitals i 285 centres d'atenció primària (CAP), es divideixi en una vintena de societats amb entitat jurídica pròpia. Seguint el "mantra" neoliberal, Ruiz argumenta que això servirà per millorar l'eficiència de la sanitat pública catalana. El pla en conjunt encara no està detallat ni aprovat pel Parlament, però de moment se sap que la prova pilot començarà amb la creació d'un consorci que agruparà l'hospital Arnau de Vilanova de Lleida, els hospitals de Santa Maria (també a Lleida) i el comarcal de Tremp, un CAP i una dotzena de consultoris locals de Lleida i de Girona.

La divisió de l'ICS en entitats públiques subjectes al dret privat ha rebut una allau de crítiques, sobretot arran d'escàndols com els casos *Crespo* i *Bagó* [vegeu peça], que han esclatat en consorcis finançats amb diners públics, però gestionats de manera molt opaca i afavorint clarament determinats interessos privats. "Aquesta fragmentació acostuma a ser la primera fase d'un procés de privatització", adverteix Lluís Rabell, president de la Favb, que advoca per gestionar el sistema sanitari amb una "visió de conjunt". El dirigent veïnal recorda que altres països, com el Regne Unit, han posat en marxa models més descentralitzats i privatitzats, que han tingut com a resultat un "deteriorament del servei i un increment de la despesa sanitària". El Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS) recorda que el trossejament de l'ICS és una "reivindicació històrica de la patronal privada del sector sanitari". Josep Martí, vicepresident del CAPS, subratlla que el que s'està buscant és "aprimar el sector públic per anar donant cabuda al negoci privat".

> L'Hospital Clínic va camí del model que ja existeix a l'Hospital de Sant Pau, que no és precisament paradigma de gestió modèlica

Privatització del Clínic

La privatització en la gestió de l'Hospital Clínic de Barcelona és una altra de les amenaces que sobrevola el sistema sanitari públic de Catalunya. Amb un pressupost de 441 milions d'euros el 2012 i uns 4.500 treballadors, el Clínic és el segon hospital públic més gran del Principat. La intenció de la

Generalitat, segons els treballadors del centre, seria crear dues fundacions diferenciades: una, de caràcter públic, controlaria el patrimoni del Clínic, mentre que l'altra seria privada, es faria càrrec de la gestió assistencial i estaria dirigida per metges del centre i representants de la societat civil. El model seria similar al que ja existeix a l'Hospital de Sant Pau i les intencions de la Generalitat d'aprovar-lo properament han posat en peu de guerra gran part del personal del centre. I és que no es pot dir, precisament, que el Sant Pau sigui el paradigma de gestió modèlica i transparent.

El 2012 va ser un autèntic *annus horribilis* per a l'hospital més antic de la ciutat. El gener, la direcció va presentar un expedient de regulació d'ocupació (ERO) -actualment paralitzat- que afectava un terç de la plantilla; el març la Generalitat va intervenir el centre després que s'hi detectés un forat de fins a 30 milions d'euros; i el maig *El País* va revelar que l'exgerent de l'hospital Ricard Gutiérrez Martí va seguir cobrant el seu sou -entre 80.000

La fallida de l'Institut d'Alta Tecnologia també ha posat en qüestió la col·laboració público privada tan elogiada per la Generalitat

i 110.000 euros anuals- durant set anys malgrat ja no treballar-hi, i dos alts càrrecs van ser imputats per malversació, apropiació indeguda i delicte contra els treballadors.

El Sant Pau està dividit en tres fundacions: una s'encarrega de l'assistència sanitària, una altra s'ocupa de fer rendible el patrimoni immobiliari del centre, que té més de 1.200 propietats fruit de sis segles de donacions, i la darrera està dedicada a la investigació. La imputació d'Albert Folia, fins fa uns mesos responsable de la fundació dedicada a l'assistència sanitària, i Josep Lluís Alay, que encapçalava la patrimonial, es va produir arran d'una denúncia de l'Associació Professional d'Infermeria que va acusar la complexa forma jurídica del Sant Pau de restar recursos a l'hospital i perjudicar els treballadors i pacients. I és que la fundació patrimonial acumula beneficis, mentre que la dedicada a l'assistència no deixa de patir retallades i es considera que la primera obté rendes gràcies a uns béns donats perquè l'hospital atengués els malalts.

A la llista d'escàndols de la sanitat catalana, també s'hi inclou la fallida de l'Institut d'Alta Tecnologia (IAT), que posa en qüestió la col·laboració público-privada tan elogiada pels actuals rectors de la Generalitat. Formada per tres hospitals públics -Mar, Clínic i Vall d'Hebron- i el hòlding privat CRC, la fundació que gestionava l'IAT va sol·licitar la fallida el darrer trimestre de 2011. CRC va aconseguir el control de la fundació i va aprofitar-se'n desviant cap a les seves filials recursos, subvencions i tot tipus de materials comprats amb fons públics. En total, a les administracions públiques el frau els costarà 4,6 milions i entre els damnificats per l'apropiació dels fons destinats a la investigació hi ha la Marató de TV3, que va donar 145.000 euros a l'IAT que acabarien en mans de CRC.

DANI CODINA

Pancartes reivindicatives a l'Hospital Clínic, el segon hospital públic més gran de Catalunya, amenaçat de privatització

Neix una coordinadora contra les retallades

El 16 de gener va néixer una coordinadora laboral del sector sanitari per lluitar contra les retallades, realitzar accions conjuntes i guanyar força en les negociacions amb les direccions dels centres i el Departament de Salut. La coordinadora, que aplega fins a 37 centres sanitaris, no és del tot unitària, ja que no compta amb el suport del sindicat Metges de Catalunya ni amb els comitès d'empresa d'alguns hospitals, com ara el del Mar. La iniciativa d'aglutinar forces va sorgir després de les tancades que entre novembre i desembre de l'any passat es van portar a terme a diversos centres sanitaris del país. La primera va arrencar el 29 de novembre al Sant Pau, amb l'objectiu de denunciar el tancament de 84 llits; el tancament de les consultes externes 11 dies laborables l'any; la saturació de les urgències arran de la supressió del servei en centres propers; o l'atorgament d'altes hospitalàries precipitades, fet que ha derivat en reingressos dels pacients. Amb magnituds diferents, la problemàtica és similar als altres centres.

Els possibles delictes de Ramon Bagó

Un dels grans protagonistes de les martingales que s'han anat coent a la sanitat catalana durant tres dècades és Ramon Bagó. Alcalde de Calella del 1979 al 1991 i factòtum de CiU al Maresme, també ha estat directiu del Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC), una entitat pública que aplega 76 ambulatoris i 44 hospitals, des de la seva fundació, el 1983. Bagó s'hauria aprofitat de la seva posició al Consorci per lucrar-se. Segons un informe recent de l'Oficina Antifrau, Bagó hauria fet servir el seu càrrec directiu al CSC per adjudicar contractes al Grup Serhs, el hòlding que va fundar i presideix. Només en la darrera dècada, Serhs s'ha embutxacat més de 50 milions en contractes provinents de l'esmentat Consorci, finançat amb diners públics. Segons Antifrau, l'empresari i polític podria haver comès els delictes de negociacions prohibides i revelació i ús d'informació privilegiada.

Revisar el model

Però com ha estat possible aquest reguitzell d'escàndols? Josep Martí (CAPS) posa en el punt de mira el model de concerts, amb la signatura de més 1.500 convenis amb multitud d'entitats, que segons ell "no són fruit de les necessitats del territori, sinó d'un mercat relacional". L'opacitat del sistema, amb moltes dificultats per conèixer el destí de nombroses partides pressupostàries, és un dels molts punts que caldria corregir. En opinió d'Agustí Colom, economista i síndic de la Sindicatura de Comptes -organisme que fiscalitza els comptes públics de l'administració catalana- entre el 2004 i el 2011, "està clar que hi ha massa casos perquè no es revisin els processos actuals i veure què cal corregir". Advoca per la transparència i perquè hi ha hagi un registre centralitzat dels consorcis on es poguessin consultar totes les dades i comptes de les entitats i, en definitiva, per modificar el sistema de gestió de manera que "les irregularitats no siguin possibles i, en el cas que es cometin, que impliquin l'assumpció de responsabilitats".

Amb l'argument que no hi ha prou recursos perquè la sanitat pública cobreixi tots els tractaments, s'obre el pastís a la privada

La batalla de fons és apostar entre un Servei Nacional de Salut públic, de qualitat, universal i igual per a tothom, o un sistema en què determinades prestacions només estiguin a l'abast de determinades butxaques, afavorint les empreses privades. La Favb i el CAPS, entre moltes altres organitzacions i entitats, aposten clarament pel primer model, mentre cada dia sembla més clar que l'actual Generalitat, i en especial el conseller Boi Ruiz, defensa el segon, amb l'argument que no es compta amb recursos perquè la sanitat pública cobreixi tots els tractaments. El Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC), organisme assessor del president Mas, recomana desgravacions fiscals per a les persones que contractin mútues privades i defensa aferrissadament la col·laboració público-privada. El secretari del CAREC és Joaquim Triadú, exconseller de la Generalitat i actualment soci director de la consultoria PriceWaterhouseCoopers (PWC), que assessora la Generalitat en el trossejament de l'ICS. Interessos privats cada cop menys amagats. No cal dir res més.

Crònica

9 El calaix Sants, la cançó de l'enfadòs

10 La tisorada de BTV amenaça la veu dels barris

El xoc de legitimitats entre un règim democràtic corcat per la corrupció i el despotisme i el clam de regeneració expressat per un sector creixent de la població s'està intensificant. La darrera guspira ha esclatat amb l'arribada a les Corts de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) per reformar la llei hipotecària

La pressió contra els desnonaments assalta el Congrés

ALBERT OLLÉS

FOTOS: DANI CODINA

La manifestació convocada per la PAH el 16 de febrer en diverses ciutats va ser multitudinària a Barcelona

"No li he llençat una sabata a aquest senyor perquè creia que era important quedar-me aquí per dir el que estic dient. Aquest senyor és un criminal, i com a tal haurien vostès de tractar-lo". Aquestes paraules d'Ada Colau, portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), adreçades a un banquer el passat 5 de febrer al Congrés dels Diputats (per veure la intervenció: *www.youtube.com/watch?v=LtNBnc6khHg)*, han fet història.

Colau no va llençar la sabata, el destí de la qual era Javier Rodríguez Pellitero, vicesecretari general de l'Associació Espanyola de la Banca (AEB), que havia parlat abans que ella en el marc d'unes compareixences convocades per la comissió d'Economia de la Cambra baixa, encarregada d'estudiar la reforma de la llei hipotecària. D'haver-ho fet, la imatge s'hauria convertit en el símbol de la ràbia i la impotència de molts ciutadans. Però també hagués comportat l'expulsió de la sala de l'activista barcelonina, que hauria perdut l'oportunitat de defensar amb paraules i raons els arguments pels quals lluita des de fa quatre anys, envoltada de drames humans que, només durant la setmana d'acceptació a tràmit de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) per regularitzar la dació en pagament, van derivar en sis nous suïcidis.

> La comissió promotora de la ILP va iniciar una campanya de pressió on es van enviar 800.000 correus als diputats

Raons no li faltaven per emular el gest de protesta que va popularitzar arreu del món un periodista iraquià davant el llavors president dels EUA, George W. Bush. Rodríguez Pellitero havia dit sense immutar-se que els desnonaments són "efectes col·laterals" provocats per la crisi econòmica i no pel sistema hipotecari, del que en va destacar "l'eficàcia". També havia afirmat que la dació en pagament "no resoldria res" i havia amenaçat que si es canvia la llei, el crèdit bancari serà encara "menor i més car".

Rectificació 'in extremis'

La compareixença de Colau fou el preludi del que va passar una setmana després amb l'arribada a les Corts de la ILP, signada per 1.402.854 persones. El pols entre les dues legitimitats es va anar tensant entre aquest enfrontament i el de la votació en sessió plenària, el 12 de febrer. En aquesta, la pressió popular al carrer i les xarxes socials i, un altre cop la tragèdia, amb el suïcidi aquella tarda d'una parella de jubilats a Calvià (Mallorca) després de rebre l'ordre de desnonament, van decantar la balança 'in extremis' per la tramitació de la ILP. El triomf és provisional i costarà molt que la majoria parlamentària del PP accepti les demandes dels afectats: la dació en pagament retroactiva, una moratòria per a tots els desnonaments i el foment del lloguer social. Però la imatge del partit del Govern reculant pot marcar un punt d'inflexió.

Els populars van protagonitzar una actuació marca de la casa, barrejant un populisme sense escrúpols amb un autoritarisme "amb ombres cabdillistes", com ho ha definit el periodista Josep Ramoneda. Així, mentre els seus portaveus repetien que anaven "pel mateix camí que la PAH" i estaven "al costat dels ciutadans", mantenien la decisió de votar

La força de l'activisme 2.0

La nova era tecnològica s'ha convertit en una aliada de l'activisme polític i civil, amb les xarxes socials com a motor. Davant la negativa inicial del PP a tramitar la ILP, la comissió promotora, formada per la PAH, CCOO, UGT, la Confederació d'Associacions de Veïns de Catalunya, l'Observatori DESC i la Mesa del Tercer Sector Social va iniciar una campanya de pressió 2.0. Es van enviar més de 800.000 correus electrònics als diputats, i a la jornada de la votació Internet fou el principal escenari comunicatiu, amb la convocatòria de manifestacions davant les seus dels populars i etiquetes com #ILPhipotecaria, #ILPesDemocracia, #PPcriminals i #sísepuede, que van fer bullir la xarxa amb milers de missatges. L'admissió el mateix dia d'una ILP per declarar les curses de braus Bé d'Interès Cultural i impedir-ne la prohibició a Catalunya -amb el suport del PP- i una reunió a porta tancada al Congrés del president del Banc Central Europeu, Mario Draghi, amb diputats, van escalfar més els ànims fins al desenllaç final.

en contra de la tramitació, allegant que les Corts ja estudien una modificació de la llei, impulsada per l'Executiu de Mariano Rajoy.

Paral·lelament, Colau rebia l'habitual ball de bastons de la caverna mediàtica madrilenya i era amonestada pel president de la comissió d'Economia, Santiago Lanzuela, i el del Congrés, Jesús Posada, tots dos del PP. El primer la va recriminar durament i li va demanar, de forma infructuosa, que retirés la paraula "criminal". I el segon la va expulsar de la llotja de convidats de l'hemicicle, juntament amb uns companys, per esbroncar els populars pel seu cinisme i cridar el lema "sí se puede".

Por a la democràcia

El PSOE, l'altre representant d'un sistema bipartit anquilosat que comença a trontollar, va quedar igualment retratat en admetre que no va fer res per frenar els desnonaments mentre governava. La "por de les elits a la democràcia" i al fet que la ciutadania "prengui la paraula per sortir de l'embolic", en paraules de Ramoneda, es va evidenciar també en les crítiques plenes de nerviosisme dels diputats Pedro Azpiazu (PNV) i Carlos Martínez Gorriarán (UPyD) a l'advertència de la plataforma que assenyalaria públicament els parlamentaris contraris a debatre la ILP. "Si creuen que la democràcia és votar cada quatre anys, estan molt

> Cap de les 70 iniciatives legislatives populars presentades des del 1978 ha rebut el suport final de les Corts

equivocats", els va recordar Colau, que va afirmar que no canviar la llei hipotecària demostraria que a Espanya "no hi ha democràcia", però no acceptar, ni tan sols, la tramitació, hauria estat "un insult als ciutadans". Cap de les més de 70 ILP presentades en el període constitucional iniciat el 1978 no ha rebut el suport final de les Corts. Caldrà molta més pressió social per canviar la història.

Catalunya Caixa i l'espiral suïcida de les caixes d'estalvi

ALBERT RECIO
PROFESSOR D'ECONOMIA APLICADA DE LA UAB

La fallida de les caixes d'estalvis ha estat explicada com el resultat de la intervenció dels polítics en l'activitat econòmica. Tot i que és cert que en bastants caixes l'actuació política ha estat nefasta, en molts casos no explica ni de bon tros la història del desastre. Aquest és el cas, entre d'altres, de Catalunya Caixa.

La història dels problemes d'aquesta institució financera vénen de llarg i s'expliquen fonamentalment per la seva mala gestió i una aposta pel creixement que la va portar a prendre decisions errònies i a entrar en un risc suïcida.

A la dècada dels anys 90 la caixa ja va tenir pèrdues importants per una obscura operació de compra de l'asseguradora Multinacional Aseguradora. Una operació feta amb l'objectiu de creixement financer però que va acabar amb la defenestració del director de l'època.

Posteriorment, l'entitat es va llençar a una esbojarrada política de finançament immobiliari. Tant en el pla de "concessió" d'hipoteques en situació d'alt risc, com en la participació directa en nombrosos projectes urbanístics a través de la seva filial Procan. Quan la bombolla immobiliària va esclatar i molts dels clients hipotecaris de la caixa no van poder pagar les seves quotes, l'antiga font de creixement va

> La caixa ha estat víctima de l'esbojarrada inversió immobiliària i la nefasta gestió dels 'cadells' de IESE i Esade

esdevenir una font d'impagats i un desastre financer. La fi de la història és coneguda: un procés de fusió amb Caixa Tarragona i Caixa Manresa com a sortida endavant, i la crisi final. Una crisi que a més deixa nombroses víctimes: treballadors acomiadats, impositors afectats per les preferents i clients embargats i desnonats.

El desastre de Caixa Catalunya no és únic. Segueix un vell model que primer es va desenvolupar als Estats Units a la dècada dels anys 80 i que s'ha anant repetint. La liberalització de les caixes, la seva transformació en entitats financeres corrents, les va portar a una insensata política financera i a la seva posterior fallida.

Bona part d'aquesta insensatesa ha estat propiciada pel control que exerceixen en aquestes entitats directius educats en les escoles de negocis que promocionen un model de gestió de cerca d'alta rendibilitat a curt termini. Els dos darrers presidents de Caixa de Catalunya eren catedràtics d'Economia, i molts dels seus directius rebien formació a les prestigiades IESE i Esade. Potser més que la falta de control en la intervenció política el problema és que qui ha manat les caixes han estat els cadells d'aquest model educatiu. Un model de gestió que ha creat moltes víctimes innocents i la pèrdua total d'un sistema financer públic.

Trias porta l'Ajuntament al coma induït amb el PP

Per segon cop en democràcia, l'Ajuntament no té pressupost anual i ha deixat la maquinària de les inversions municipals paralitzada o en mans d'un pacte amb el PP. L'anomenat model Barcelona *de cohesió social està en coma*

DANI CODINA

Plenari del 5 d'octubre de 2012, on es va aprovar el Pla d'Actuació Municipal

ALBERT OLLÉS

Un dels eslògans del 15-M que ha fet més fortuna és aquell que diu que aquest profund període de recessió econòmica que patim des de fa sis anys no és una crisi, sinó més aviat una estafa. Reconeguts economistes defensen aquesta tesi, segons la qual els governs de dretes estan aprofitant l'ofensiva especuladora dels mercats financers contra el deute sobirà dels països per imposar les seves polítiques neoliberals, en nom de l'austeritat, i enderrocar l'estat del benestar sorgit a Europa després de la segona guerra mundial. Que no tothom, depenent de la seva renda, està patint igual la crisi és un fet constatat. I el mateix esdevé amb l'evidència que s'està creant un nou ordre econòmic i social, més injust i menys equitatiu.

En un món globalitzat com l'actual, Barcelona no és gens aliena a tot això. I menys encara des de l'arribada de CiU al govern municipal, després de 32 anys d'alcaldes i coalicions progressistes. Tot i que la dreta acostuma a criticar la demagògia de l'esquerra, l'equip encapçalat per Xavier Trias, metge de professió, ha tirat pel dret i està gestionant la ciutat sota uns principis força ideològics que, en només un any de mandat, amenacen amb augmentar greument les desigualtats entre els ciutadans i esborrar un dels principals èxits de l'anomenat 'model Barcelona': la cohesió social.

De res ha servit que l'Ajuntament gaudeixi d'unes finances força sanejades, a diferència de bona part dels grans municipis catalans i espanyols. La necessitat d'eixugar el deute derivat de l'organització dels Jocs Olímpics de 1992 i, posteriorment, del Fòrum del 2004, va obligar els alcaldes Joan Clos i Jordi Hereu a imposar una política de control del dèficit gairebé germànica en uns temps on la resta d'administracions gastaven per damunt de les seves possibilitats. Com si fos el conte dels tres porquets, aquesta dinàmica ha fet que l'ajuntament barceloní tingui ara un deute de 1.090 milions d'euros, gairebé set cops menys que el de Madrid.

Desmuntant l'estat del benestar

Segons assegura l'oposició d'esquerres, el govern de CiU disposa de recursos, malgrat la minva d'ingressos generada per la crisi, per fer més inversions en matèria social de les que ha previst per al mandat 2012-2015. "L'equip de Xavier Trias ha reduït fins i tot les seves previsions inicials i només en equipaments de l'estat del benestar (socials, sanitaris, educatius i culturals de proximitat) vol retallar un 61'8% d'inversió, en referència al darrer mandat", diu el cap del grup municipal d'ICV-EUiA, Ricard Gomà. Els ecosocialistes han elaborat una comparativa de xifres que fa esgarrifar (veure el gràfic), on s'evidencia que la despesa de l'Ajuntament en aquest tipus d'equipaments passarà dels 292.280.000 euros destinats durant el mandat 2008-2011 a només 115.925.00 en l'actual. Totes les partides baixen de forma significativa, però destaca especialment la dels equipaments educatius, que es queda a un punt percentual del 80% de retallada per la decisió de Trias de no construir escoles bressol públiques.

> La barreja de retallades ideològiques i la incapacitat de pactar amb l'oposició albiren un futur incert

L'estudi d'Iniciativa va més enllà i parla d'una retallada del 71,4 % en la inversió territorialitzada (la de més proximitat amb el ciutadà, que s'ofereix en molts casos des dels districtes). Aquesta tisorada trenca, a més, el principi de redistribució i igualtat social existent fins ara entre els barris. És a dir, a l'anterior mandat hi havia una diferència de 683 euros per càpita entre el que s'invertia als districtes amb una renda familiar per sota de la mitjana de la ciutat (Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Nou Barris, Sant Martí i Sant Andreu) i els quatre més rics (Eixample, les Corts, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia). Aquesta distància ha quedat reduïda ara en només 61 euros d'inversió per càpita. "És una dada que demostra que són retallades ideològiques. Les desigualtats creixen i Trias s'arrenglera amb els qui les fan créixer", explica Gomà, que adverteix d'un "canvi estructural de la gestió de la ciutat que contribuirà en uns anys, per exemple, a la proliferació de guetos". Una imatge que fa recordar, inevitablement, la Barcelona del barraquisme els segles XIX i XX.

> La tisorada trenca el principi de redistribució i igualtat social existent fins ara entre els barris

INVERSIONS EN EQUIPAMENTS MUNICIPALS DE L'ESTAT DEL BENESTAR

	2008-2011	2012-2015	% Retallada
Equipaments socials i sanitaris	87.535.000 €	51.000.000 €	-42%
Equipaments educatius	122.950.000 €	27.226.000 €	-79%
Equipaments culturals de proximitat	73.905.000 €	31.799.000 €	-57%
Equipaments de joventut	10.890.000 €	5.900.000 €	-46%
TOTAL	**295.280.000 €**	**115.925.000 €**	**-60,8%**

Font: Grup municipal d'ICV-EUiA

INVERSIÓ TERRITORIALITZADA

	2008-2011	2012-2015	% Retallada
Inversió de proximitat per habitant	1.275 €	365,6 €	-71,4%
Inversió de proximitat per habitant a DRA (*)	852 €	329 €	-61%
Inversió de proximitat per habitant a DRB (**)	1.535 €	390 €	-75%

(*) DRA: Districtes amb una Renda Familiar Disponible (RFD) per sobre la de la mitjana de Barcelona (Eixample, les Corts, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia).
(**) DRB: Districtes amb una RFD per sota de la mitjana de Barcelona (Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Sant Andreu i Sant Martí).
Font: Grup municipal d'ICV-EUiA

Govern en minoria sense socis

Tot i que va guanyar clarament les eleccions locals del 2011, CiU es va quedar lluny de la majoria absoluta de regidors (en té 14, d'un total de 41). Això obliga Trias a buscar consensos amplis per governar, una tasca que ha evidenciat el seu autoritarisme. Només pot arribar a pactes bilaterals amb el PSC i el PP, ja que amb la resta de grups de l'oposició no suma la majoria. El mandat va començar amb una bona entesa d'ideologia conservadora i neoliberal amb els populars, que ja estava funcionant també al Parlament i havia permès al president de la Generalitat, Artur Mas, aprovar els seus dos primers pressupostos (2011 i 2012). Però el gir viscut per la política catalana després de la multitudinària manifestació independentista de l'onze de setembre de l'any passat i la negativa del Govern espanyol a negociar amb Catalunya un pacte fiscal, han distanciat els dos partits de la dreta catalana fins al punt de trencar l'acord que tenien per dirigir la Diputació de Barcelona. Descartat el PP, que va permetre l'aprovació dels comptes del 2012, l'opció més viable per al 2013 era el PSC, amb qui Trias havia acordat després del darrer estiu l'aprovació del Pla d'Actuació Municipal (PAM) del mandat.

Però els socialistes, que ja havien viscut un tens debat intern per decidir el seu vot al PAM, s'han plantat amb el pressupost en veure que la proposta de la federació nacionalista no complia cap de les seves demandes, sobretot la del augment de la inversió social. "Són uns comptes continuistes i no responen a la situació d'emergència social que viu la ciutat. Si podem gastar més diners, com és el cas, hem de fer-ho i accelerar la despesa per a combatre les con-

seqüències de la crisi i reactivar l'economia", va dir el cap del grup del PSC, Jordi Martí, a finals de l'any passat per justificar el seu posicionament.

Els socialistes van presentar un pressupost alternatiu on proposaven augmentar l'endeutament i vendre patrimoni per aconseguir 400 milions d'euros addicionals d'ingressos i crear dos plans extraordinaris contra la crisi: un "d'emergència social" repartit entre projectes d'educació, barris i d'habitatge i barraquisme; i un altre de "polítiques econòmiques anticícliques". Aquest darrer es dividia en quatre eixos: la investigació, les polítiques actives d'ocupació, la inversió productiva i el pla de transformació de la riba del Besòs en un espai d'ús ciutadà i d'activitat econòmica. Finalment, però, CiU no va acceptar cap d'aquestes idees. "Tinc la sensació que nosaltres ens hem mogut quilòmetres [per arribar a un acord] i Trias només uns mil·límetres", va resumir Martí.

Pròrroga i paràlisi

La pròrroga dels pressupostos -i de les taxes i impostos municipals- només s'havia viscut anteriorment durant sis mesos del 1993, per desavinences internes a l'equip de govern de Pasqual Maragall que formaven el PSC i Iniciativa. Aquesta situació fa que es mantingui la despesa corrent per fer front als pagaments de funcionament i manteniment de la ciutat, però queden aturades les inversions previstes per enguany que, segons CiU, sumen més de 200 milions d'euros.

Davant d'un moment de paràlisi i col·lapse com aquest hi ha l'alternativa de pactar per separat, i fins i tot amb diferents partits, paquets d'inversions agrupades on sí que hi hagi acord. Conscients de les dificultats que viuen molts barcelonins per tirar endavant, tots els grups de l'oposició van mostrar la seva predisposició a estudiar aquesta opció. Però CiU ha optat per un altra via menys democràtica, mitjançant un mecanisme contemplat per la llei electoral. Durant el plenari del passat gener va donar suport a una proposició que l'insta a presentar una nova proposta de pressupost lligada a una moció de confiança a l'alcalde. És a dir, si es manté el desacord, els grups de l'oposició tindran un termini de 30 dies per escollir un candidat alternatiu a l'alcaldia que tingui la majoria del consistori. Si no ho aconsegueixen, com sembla evident, els comptes quedaren aprovats de manera unilateral.

> Trias ja acumula tres sonades derrotes en projectes emblemàtics per voler tirar-los endavant sense consens

El PSC ha criticat la mesura, ja que constata, en paraules de Martí, la "manca de voluntat negociadora de l'alcalde". "Vol governar com si tingués majoria absoluta tot i que no la tingui", afirma. Gomà acusa l'equip de govern "d'incapacitat i deixadesa" per dirigir la ciutat. Aquestes queixes coincideixen amb les del PP i la coalició electoral entre ERC i Joan Laporta, Unitat per Barcelona (UpB), que tampoc entenen la nul·la predisposició de Trias a buscar acords amb l'oposició.

No obstant, i just en el moment de tancar aquesta edició, el PP presentava un acord amb Trias no pas per aprovar els pressupostos, sinó per donar oxigen a CiU evitant-li passar per la qüestió de confiança. I tot a canvi de pactar un paquet d'inversions i despeses socials que només evita en part (i amb un biaix de dreta populista) la paràlisi pressupostària.

Malgrat que encara no s'ha arribat a la meitat del mandat, l'alcalde acumula altres sonades derrotes en projectes emblemàtics, per voler tirar-los endavant sense consens. Aquest és el cas del pla per fer un nou barri al port del Morrot, el Blau@Ictínea, i el de la reforma de la plaça de les Glòries. Com que els ajuntaments no poden fer eleccions avançades, fonts municipals reconeixen que cada cop està més estesa dins l'Ajuntament la sensació que la ciutat podria viure fins al 2015 un llarg període de paràlisi municipal, deixant-se emportar per la inèrcia del turisme i amb l'aprovació puntual de petites inversions per complir l'expedient, però sense cap estratègia o projecte global de millora en uns temps especialment complicats. Després d'unes dècades daurades on va arribar a morir d'èxit, Barcelona es dirigeix cap a un futur incert.

> La ciutat pot viure un llarg període deixant-se portar per la inèrcia del turisme i amb petites inversions puntuals

DANI CODINA

Els caps de l'oposició i del Govern debaten al Plenari municipal

Xavier Trias, 'l'alcalde dels cotxes'

La plaça de Sant Jaume, simbòlic centre institucional de Catalunya per acollir en un mateix espai les seus principals de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona, viu un moment històric inèdit. No és el primer cop que un mateix partit governa, com ara, a les dues bandes de la plaça. ERC ho va fer en temps de la Segona República i el PSC, en combinació amb ICV-EUiA i/o ERC va reeditar-ho entre el 2003 i el 2010. La diferència amb CiU és que l'Ajuntament, tot i tenir un pressupost tretze vegades inferior al de la Generalitat, s'ha convertit en una mena de filial financera de l'executiu català. Després d'haver criticat -amb raó- la submissió partidista dels alcaldes Joan Clos i Jordi Hereu als governs del mateix color de Pasqual Maragall i José Montilla, Trias els ha superat de llarg i lluny de retallar el deute que arrossega la Generalitat amb el consistori de la capital (xifrat el mes passat per totes dues parts en 205 milions d'euros), no ha dubtat en donar suport econòmic al Govern d'Artur Mas sota la justificació del contrast entre els comptes sanejats de l'Ajuntament i la situació de bancarrota que viu el veí del davant. Aquesta col·laboració s'ha concretat, de vegades, d'una forma més o menys discreta, assumint inversions de la Generalitat a la ciutat com la construcció de l'escola Mediterrània, la part que pagava de les beques de menjador o partides per ajudar Spanair. Segons l'oposició, no s'ha fet públic ni com ni quan tornarà la Generalitat aquesta mena de crèdits tous. Altres vegades, les ajudes del petit al gran s'han fet d'una forma més descarada, com va esdevenir amb l'aportació municipal de 5 milions d'euros al Circuit de Catalunya de Montmeló. La subvenció va indignar molts sectors de la ciutat. La Favb la va qualificar en un comunicat "d'immoral", en un moment de retallades socials a tort i dret. Ironitzant amb el darrer lema electoral de Trias, que es presentava com "l'alcalde de les persones", la Favb el va titllar de ser "l'alcalde dels cotxes".

ASSOCIACIO DE VENEDORS MERCAT FIRA DE BELLCAIRE BARCELONA

Parkings
Consell de Cent, Plaça de les Glòries, Independència, Avda. Meridiana, Gran Via
Metro
Glòries, Clot
Autobuses
18, 33, 34, 43, 44, 48, 51, 54, 56, 62, 92

Des d'un botó fins un canó!!

OBERT DE SOL A SOL
ELS DILLUNS, DIMECRES, DIVENDRES I DISSABTES

UNA CIUTAT DINS UNA CIUTAT!!

ASSOCIACIÓ DE VENEDORS
Mercat Municipal
Fira de Bellcaire

LA NOSTRA OFERTA: Conjuguem el nou i el vell.
SUBHASTES: Dilluns, dimecres i divendres a les 7 del matí de
MOBLES I TRASTOS VELLS:
Els més diversos objectes que vostè pugui imaginar i adquirir. On tal vegada trobi els més inesperats.
OFERTES PERMANENTS:
Tot el que es fabrica i confecciona de qualsevol tipus, que s'ofereix al públic a preus veritablement satisfactoris.

En 5 paraules

Dos Mossos imputats
Un sergent i un caporal dels Mossos d'Esquadra han estat imputats com a responsables del cop de pilota que va fer perdre un ull al jove italià Nicola Tanno l'any 2010 a Barcelona, coincidint amb la final del Mundial de futbol. El jutjat número 27 no ha pogut identificar els escopeters i ha imputat els caps del grup que va actuar. Els responsables que van disparar i buidar l'ull d'Ester Quintana tampoc no han estat identificats. Esperem, doncs, la imputació dels seus comandaments.

Dació en pagament
Cinc anys després que esclatés la bombolla immobiliària, Catalunya acumula 80.000 pisos nous sense vendre. 10.000 d'ells són propietat de caixes i bancs, que han acceptat pisos de promotors, constructors i immobiliàries a compte dels seus deutes. Una "dació en pagament" amb majúscules que s'aplica a les empreses i que es nega a les persones que no poden pagar les seves hipoteques.

Mobile Word Congress
Fins ara a Barcelona hi havia una certa reglamentació que posava traves a la col·locació d'antenes de telefonia. Els operadors protestaven i qualificaven Barcelona com la ciutat "enemiga dels telèfons". En algunes ocasions els veïns s'hi oposaven activament, però en la majoria dels casos les telefòniques aconseguien instal·lar-les finalment. Ara, una nova normativa els donarà tot tipus de facilitats. Es podran instal·lar fins i tot en els edificis catalogats. Diuen que seran de menor dimensió i "quasi invisibles". En l'actualitat hi ha a Barcelona 800 antenes, i se n'instal·laran 500 més. Es nega rotundament que hi hagi cap impacte negatiu sobre la salut de la població, ni en els sectors més vulnerables. Ja hi haurà temps d'opinar quan la nova ordenança es posi a informació pública.

Un milió d'euros
Aquesta quantitat gastarà Regesa, l'any 2013, per vigilar que els seus habitatges públics i buits no s'ocupin. Vuit immobles de la seva propietat tenen centenars d'habitatges sense habitants. Pisos socials -de "protecció oficial"- sense usuaris en una ciutat que desnona milers de persones. 588 habitatges buits que no donen aixopluc, que no compleixen la seva funció social i que tenen un cost milionari. Són una veritable provocació.

Transport públic a la baixa
El transport públic de la nostra ciutat ha sofert una pèrdua de 24 milions de passatgers l'any 2012, situant la demanda en les xifres de l'any 2006 i que representa un descens del 3,9%. Una pèssima notícia per a la mobilitat sostenible. TMB segueix sense rectificar la seva política tarifària mentre les autoritats continuen fomentant l'ús del transport privat.

La Rotonda ha passat a la història

La Rotonda, almenys la que recorden els veïns i la memòria popular barcelonina, ja no existeix. Una bona part s'ha convertit en runes, a conseqüència del projecte de reforma integral que impulsa la promotora Núñez i Navarro, propietària de la finca des de 1999. El firma l'arquitecte Alfredo Arribas, amb el vistiplau del departament de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona

ARANTXA MORAN

Aspecte actual de La Rotonda sense la façana secundària

MERITXELL M. PAUNÉ

El conflicte entre els veïns i la promotora fa anys que dura i ha arribat fins i tot als tribunals. Però les obres avancen molt més ràpid que el procés judicial i la major part dels enderrocs ja s'han consumat. El més significatiu és la façana secundària, una prolongació de la torre modernista original cap a la cantonada del passeig de Sant Gervasi i el carrer Lleó XIII. D'estètica noucentista, va ser realitzada per l'ara reivindicat Enric Sagnier, l'arquitecte més prolífic de la burgesia barcelonina de principis de segle. A la planta baixa, just rere la corba de la cantonada, s'amagava el Saló Noucentista de l'antic Hotel Metropolitan, un dels espais estrella de l'establiment. Des d'aquest febrer només en queden les columnes exteriors que adornaven la planta baixa. Sense aquesta façana, la meitat de La Rotonda presenta un aspecte fantasmagòric, irreconeixible.

Va ser construïda per etapes, fruit de múltiples ampliacions i retocs, que van començar pocs anys després de la construcció de la torre, el 1906, per part de l'arquitecte Adolf Ruiz i Casamitjana. L'encàrrec provenia del famós farmacèutic Salvador Andreu, el Doctor Andreu de les pastilles per a la tos, que també fou l'ideòleg de la Ciutat-Jardí que havia de constituir l'avinguda Tibidabo. De fet la casa s'anomena Torre Andreu, encara que popularment se l'anomeni pel nom del segon hotel que va acollir, La Rotonda.

Què cal conservar?

La reforma actual preservarà l'esquelet de bigues metàl·liques, la façana modernista -a la cantonada d'e l'avinguda Tibidabo amb passeig Sant Gervasi- i l'emblemàtica glorieta superior. La resta "d'afegits" seran desmuntats o derruïts per tal de col·locar-hi noves ampliacions d'estètica moderna. Així manté el volum màxim edificable, repartit en cinc plantes i diversos subterranis per a aparcaments. El pati central es reformula: quedarà a l'aire lliure gràcies a una petita obertura al capdamunt. També estarà obert al públic i inclourà els ascensors i escales d'accés a tots els pisos, en substitució de l'escalinata principal interior, que ha sobreviscut però que està força malmesa. La finalització de les obres està prevista per al 2014.

> L'enderroc de la façana secundària ha deixat irreconeixible la finca del Doctor Andreu

La distinció de quins elements pertanyen a quina etapa és molt complexa, perquè la documentació no és del tot clara i perquè a més Arribas i la Plataforma Salvem la Rotonda s'acusen mútuament de falsificar les dates. És més, algunes reformes van ser un veritable nyap. Per citar-ne només un exemple: al cinquè pis dos envans es recolzen directament sobre el mosaic de la torre circular, la que està coronada per la glorieta modernista que dóna nom a l'edifici. Un d'ells va ser fixat amb formigó, malmetent per sempre les tessel·les que va dissenyar Lluís Bru i Salelles, el mestre de mosaics més apreciat del Modernisme barceloní. Si es demostrés, posem per cas, que el nyap és obra de Sagnier, què prevaldria? L'autoria il·lustre o la qualitat de l'obra? No hi ha un consens clar entre especialistes, ni tampoc entre l'opinió pública.

A banda del debat tècnic, hi ha el debat paisatgístic i emotiu. Altres ampliacions, com l'ala del carrer Lleó XIII, no agredeixen l'obra original i formen part de la quotidianitat i la memòria col·lectiva de Sant Gervasi. Moltes famílies del barri recorden els banquets de comunió o de casament que van celebrar de joves al Saló Noucentista. Els pisos superiors -"remuntes", en l'argot- van ser afegits durant la postguerra i també es fa difícil imaginar l'edifici sense ells, encara que tapin una mica la silueta de l'esvelt templet.

Pels interiors no cal debatre: no en queda gairebé res. L'últim ús que va tenir l'immoble, una clínica per a malalts terminals, va trinxar tots els interiors. Va compartimentar les sales per encabir-hi més habitacions i va construir nombrosos banys i dutxes. Tot plegat, sense miraments amb els revestiments preexistents i usant materials barats i procediments matussers. Va malmetre per complet els pocs elements que restaven de l'època de màxim esplendor de l'edifici, quan hostatjava "celebrities" d'arreu del món a les seves suites.

Segons una portaveu de la Plataforma veïnal, Àngels Garcia, la reforma "enderroca gairebé el 80% de l'edifici, incloent un terç de la part modernista catalogada". Segons l'arquitecte Arribas, és clar, només es retiren els elements no originals ni protegits, "per netejar i ressaltar la veritable Rotonda modernista". Les visions no poden ser més contraposades i l'Ajuntament no ha impulsat cap mediació per assolir un acord on les dues parts puguin cedir fins a un punt acceptable. De fet, l'Ajuntament tampoc no està del tot content amb la reforma. L'actual equip de govern ha intentat que Núñez i Navarro dediqui la finca a hotel, l'ús històric i més perllongat que ha tingut, però aquest "manté l'opció de convertir-lo en oficines i la normativa li ho permet", com reconeixen fonts municipals. L'anterior ajuntament socialista va autoritzar les obres amb l'argument dels diferents nivells de catalogació i la necessitat de posar fi al perllongat abandonament al qual el propietari sotmetia l'edifici, que l'estava degradant a marxes forçades.

La injustícia de la lentitud judicial

Els veïns han presentat dues demandes, una pel Pla de Millora Urbana de l'Ajuntament i l'altra pel permís d'obres. El segon és l'únic que ha prosperat, però avança amb una lentitud extrema. El gener de 2011 van interposar un contenciós-administratiu davant del Jutjat número 9 de Barcelona i, veient que els treballs anaven més ràpid que el jutge, un any més tard van demanar la paralització de les obres com a mesura cautelar. Els l'han denegada i al novembre van sol·licitar un peritatge independent, que sí que els han concedit però que triga alguns mesos a presentar conclusions. La sentència arribarà, essent optimistes, quan les obres hagin acabat. Si dóna la raó als veïns, la destrucció patrimonial que intentaven aturar ja serà irreversible. Si dóna la raó als promotors, haurà provocat patiment inútil, nombrosos enfrontament públics entre les parts i unes costes judicials encarides per la petició de mesures complementàries.

El calaix de Sants, la cançó de l'enfadós

Sis entitats veïnals de Sants, Hostafrancs i la Bordeta exigeixen a l'Ajuntament que recuperi el projecte de cobriment de les vies de l'AVE consensuat el mandat anterior. El consistori ha licitat la urbanització del carrer d'Antoni de Capmany abans d'aprovar definitivament el pla

NIN PÉREZ-VILLACRÉS

"El Plenari del Consell Municipal acorda respectar el consens al qual es va arribar en l'anterior mandat amb els veïns en relació al Projecte d'urbanització de la cobertura de les vies de Sants". Aquesta proposició del PSC es va aprovar per unanimitat el 21 de desembre passat. I el consens al qual fa referència implica, entre d'altres coses, convertir el calaix que cobreix la infraestructura ferroviària en un parc que connecti, de manera amable, els dos sectors afectats del barri de Sants, avui esventrat. La proposició aprovada, però, no va tenir conseqüències positives reals per al procés, almenys per als interessos dels que viuen a tocar del calaix: l'Ajuntament va presentar el 16 de gener un pla d'urbanització del sector muntanya del carrer d'Antoni de Capmany -paral·lel a les vies- que ignorava de nou el consens de l'anterior mandat. I, a més a més, va convocar la licitació pública de les obres, tot i tractar-se d'un projecte en període d'informació.

> CIU havia donat suport des de l'oposició al projecte pactat, però se'n va desdir quan va arribar al govern

CIU havia donat suport des de l'oposició al projecte pactat, però se'n va desdir en arribar al govern. Hàbitat Urbà, amb Antoni Vives al capdavant -el mateix que ha apostat per convertir el Port Vell en una marina de luxe-, va decidir -amb el suport de l'alcalde Xavier Trias- que la zona havia d'esdevenir un nou pol d'atracció turística: un passeig singular a l'estil de la High Line de Nova York que justifiqués, per si mateix, la presència dels visitants. Els veïns van posar per enèsima vegada el crit al cel (veure *Carrer* 126, desembre 2012) i van fer arribar el seu malestar als representants de la Casa Gran i del districte implicat, Sants-Montjuïc. Ara, la proposta d'urbanització del carrer de Capmany no ha fet més que caldejar l'ambient encara més.

Esperar i esperar, fer un pas endavant i dos més cap enrere, consensuar actuacions per a desdir-se'n després, ha estat una constant al llarg d'unes negociacions que ja s'allarguen més del previst. No en va, alguns dels veïns de la zona han batejat les obres de cobriment -que havien d'estar enllestides el 2012- com "la Sagrada Família de l'AVE".

"Això no ho arregla ni *Cristo*"

"Nosaltres hi vivim! Ells no!" és el lema que es llegia al cartell de la darrera assemblea veïnal, convocada el 7 de febrer, per informar de l'estat del projecte urbanístic del carrer d'Antoni de Capmany en el seu sector muntanya, l'únic que contempla la nova proposta municipal -el cantó mar haurà d'esperar-. Els veïns mobilitzats es van reunir al local de l'AV Badal-Brasil-la Bordeta, al carrer de Daoíz i Velarde, a Sants. Convocaven, a banda dels amfitrions, l'AV Hostafrancs, el Centre Social de Sants, la Comissió de Veïns de la Bordeta, la Comissió de veïns afectats per les obres de l'AVE i la Plataforma pel Soterrament. Sis entitats que representen la pràctica totalitat del moviment veïnal a la zona afectada per aquest tram del traçat del tren d'alta velocitat a Barcelona.

A l'assemblea hi van assistir més d'un centenar de persones, que van omplir el local. Uns van poder escoltar asseguts les explicacions de José Ignacio Castaño, l'arquitecte independent que assessora els veïns -i al qual l'Ajuntament convergent s'ha negat a remunerar-li els serveis-. D'altres el van haver d'escoltar dempeus. Però tots, ben cremats. Dotzenes de veïns i veïnes van demanar la paraula per deixar palès el seu malestar.

EL 'PIPICAN' I EL MUR
Els veïns són conscients que el nyap es quedarà amb ells. "Nosaltres vivim aquí, els polítics no", es va sentir en una assemblea.

IGNASI R. RENOM

"Nosaltres vivim aquí. Els polítics no. El nyap ens quedarà amb nosaltres", insistien des de la taula. Tots saben, tanmateix, que el mal ja està fet. Només cal fer un tomb per Antoni de Capmany per entendre que el calaix, sigui quina sigui la solució escollida per camuflar-lo, constituirà durant molt de temps una barrera que impedirà la normal convivència entre els veïns que viuen a banda i banda d'un mateix carrer. "Això no ho arregla ni *Cristo* -deia un veí-; del que es tracta és de pal·liar el problema".

De nou, al·legacions

Com que emprendre un contenciós administratiu contra l'Ajuntament costaria als veïns uns diners que no tenen i requeriria un temps que no poden -ni volen- invertir en esperar què diu la Justícia, les entitats veïnals han intentat canviar el projecte mitjançant al·legacions, orientades a millorar la connexió entre els sectors de muntanya i mar del carrer. Defensen, en definitiva, que es torni al projecte inicial consensuat, elaborat per l'arquitecte Sergi Godia i que preveia talussos adossats al calaix, que facilitaven l'accés a la seva superfície, alhora que milloraven la comunicació a banda i banda de les vies.

El fet que l'Ajuntament no s'hagi esperat a tenir el projecte aprovat per licitar les obres fa pensar als veïns que el consistori no té cap intenció de fer modificacions substancials al projecte, siguin quines siguin les al·legacions, presentades abans del 16 de febrer passat. Al tancament de *Carrer*, esperen -de nou- una resposta.

Un cop estugui aprovat el projecte definitiu per urbanitzar el carrer d'Antoni de Capmany, les obres s'haurien de començar a executar l'abril d'aquest mateix any. "Però, si hi ha al·legacions i el consistori les té en compte -mantenen els veïns-, és probable que aquestes s'hagin de licitar de nou, la qual cosa podria endarrerir-ne els tràmits i l'execució posterior".

Desencís democràtic

El veïnat -amb la precisió que caracteritza els habitants d'un indret per referir-se a l'entorn amb noms fidels a la realitat, defugint els eufemismes oficials- li diu *pipican* al resultat de la primera intervenció a Capmany, i demanen, com a mínim, uns quants bancs i alguns arbres. Se senten decebuts per les maneres de fer del consistori, al qual culpen de "dèficit democràtic" i de "manca d'ètica" per no respectar el projecte pactat. "Pensàvem que l'Ajuntament entraria en raons, però s'ha enrocat", diuen, "maregen la perdiu per guanyar temps!". Les entitats veïnals han decidit no discutir amb ells res referent a la llosa del calaix fins que no se sàpiga com acaba el *culebrot* d'Antoni de Capmany. El 8 de març s'han de reunir -de nou- amb el Districte i l'Ajuntament.

Antoni de Capmany, un carrer per als veïns

Un dels principals objectius dels veïns de Sants és assegurar-se que el vial d'Antoni de Capmany -en teoria, pacificat- no esdevingui en el futur una via ràpida que permeti als vehicles cobrir el trajecte entre la plaça de Sants i la Riera Blanca per sortir de la ciutat. "Volem que sigui un carrer per als veïns i les veïnes que hi vivim, no una via de circulació ràpida per a Barcelona", mantenen. Hom comprèn que la quota de solidaritat ciutadana d'aquest sofert veïnat la cobreix -i amb escreix- l'inhòspit calaix de l'AVE.

La tisorada de BTV amenaça la veu dels barris

La retallada del 40% del pressupost que l'Ajuntament vol aplicar aquest any a les televisions de districte posa en perill la informació dels barris i fa trontollar la viabilitat del model de BTV, ja que la tisorada pot acabar amb la xarxa local que li va donar origen

IGNASI R. RENOM

CRISTINA PALOMAR

El tsunami provocat per la caiguda d'ingressos que aquests últims anys ha desmanegat el panorama comunicatiu català ha arribat també a Barcelona Televisió. A partir d'ara, la televisió pública de Barcelona haurà de fer el mateix amb menys diners i menys personal, ja que l'Ajuntament ha decidit reduir un 12,5% el pressupost per a aquest any adduint raons econòmiques. La conseqüència immediata de la decisió ha estat l'eliminació de la graella de l'espai *Info Idiomes* i dels programes d'Alfred Rodríguez Picó i de Carles Flavià, així com l'acomiadament de sis treballadors i la retallada dels sous entre un 4,5 i un 10% dels 155 treballadors subcontractats per Lavínia, la productora més gran que treballa per a Barcelona Televisió.

Tanmateix, són les productores independents que cobreixen diàriament per a BTV la informació dels deu districtes les que se'n porten la pitjor part. Aquestes productores veuran reduït fins a un mínim del 40% el pressupost anual destinat pel consistori a contractar els seus serveis, passant dels 600.000 euros actuals als poc més de 350.000 previstos en el nou pressupost. La decisió presa pel director de Barcelona Televisió, Àngel Casas, amb el vistiplau de CiU i PP i el rebuig de la resta d'oposició, qüestiona la viabilitat del model actual de televisió local i ha provocat l'alarma entre les entitats de la ciutat, que interpreten la tisorada com un intent de callar la veu dels barris. "Veiem aquesta retallada del pressupost amb molta preocupació. En els temps que vivim, la informació de proximitat no és un luxe, sinó una necessitat", ha afirmat el president de la Favb i de l'AV de l'Esquerra de L'Eixample, Lluís Rabell.

Tot i que des de l'empresa municipal Informació i Comunicació de Barcelona (ICB), s'ha assegurat que la informació dels barris "no se'n ressentirà perquè ocuparà el mateix espai en la cadena que fins ara", costa trobar una raó lògica que expliqui per què s'ha decidit, paradoxalment, aplicar la retallada més contundent a les televisions de districte quan aquestes només representen el 3,5% del pressupost total de BTV. Amb els 600.000 euros pressupostats fins ara, la vintena de treballadors d'aquestes productores ha realitzat cada dia *l'Infobarris*, una mena de telenotícies descentralitzat per districtes d'uns 3,5 minuts de durada que informa de les notícies del dia més pròximes. Paral·lelament també han treballat per als informatius de BTV elaborant notícies i filmant localitzacions, i han fet el seguiment dels plenaris i de les audiències publiques.

Les condicions de treball

Davant la decisió presa per Casas (amb qui la revista *Carrer* ha intentat sense èxit posar-se en contacte), els treballadors de les productores afectades han denunciat públicament les seves condicions de treball en un intent de forçar l'Ajuntament a un replantejament. "Hem estat 10 anys treballant amb el mateix material. Ara hem rebut els antics equips de gravació i edició que els estudis centrals de BTV ja no utilitzen. Per cobrir les notícies ens desplacem en transport públic (metro, bus i ferrocarrils) amb tot el material de rodatge. Cobrim els plenaris i audiències fora de l'horari laboral i això no suposa cap cost addicional per a BTV", remarquen al seu blog.

Les critiques a Casas són contundents. "Ell es vanta d'haver inventat els *Infobarris*, però no és cert. Ell només s'ha inventat el nom i el format actual, però nosaltres treballem fent informació local des de fa trenta anys i la seva decisió farà que tot aquest patrimoni barceloní desaparegui perquè es carrega el nucli que va donar origen a BTV", repliquen. Per als més desmemoriats, cal recordar que va ser l'any 1991 quan les deu televisions de districte van començar les seves emissions regulars a través del canal 39 de l'antiga UHF. Al 1994 es va crear la marca Barcelona Televisió, llavor de l'actual BTV, però no va ser fins tres anys després que l'Ajuntament de Barcelona els va assignar un pressupost per professionalitzar la feina, modernitzar els equips i pagar els treballadors.

> Els treballadors denuncien que la decisió dinamita el nucli d'origen de la BTV d'ara fa 30 anys

Les condicions salarials dels treballadors d'aquestes productores són també motiu de queixa reiterada des de fa anys. "A les televisions de districte fa quatre anys que la direcció de BTV ens està retallant el pressupost. Això ha suposat la disminució de fins al 15% en sous, que ja són molt ajustats", expliquen. Les televisions locals, coordinades per Pepa Rafel, no tenen unificats ni els sous, al voltant d'uns 600 euros al mes de mitjana, ni les categories laborals. Tampoc no tenen comitè d'empresa que els representi ni conveni col·lectiu específic que negociar. "La nostra situació de precarietat és vergonyosa. Estem desinformats i indefensos, i tenim la sensació que ningú no posa en valor la nostra feina. Històricament ningú no s'ha preocupat per nosaltres", assegura

Una productora situada en l'òrbita socialista

Tot i que e l titular de BTV és la societat municipal Informació i Comunicació de Barcelona SA, de la qual depenen el director de la cadena i una vintena de funcionaris, la majoria de la plantilla de Barcelona Televisió (serveis informatius i tècnics) treballa subcontractada des del 2005 per a Lavínia TV, una productora que ha fet fortuna a l'ombra dels socialistes. La connivència amb el poder municipal durant els successius governs del PSC ha permès, per exemple, que BTV no tingui un contracte-programa que estableixi el model de gestió de la televisió, tot i que la llei que ho exigeix és del 2005.

El president de Lavínia TV és Antoni Esteve i, entre els seus directius, destaquen Xavier Marcet, Lluís Garriga i Juan Zafra. Esteve i Marcet han estat regidors del PSC, Zafra va treballar al ministeri d'Indústria a les ordres de José Montilla i Garriga ha estat cap de premsa del PSC i de l'exalcalde Joan Clos. La productora, que s'ha canviat de nom i ara es diu Amaranta en un intent de fer creu i ratlla amb el seu passat, també ha gestionat, entre altres, el canal del Parlament de Catalunya, la web del PSC i el bloc de l'exalcalde Jordi Hereu. A nivell d'Espanya, i gràcies al govern Zapatero, Lavínia va obtenir la promoció del Plan E i la gestió de la web del PSOE i de nombroses televisions locals d'ajuntaments socialistes.

Que una productora pròxima als socialistes gestioni la televisió de Barcelona incomoda, i molt, al govern de Trias. És per això que CiU podria aprofitar el nou procés d'adjudicació de BTV, que es va obrir el febrer passat i que acabarà el pròxim mes d'agost, per desfer-se de la productora d'Esteve. Altres fonts sostenen que el consell d'administració d'ICB optarà per prorrogar l'acord d'explotació subscrit amb Lavínia fins a mitjans del 2014 per fer coincidir el canvi amb la renovació o el possible relleu d'Àngel Casas com a director de la cadena.

De moment, l'única carta que CiU ha mostrat és la seva determinació de pactar amb la resta de partits un contracte-programa que redefineixi el model de BTV. La idea, segons va avançar Forn a la comissió de presidència, passa per integrar la televisió de la ciutat "en una estratègia transversal de comunicació" que, segons el comitè d'empresa de BTV, inclouria també la web institucional i les publicacions municipals, cosa que consideren que "vulnerarà la neutralitat d'una televisió que ha d'estar al servei de la ciutat, no d'un govern".

un dels afectats que opta per l'anonimat.

Centralització informativa

No són els únics que es queixen. La situació dels treballadors de la productora Lavínia tampoc és per tirar coets. Malgrat que des d'ICB es remarca que "s'han pogut mantenir els llocs de treball", la realitat és que la decisió de no renovar els contractes a cinc redactors i un tècnic, i la marxa voluntària de vuit treballadors més, deixa la plantilla en una situació molt precària. Des del comitè d'empresa de BTV no s'estalvien les crítiques. "La retallada afectarà la qualitat del producte. Des del 2010 tenim el sou congelat i, amb aquest pressupost, dues terceres parts de la plantilla perdrem una mitjana de 1.500 euros a l'any", constaten després de recordar que Casas té un sou anual d'uns 100.000 euros. I això no és tot. També temen que a partir d'ara hauran d'assumir la feina que deixaran de fer les productores de districte per la retallada.

Fins ara, de ben poc ha servit que Barcelona Televisió sigui el canal local amb més audiència de Catalunya per aturar l'ajustament pressupostari, que els treballadors consideren "injustificat". Segons el baròmetre de la Comunicació i la Cultura publicat l'últim trimestre del 2012, BTV havia assolit una quota de pantalla de 103.000 espectadors diaris, un 24% més que en el trimestre anterior. En el cas de Barcelona, BTV va obtenir 34.000 espectadors més que la suma de tota la resta de televisions locals i va superar algunes televisions d'àmbit estatal com Intereconomia i 13TV. I pel que fa al global de Catalunya, amb 32 televisions mesurades, BTV liderava el rànquing seguida del Canal Català, 25TV i TeletaxiTV.

El debat sobre BTV s'ha projectat com una llarga ombra sobre CiU des del moment que s'ha sabut que l'executiu hauria de prorrogar els pressupostos del 2012 per la falta de suport polític. A la conferència anual del gener organitzada pel Col·legi de Periodistes, l'alcalde, Xavier Trias, va ser molt clar. "Crec en BTV però sent conscients de la situació pressupostària, perquè la meva prioritat és la inversió social, així que haurà d'ajustar-se el cinturó com tothom", va remarcar. Unes setmanes després, el debat arribava a la comissió de presidència, on es rebutjava una proposició d'ICV-EUiA que instava el govern a apostar pel model actual de BTV i a mantenir-ne la dotació pressupostària aprovada l'any passat. Per al primer tinent d'alcalde, Joaquim Forn, la petició era insostenible. "BTV ha de ser més pròxima a la ciutat i ha de trencar la seva similitud amb les televisions generalistes". Això de voler competir amb TV3 i 8TV s'ha acabat.

El futur mercat tindrà menys espai per als paradistes i un disseny futurista. Molts veïns es pregunten si mantindrà la seva esssència

JOAN MOREJÓN

Nous Encants Vellls

Els Encants Vells canvien d'ubicació. I no ho fan gaire lluny de l'espai que ocupen actualment, ja que segueixen a la zona de Glòries en una construcció de caire més modern situada a la confluència dels carrers de Castillejos i Casp amb l'avinguda Meridiana

MARC VILLORO

Les obres del nou espai van començar fa mesos i acumulen un cert retard, però el trasllat dels Encants Vells està previst per al 2013 encara que amb la data d'obertura per concretar. El més visible d'aquest espai és la coberta triangular de zinc de prop de 25 metres d'alçada que dóna un aire nou a aquest popular mercat barceloní que manté un dels trets que el fan singular: el de ser un mercat a l'aire lliure. A banda de la coberta i de l'espai en superfície per allotjar les parades, hi ha dues plantes soterrades destinades a zona de càrrega i descàrrega i una altra que acull un aparcament per a uns 300 vehicles. El nombre de parades disminueix amb el nou espai, ja que està previst que es passi de les 275 que hi ha en l'actualitat a 247, i es vol potenciar l'oferta en l'àmbit de la restauració.

Per a Miquel Catasús, vocal d'urbanisme de l'Associació de Veïns Clot-Camp de l'Arpa, "no ens convenç la nova ubicació dels Encants Vells, no és la perfecta, però la solució la donem per bona. És positiu que els Encants s'hagin quedat a la zona, que ja s'hagi trobat lloc, tot i que els paradistes perden espai. Aquest canvi té pros i contres: ni saltem d'alegria ni tampoc creiem que sigui un desastre". Aquest tema feia anys que estava sobre la taula i des de l'Ajuntament es van estudiar diverses ubicacions per al mercat fins que el consistori va proposar el triangle Meridiana-Castillejos-Casp, que es va aprovar el 2007 en el document Compromís per Glòries. Com explica Catasús, "hem seguit el tema, però no l'hem protagonitzat. S'havia de tenir en compte els veïns de l'entorn, i també que els venedors acceptessin aquell solar, on hi encabissin les parades. Des de 1999, les associacions de veïns de la zona hem treballat de forma coordinada i havíem de buscar un lloc a la zona de Glòries. Sentim els Encants com a nostres. L'Ajuntament va proposar aquest triangle i en el Compromís per Glòries aprovat el 2007 es diu que els Encants anirien allà".

> El moviment veïnal valora que el mercat es quedi al barri, tot i que la proposta aprovada no els sembla la ideal

Sobre el trasllat que s'ha de fer efectiu enguany, Miquel Catasús apunta: "Collarem perquè sigui el proper estiu, ho intentarem de totes totes, ja que es demoren els terminis de tot plegat". I pel que fa a les característiques del nou espai, considera que "és un disseny original, amb coberta, i és un espai petit i obert. És una experiència única a tot el món que ja veurem com resulta. Hi haurà gent que enyorarà els Encants d'abans i n'hi haurà que ho veurà millor i d'altra a qui li agradaran els nous. Els Encants canvien d'ubicació i d'estructura, però els venedors i la clientela són els mateixos. Creiem que s'ha de fomentar més el segon ús, la segona mà, i també el reciclatge".

En Pere Sánchez té una parada de llibres als Encants des de fa 40 anys, tot i que en fa més que està vinculat al mercat ja que la seva família hi va treballar. "Hi porto tota la vida. La parada de llibres està en el mateix lloc i sempre he estat vinculat al llibre, el meu pare tocava més mobles, i me'n vaig fer càrrec quan ell va morir", comenta Sánchez. En tot aquest temps, ha pogut viure en primera persona l'evolució dels Encants Vells i els canvis que ha viscut el mercat amb el pas dels anys. "Els Encants han canviat com tot. Abans venia una altra mena de gent, una altra clientela, hi havia un altre tipus de venda. Al seu moment, a finals del franquisme, era l'únic lloc on podies trobar coses antigues i que no es valoraven. Moltes coses s'han salvat gràcies als Encants. Avui dia és una altra cosa, a gairebé cada cantonada hi ha un brocanter, però aleshores no. Moltes coses antigues que haguessin acabat a les escombraries, es van reciclar", explica.

Crisi com a tot arreu

Els Encants no s'han escapat dels efectes d'una crisi que també incideix en el popular mercat barceloní. Segons Sánchez, "com a tot arreu, s'ha notat la crisi, i molt. La clientela que tenim aquí és de classe mitjana-baixa i són els que més han notat la crisi. Ve menys gent, però acostuma a venir el mateix tipus de client. Jo em vaig mantenint perquè venc molt baratet, tinc molt espai i vaig fent. Ara és una època molt dolenta, des del 2010 cap endavant ha sigut cada vegada pitjor". Pel que fa al trasllat al nou espai, encara es desconeix quan es farà efectiu. En aquest sentit, Pere Sánchez diu que "no sabem quan serà, suposem que a mitjan 2013, però segur no tenim res. L'Ajuntament tampoc té clar quan serà perquè les obres s'han retardat una mica i com que no n'estan segurs, no diuen res, suposo que és això". Sobre les característiques del nou mercat, considera que "la construcció és massa futurista, però el futur depèn de l'oferta que hi hagi, no tant de l'edifici. La gent que és fidel, i que ve cada dia (els Encants obren ara el dilluns, dimecres, divendres i dissabte) seguirà venint, però si no li dónes allò que vol, al final deixarà de venir. Espero que hi hagi una oferta una mica millor i que vingui gent nova". Amb el canvi d'ubicació, els Encants Vells deixen un mercat que ha quedat antiquat, però tindran menys espai del que disposen actualment. Per a Sánchez, "aquest mercat està antiquat, no s'hi han fet reformes i així no podia continuar. O es reformava aquest o se n'havia de fer un de nou. L'espai serà més petit, amb menys parades i més petites. Si es manté el caliu dels Encants estarà bé, però si intenten fer un centre comercial, allò se n'anirà en orris. S'ha de mantenir l'essència del mercat, el que és ara".

Els nous Encants Vells suposen un element més de canvi a la zona de Glòries que ja ha vist aixecats el Disseny Hub Barcelona -fa uns mesos- i la Torre Agbar, així com els pròxims Teatre Nacional de Catalunya i l'Auditori. Per a Miquel Catasús, "fins al 92, hi havia la plaça. Des del 92, una plaça que s'ha pretès postmoderna amb edificis singulars. Ara volem una plaça de les Glòries més humana, amb equipaments, zona verda i una bona mobilitat".

DANI CODINA

Ojo por ojo, bala por bala

El pasado 14 de noviembre, día de la última huelga general, Ester Quintana recibió un fuerte impacto en la cara, que le reventó el ojo izquierdo. Hoy, un parche cubre su cuenca vacía y ella repite, a quien quiere oírlo, que la causa fue una bala de goma disparada por los Mossos d'Esquadra. La Generalitat lo niega. Su caso ya es un símbolo de la lucha civil contra la violencia policial

LUIS CALDEIRO

Eran casi las nueve de la noche y la manifestación convocada el día de la huelga general tocaba a su fin. La gente empezó a abandonar pacíficamente el lugar (la zona de paseo de Gracia entre Gran Vía y Caspe), y con ellos, Ester. En ese momento, según testigos presenciales, al menos tres furgonetas de la Brigada Móvil de los Mossos (BRIMO) aparcaron en la confluencia del paseo de Gracia con la Gran Vía. "El alumbrado público" -relata Maria Farré, miembro de la asociación Ojo con tu Ojo, constituida para apoyar a la víctima- disminuyó de repente su intensidad, y el lugar quedó prácticamente a oscuras". No había altercados. Entonces, los agentes empezaron a bajar de los vehículos y la multitud echó a correr.

"Crucé el Paseo de Gracia hacia el lado Besòs y antes de llegar a la mediana, me giré hacia los Mossos. Entonces oí un ruido y recibí el impacto. Entre los Mossos y yo no había nada", declara Ester en una entrevista publicada en *El Periódico de Catalunya* (6 de febrero). Este *no había nada* es importante, pues el entonces *conseller* de Interior, Felip Puig, ha llegado a insinuar que Ester pudo haber sido víctima de un objeto lanzado por los propios manifestantes. Una teoría que desmiente hasta el enfermero que la atendió en primera instancia aquella noche, quien declaró ante el juez que no observó restos de tierra, suciedad o vidrio. Tampoco incisiones. Es decir, "una herida lisa". De lo que deduce que "la explosión ocular" pudo ser causada por el impacto de una bala de goma.

Baile de versiones

Operada de urgencia aquella misma noche, en ningún momento la Generalitat se interesó por su estado o le pidió disculpas. Hasta el apoyo psicológico se lo ha tenido que buscar ella. "Sólo me llamaron después de que se difundiera el video". Es decir, dos semanas más tarde, cuando Ester y su entorno decidieron *colgar* en internet un único video con sus declaraciones, a fin de evitar una posible *mediatización* del caso, con la víctima peregrinando de plató en plató, de diario en diario.

Aparte de esta falta de tacto y humanidad, el poder político se ha mostrado desde entonces errático, incompetente, con cambios constantes de versión, forzados por la aparición de videos o informes policiales que han ido desmintiendo el relato oficial. Aunque siempre aferrado a la misma tesis: la policía no tuvo la culpa.

Primero Felip Puig afirmó que en la zona donde se hallaba la víctima no había habido carga policial -sólo en la Vía Laietana-. Más tarde, el 3 de diciembre, aseguró ante el Parlament que lo que no hubo fueron disparos. Y ahora, al parecer, la versión oficial es que no se dispararon pelotas de goma, que sólo se utilizó la lanzadera, un arma que dispara proyectiles denominados "foam". "Tanto da"-replica Anton Uró, miembro de la plataforma Rereguarda en Moviment- "aparte de la típica pelota de goma, existen proyectiles que son mitad de goma, mitad de material viscolástico. Las primeras deben ser disparadas hacia el suelo, para que reboten; en cambio los últimos pueden ser dirigidos directamente a la persona. Pero ambos pueden matar o causar lesiones graves, por lo que deberían estar prohibidos".

> Ester Quintana es la última de una serie de 8 víctimas cuyos ojos han sido destrozados desde 2001

La sociedad se moviliza

Desgraciadamente, Ester Quintana no es más que la última de una serie de ocho víctimas cuyos ojos han sido destrozados por balas de goma desde 2001. Una lista negra a la que podría añadirse una decena de heridas graves causadas en tórax, oreja, cráneo, mandíbula y bazo.

Ante esta realidad, la respuesta civil no se ha hecho esperar: al día siguiente de la agresión se creó la plataforma Ojo con tu Ojo, que ha organizado campañas de apoyo y arropado a Ester desde el primer momento; la asociación Stop Bales de Goma (*www.stopbalesdegoma.org*), en cambio, funciona desde 2010 y su campo de acción es más amplio, pues promueve la prohibición de armamentos policiales peligrosos a base de concienciación social, presión política e investigación y divulgación del tema. "Pero también queremos dar voz a las víctimas" -señala Clara Cots, su portavoz- "porque a menudo se hallan en un estado de exclusión social". Una exclusión que resume así: "me ha agredido el Estado y encima tengo que demostrar que soy inocente; me ha agredido el Estado y encima me invisibilizan".

A su vez, Stop Bales de Goma se integra en una plataforma de ámbito más general, Rereguarda en Moviment (www.rereguardaenmoviment.org), que aglutina a asociaciones, grupos de apoyo a detenidos, comisiones de trabajo en materia de derechos humanos, prevención de la tortura, etc. Y desde el brutal desalojo de la plaza Cataluña el 27 de mayo de 2012, también trabaja el colectivo Querellants del 27-M. Uno de sus activistas, Guillermo Rojo, tiene muy claro qué se esconde detrás de todo: "El caso de Ester es otro hecho que se suma a lo que está pasando desde hace años: represión e impunidad, que no es más que una estrategia para generar miedo y acallar el descontento". También la Favb y otros colectivos pidieron en rueda de prensa, antes de la huelga, "que se garantizara la seguridad de los manifestantes". Al parecer, fue como predicar en el desierto.

luiscaldeiro@hotmail.com

Habla la abogada

En entrevista concedida a *Carrer*, Laia Serra, representante legal de Ester Quintana en la querella interpuesta por ésta ante el juzgado de Instrucción nº 11 de Barcelona, ha manifestado que es "intolerable que para ejercer la libertad de opinión y de manifestación la ciudadanía tenga que vivir escenarios militarizados y temer por su integridad". Y considera que el mensaje que se difunde desde el poder es claro: "si sales a protestar, pasarás un mal rato y no descartes que tengas que atravesar vivencias intimidantes o peligrosas". Y aunque se muestra satisfecha con el desarrollo del proceso y "optimista" en cuanto a la resolución del mismo, le parece "muy grave" que hasta el momento "no se haya depurado ninguna responsabilidad ni tan siquiera indemnizado a los afectados" por anteriores casos de pérdidas de ojos. En todo caso, opina que "no hay resarcimiento posible" que logre compensar la pérdida de un órgano vital.

“La Filmoteca no ha vingut al Raval a solucionar-hi els problemes de fons”

–Esteve Riambau
Director de la Filmoteca de Catalunya

CRISTINA PALOMAR

El febrer passat la Filmoteca de Catalunya va celebrar el primer any de vida al Raval. El seu director valora com ha sigut l'experiència.

— Quin balanç fa d'aquest primer any?

▬ Disposar d'una seu única d'aquestes característiques era un anhel de feia molts anys. Per diverses circumstàncies, el projecte es va anar endarrerint i les obres de la nova seu van ser molt complexes perquè es van trobar restes arqueològiques a la plaça Salvador Seguí. Quan vaig arribar aquí al 2010, el projecte era posar en marxa totes les seus de la Filmoteca, no només aquesta del Raval, sinó també el Centre de Conservació de Terrassa que estem a punt d'obrir aquest estiu si tot va bé. El projecte era concentrar al Raval tot el que és difusió i exhibició, i fer a Terrassa la seu de l'arxiu i la preservació de les pel·lícules.

— El projecte d'ubicar la nova seu de la Filmoteca al Raval no era una aposta arriscada?

▬ La decisió que aquesta seu es fes al Raval estava presa de fa uns quants anys i formava part del pla estratègic cultural i polític que arrenca amb la construcció del MACBA i del CCCB, i passa per la Biblioteca de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Conservatori del Liceu. La Filmoteca és l'última peça del projecte per modificar la sociologia del Raval a partir d'equipaments culturals. Hem arribat els últims i tard, però hem arribat.

— La nova Filmoteca és només un canvi de seu?

▬ No. De cap manera. És un canvi de concepte. Passem de tenir un cine rellogat a l'Avinguda de Sarrià, una biblioteca per aquí, unes oficines per allà... a un centre monogràfic dedicat a cultura cinematogràfica. El repte de canvi de concepte de la Filmoteca anava acompanyat del repte de la seva ubicació al Raval. I cal recordar que els missatges van ser apocalíptics. Els que s'hi oposaven ens deien que no vindrien per la inseguretat del barri. I haig de dir que s'equivocaven perquè en l'any que portem aquí no hem tingut cap problema. Gent rara uns quants, però cap problema.

JOAN MOREJÓN

Esteve Riambau

— Barcelona és plena de gent rara.

▬ Sí, és cert, però no només no hem tingut cap problema, sinó que des que estem al Raval ens ha visitat molta més gent. I no és només perquè la gent que ve no té cap prejudici sobre el barri, és que som al centre de la ciutat, i això també és un factor positiu. La seu antiga estava en un carrer horrible, envoltat de prostíbuls, sense comerç ni lloc per passejar, lluny del transport públic... Aquí surts i ets a un pas de les Rambles i de la Rambla del Raval, a un pas del metro de Liceu i del Paral·lel.

— Un d'aquests objectius era el d'interrelacionar la Filmoteca amb la realitat d'un barri molt complex. Ho ha aconseguit?

▬ La primera acció que vam fer quan vam obrir la seu va ser firmar un acord de col·laboració amb altres equipaments culturals del barri per crear sinèrgies i intercanviar projectes culturals. D'altra banda, també hem fet diverses mostres sobre el barri del Raval, sessions de portes obertes, exhibicions a l'aire lliure... Dit això, també haig de dir que la Filmoteca no ha vingut a arreglar els problemes de fons del Raval. La relació amb el barri és molt bona, la incidència positiva sobre el barri també, sobretot gràcies a la plaça Salvador Seguí, i aquest és el nostre granet de sorra per millorar la convivència i la sociologia del Raval, però els problemes de fons són els que són.

Un home polifacètic i transversal

Esteve Riambau i Möller (Barcelona, 1955) va ser nomenat nou director de la Filmoteca de Catalunya el 2010 després de superar un concurs internacional amb dinou candidatures, catorze de Catalunya i cinc d'altres països. Apassionat del cinema, Riambau és un home polifacètic i transversal. Llicenciat en medicina per la Universitat de Barcelona, va exercir com a nefròleg fins al 1989. Després es va doctorar en Ciències de la Informació i ha compaginat la seva tasca periodística com a crític cinematogràfic en mitjans de comunicació -tant catalans com espanyols i francesos- amb les seves vocacions d'escriptor, professor universitari, director i realitzador de cinema. Aquest especialista en l'obra d'Orson Wells reconeix que els temps no estan per fer pel·lícules, però també deixa clar que la direcció de la Filmoteca és un esglaó més en la seva trajectòria professional, entregada absolutament al cinema.

— Segons la memòria del 2012, la Filmoteca ha experimentat un augment del 76% de públic respecte als anys anteriors, quan el cinema de l'avinguda de Sarrià acollia el centre.

▬ Hem augmentat un 56% les sessions i amb això hem assolit un augment del 76% de públic. La xifra a 30 de desembre del 2012 era de 135.000 espectadors i, coincidint amb el primer aniversari, el 21 de febrer passat, hem assolit la xifra dels 155.000. Això significa una mitjana de 105 espectadors per sessió, una quantitat que no aconsegueix cap cinema comercial.

— Quines activitats han tingut més èxit entre el públic?

▬ Al matí fem el programa pedagògic a les escoles perquè un dels nostres reptes és crear nous públics. Això té uns 5.000 alumnes per curs. A les tardes tenim l'aula de cinema en col·laboració amb les universitats que imparteixen l'assignatura de cinema i és una de les nostres apostes més exitosa. Després tenim les sessions amb l'ESCAC (l'Escola de Cinema de Catalunya) que consisteix en el passi d'una pel·lícula i un fòrum amb l'equip que l'ha feta. I a l'octubre vam inaugurar un cicle monogràfic que es diu *Per amor a l'art* en col·laboració amb el MNAC sobre cinema i pintura.

— La col·laboració amb altres centres de cultura és una aposta a llarg termini?

▬ Els temps actuals impulsen a la col·laboració i a compartir penes i alegries. Ara bé, la transversalitat del cinema és una aposta clara de la Filmoteca. Hem d'acabar amb la imatge del cinèfil ranci d'abans, ara hem de donar una visió més transversal i participar amb altres equipaments culturals de la ciutat. Hem d'obrir el cinema a la societat, però sense renunciar a la seva essència.

— Vostè té un mandat de quatre anys prorrogable fins als vuit. Ja sé que tot just fa un any que dirigeix la Filmoteca, però és aquest un projecte personal a llarg termini?

▬ Això ha suposat un gran repte professional, però també m'ho prenc com un parèntesi. Ara el que falta és decidir quan el tanco. De moment, la primera fase era obrir la seu al Raval: això ja està fet i funciona a velocitat de creuer. Ara queda posar en marxa la seu de Terrassa al Parc Audiovisual aquest estiu. I aquesta primera fase del projecte culmina aquest abril amb l'organització del 69è congrés mundial de filmoteques que, per primera vegada, se celebrarà a Barcelona.

— Serà aquest el gran esdeveniment de l'any?

▬ Absolutament, juntament amb l'obertura de la seu de Terrassa. Des del punt de vista de la repercussió pública i la internacionalització, el congrés serà molt important. Després de l'estiu em replantejaré què faig jo i què fem a la Filmoteca.

— Ha estat precisament la cultura un dels sectors més afectats per les retallades públiques. Com ha repercutit la tisorada en el seu pressupost per al 2013?

▬ Nosaltres ens trobem en una paradoxa. Estem afectats pels ajustaments pressupostaris, però gràcies a la voluntat política i als molts esforços hem aconseguit posar en marxa aquesta seu i la de Terrassa. La Filmoteca és important per a Barcelona i per a Catalunya com ho són un museu o una biblioteca perquè forma part del nostre patrimoni com a país i més ara, que el debat sobre les estructures pròpies d'Estat està més vigent que mai. Per això, l'esforç per fer possible aquest ambiciós projecte ha estat importantíssim.

— Creu que amb l'actual panorama de retallades s'hauria pogut fer la Filmoteca tal com és ara?

▬ Hauria estat impossible.

Opinió

MARC ANDREU / ANDRÉS NAYA
17 Anna Alabart i la Barcelona dels barris

La veu del CARRER

Combatem la crisi a peu de carrer

I tant, si podem. Ho hem après de la tenacitat amb la que la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca ha aconseguit que fos admesa a tràmit la ILP per la dació en pagament, el lloguer social i el dret a l'habitatge. Més enllà de les temptatives de desvirtuar aquestes exigències, el milió i mig de firmes recollides arreu de l'Estat i l'històric discurs del 5 de febrer al Congrés de la portaveu de la PAH i vocal de la Favb, Ada Colau, són una victòria a celebrar gràcies a un treball col·lectiu que va molt més enllà de la iniciativa impulsada des de Catalunya per la mateixa PAH, la Confavc, CCOO i UGT, l'Observatori DESC i la Taula del Tercer Sector. És un èxit fruit de la lluita de milers d'activistes que han aconseguit aturar més de mig miler de desnonaments i que la societat recuperi una consciència social massa temps adormida.

Aquesta tenacitat a peu de carrer la demostren també les assemblees socials i les plataformes de barri que, amb entitats veïnals, AMPAs i treballadors organitzats, lluiten per mantenir una educació i una sanitat públiques i de qualitat. I tota la gent que fa xarxa solidària per ajudar aturats, famílies en risc de pobresa o immigrants sense papers a combatre la crisi. És, en definitiva, la mateixa lluita a peu de carrer que inspira les accions del moviment 15-M i de la Plataforma Prou Retallades amb origen a Barcelona en aquella gran manifestació del 14-M del 2011, pròleg a l'esclat social del dia següent.

Per tradició i pluralitat democràtica, les associacions veïnals acompanyem totes les mobilitzacions que s'han fet i es faran sentir a la ciutat. És per això que el lema de la 41 Assembla de la Favb d'aquest 16 de març és, precisament, *Combatem la crisi a peu de carrer*. Lluitar contra la crisi, pels drets laborals i les llibertats civils, pels serveis públics i els drets socials, així com pel reconeixement nacional de Catalunya, forma part de la història del moviment veïnal. Però, sobretot, és la clau del nostre futur.

Des de la FAVB convidem la ciutadania a fer sentir la seva veu. Alhora, conscients que endeguem un camí llarg i complex, volem fer una crida per aconseguir, per damunt de legítimes diferències i debats crítics, la més àmplia unitat del conjunt dels moviments socials. Només així forçarem els canvis que necessitem ara que una democràcia captiva dels poders econòmics i gangrenada per la corrupció fa evident una profunda crisi de l'ordre imperant. Una sortida, favorable a la majoria social, només pot sorgir de la seva pròpia mobilització. De la nostra capacitat d'esbossar un nou horitzó de justícia, que trasbalsi l'escenari polític. El franquisme va morir al carrer. Del carrer sorgirà també l'embranzida d'un nou procés democràtic.

LA VEU DEL **CARRER**

Edita: Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
Obradors, 6-10 baixos
08002 Barcelona
Telèfon: 93 412 76 00
Fax: 93 412 58 88
e-mail: carrer@favb.cat
Web: www.favb.cat

Consell de direcció: Andrés Naya, Marc Andreu i Lluís Rabell

Cap de redacció i maquetació: Elia Herranz

Revisió ortogràfica: Roser Argemí

Consell de redacció: Gemma Aguilera, Anaïs Barnolas, Néstor Bogajo, Luis Caldeiro, Vicent Canet, Anna Carlota, Dani Codina, Marc Font, Daniel Gomis, Cristina Palomar, Meritxell M. Pauné, Jordi Martí, Joan Morejón, Albert Ollés, Ignasi R. Renom, Alícia Tudela, Marc Villoro

Consell assessor: Manel Andreu, Roser Argemí, Jaume Asens, Alfons Barceló, José Miguel Benítez, Jesús Berruezo, Horacio Capel, Maria Favà, Josep Ramón Gómez, Maria Eugenia Ibáñez, Joan B. Isart, Alfons López, Eugeni Madueño, Pep Martí, Mariano Meseguer, Pep Miró, José Molina, Eduard Moreno, Ferran Navarro, Rosa Mª Palencia, Albert Recio, Ferran Segarra, Josep Lluís Rueda, Mercè Tatjer, Ole Thorson, Ángel Valverde, Pau Vinyes

Portada: Ferran Fernández

Maqueta original: Joan Carles Magrans

Administració: Xènia Orfila

Fotomecànica i impressió: Imprintsa
Telèfon: 93 878 84 03

Distribució: Trèvol Missatgers
Telèfon: 93 498 80 70

La FAVB no està necessàriament d'acord amb les opinions que s'expressen als articles signats per particulars o col·lectius. Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-No Comercial-Sense Obres Derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a *http://cretivecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/ legalcode.ca*

Imprès en paper de 48,8 grams
Dipòsit legal B - 21300 - 1995
Aquest número té un tiratge de 8.000 exemplars i la seva distribució és gratuïta

L'edició d'aquesta publicació ha estat possible gràcies a la col·laboració del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona i diverses entitats

El ninot de El Roto

La veu dels lectors

Sobre el Colegio de Loreto

Benvolguts: He estat llegint el número de desembre de la vostra revista i a la pàgina 3 hi ha un error i us ho notifico. Es tracta del Colegio de Loreto. Jo vaig estudiar allà fins el 6è de Batxiller. Vaig estar a l'edifici del carrer Mallorca i també al d'Anglí i al de Pedralbes. La vostra incorrecció està en el que dieu de l'Avinguda Pearson (terrenys a Pedralbes, poseu vosaltres). Aquest edifici es va construir

i mentre es construïa nosaltres estudiàvem a Anglí. Un cop acabat vam anar a l'Avinguda Pearson, jo vaig fer allà els dos darrers cursos del Batxiller. Les monges de Loreto van seguir bastants anys, no sé precisar però diria que una dècada com a mínim, sent les titulars i després va passar a l'Abat Oliba. Com que ho he viscut, us ho comunico. Cordialment,

MARIA URMENETA

No som tan diferents

Hi ha moltes protestes per la privatització de la sanitat a la Comunitat de Madrid (CM), però a Catalunya no se sent tant de soroll. Tot i que la privatització a Catalunya està igual o potser més avançada que a la CM en alguns aspectes. Opino que aquí ens passa com a la granota del conte que van tirar a l'olla amb l'aigua freda i es va deixar cuinar després d'escalfar-la poc a poc.

Cal recordar que hem arribat aquí pas a pas amb progressius canvis legislatius. Des de la promulgació de la Llei General de Sanitat (LGS) l'any 86 que ja permetia la duplicitat de serveis per als funcionaris de l'Administració Civil de l'Estat (MUFACE) i les mútues laborals, per exemple. A Catalunya no es va aprofundir en el principi de subsidiarietat en la compra de serveis no públics que establia la LGS i es va legalitzar la "competència" (l'any 90) entre proveïdors, ja que es va separar el finançament (tot ell públic) de la provisió de l'assistència sanitària que podria fer-se també per la compra de serveis a proveïdors no públics. Aquest canvi es va consolidar després en la Llei 15/97 a nivell estatal. Un dels últims "retocs" ha sigut la Llei del Institut Català de la Salut (ICS) aprovada l'any 2006 que convertí l'ICS en empresa pública (obrint el pas a la gestió "privada" i a la col·laboració públic privada). Ja en aquest moment el Consell de Treball Econòmic i Social (CTESC) va emetre un dictamen en què deia que... "La transformació d'alguns serveis sanitaris en empreses públiques com l'Institut Oncològic de Catalunya, entre d'altres, no ha suposat una millora de la seva gestió respecte de l'actual ICS en termes d'eficiència i eficàcia, ni tampoc en el nivell de satisfacció dels usuaris". A Catalunya, gran part de la despesa pública de sanitat (el 54% l'any 2010 i això són molts diners), va a la compra de serveis en formes diverses (contractes, concerts, concessions...) a múltiples entitats privades amb o sense ànim de lucre, però amb difícil control econòmic, entre altres causes perquè s'aplica el dret administratiu privat. Les dades que han sortit a la llum fins ara fan sospitar que els conflictes d'interès i la corrupció estan repartides entre les quatre

províncies perquè aquestes lleis ho faciliten. Hem de tornar a proclamar la universalitat de l'atenció sanitària i la gestió totalment pública dels diners públics. És in-

dispensable perquè aquesta gestió sigui transparent revertir les modificacions legislatives que permeten l'actual pèrdua de sobirania sobre el control dels nostres diners i deixar de pensar que nosaltres "som molt diferents".

MARTA CARRERA PLANS
Metgessa jubilada i membre de l'Associació Catalana per la Defensa de la Sanitat Pública

Davant la fragmentació de l'Institut Català de la Salut

El Departament de Salut desfà una gran empresa, l'Institut català de la Salut (ICS), i ho fa coaccionant tant a treballadors com a usuaris amb l'amenaça velada però prou explícita de "o això o hem d'acomiadar encara a més gent i tancar encara més serveis". Fins ara no hi ha ni la més mínima esquerda per la que puguem entreveure quina repercussió tindrà aquest canvi sobre l'atenció a la nostra salut. ¿Qui els ha aconsellat que volem unes empreses més petites i desenvolupades sota els mateixos principis? Deu ser la seva assessora privada PwC, perquè els nostres representants, les associacions de veïns, els municipis, els sindicats, fins i tot els col·legis de metges i infermeres no han estat informats ni han pogut presentar propostes sobre com volem i podem organitzar l'atenció a la Salut des de la gestió pública. El desordre actual és tan gros que costa de creure que és involuntari. Pacients que en l'espera per a una intervenció estan perdent el temps i les hores de professionals públics en fisioteràpia per "provar". Altres que en preguntar quan els cridaran, els contesten que el seu "paper" s'ha perdut i que els cridaran d'aquí a dos anys... ¿Per a què volem despeses en serveis informàtics quan no tenim temps per poder escriure les històries clíniques ni que sigui amb taquigrafia? Desconfiem de canvis decretats amb coacció, amb assessories jurídiques incompetents en salut, amagant conflictes de interessos.

MARCEL·LA GÜELL CID
Delegada sindical de CATAC-CTS i vocal de sanitat de la Favb

Les cartes enviades a la secció de La veu dels lectors han de tenir un màxim de 1.800 caracters (mig foli). Ens reservem el dret d'adaptar-les si superen aquesta extensió.

Reconeixement veïnal a Anna Alabart

El moviment veïnal organitza un acte en record de la col·laboradora i amiga Anna Alabart, que tindrà lloc el proper **11 d'abril a les 7 de la tarda a la Casa Golferics**. L'acte serà una taula rodona que comptarà amb la participació de Lluís Rabell, president de la Favb; Trini Capdevila, històrica activista de l'AV de l'Esquerra de l'Eixample; un representant de la Confavc; Pep Martí, sociòleg i company de tesi de l'Anna i Andrés Naya, codirector de *Carrer*. Presentarà l'acte Roser Argemí, expresidenta de la Favb. Convidem tots els veïns i veïnes de la Barcelona del barris a assistir-hi.

LA CAMBRA FOSCA

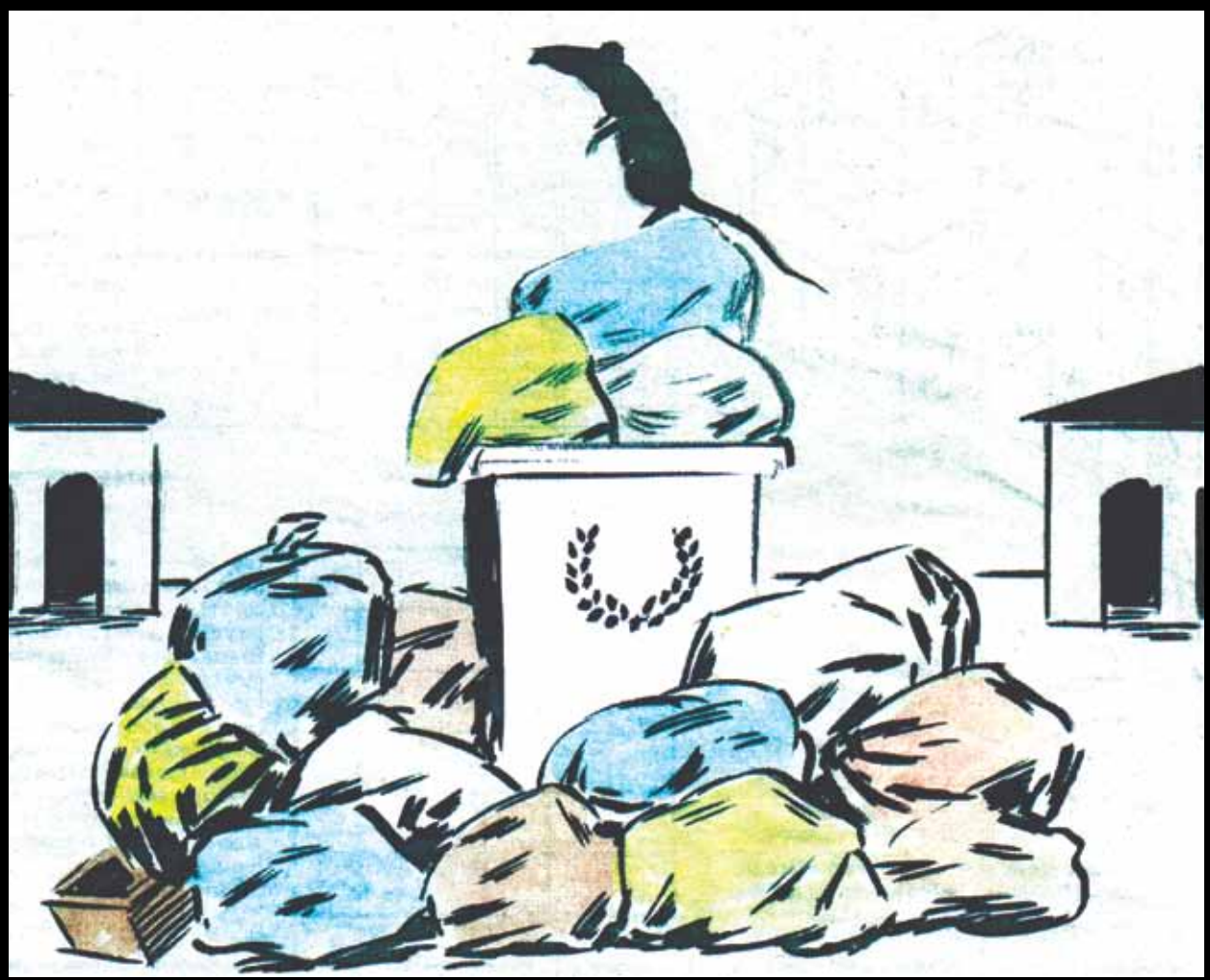

EL ROTO

La merda se'ns menja

Trafiquen amb les seves influències. Prevariquen. Subornen. S'enriqueixen. Formen bandes de facinerosos. Especulen. Liquiden empreses. Oculten patrimonis en paradisos fiscals. Despatxen sense pietat els treballadors. Saquegen. Paguen o cobren comissions. En el seu entorn se'ls anomena "el capo", o "don Vito". Financen il·legalment partits polítics. Liberalitzen el sòl i obren veda a l'especulació. Practiquen el suborn amb enorme facilitat. Tenen com a companys de viatge a la màfia. No paguen impostos. Mercadegen amb els seus càrrecs empresarials. Paguen en negre salaris de misèria. Es maneguen des del palau reial. Cobren sense treballar. Porten guants blancs per no deixar les seves empremtes. S'apropien de fons destinats als ERO. Col·loquen en llocs de treball a dit familiars o amics del partit. Van inflar fins a explotar la bombolla immobiliària. Com a banquers, són insaciables. Estafen els més vulnerables venent les "preferents". Malversen fons públics. Falsegen documents i firmes. Algun d'ells exerceix de professor d'Esade. D'altres són regidors d'Urbanisme o, simplement, cacics. Cobren pensions multimilionàries quan es jubilen. Se senten impunes. No van a la presó, i si hi van, en sortir viuen com a reis.

Imputats, processats, condemnats. Les irregularitats comeses no són homogènies. No és el mateix saquejar el Palau que prevaricar i col·locar familiars o companys de partit en l'administració. Són històries diferents que s'han donat a conèixer àmpliament en els mitjans de comunicació. Relacionem alguns noms coneguts a tall d'exemple.

Macià Alavedra, exconseller d'Economia de la Generalitat de Catalunya i empresari. **Ramón Bagó**, exalcalde de Calella i empresari del grup Serhs. **José Luis Baltar**, expresident de la Diputación de Ourense. **Luis Bárcenas**, extresorer del PP. **Cristina de Borbón**, Infanta. **Manuel Bustos**, exalcalde de Sabadell. **Paco Bustos**, regidor de l'Ajuntament de Sabadell. **Francisco Camps**, expresident de la Generalitat Valenciana. **Jaume Camps**, exdiputat. **Ferran Civil**, alcalde de Cercs i vicepresident de la Diputació de Barcelona. **Francisco Correa**, trama Gürtel. **Ricardo Costa**, exportaveu del PP en les Corts Valencianes. **Pablo Crespo**, trama Gürtel. **Xavier Crespo**, exalcalde de Lloret. **José Cuervo**, exdirectiu de l'Hospital de Sant Pau. **Àngel Cunillera**, expresident de l'empresa pública Innova de Reus. **Robert Fauria**, exalcalde de Sant Hilari Sacalm. **Gerardo Díaz Ferran**, expresident de la CEOE. **Ferran Falcó**, expresident de l'empresa pública Adigsa. **Arturo Fernández**, exvicepresident de la CEOE i exconseller de Bankia. **Daniel Fernández**, diputat. **Ramón García Bragado**, extinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. **Lluís Gavaldà**, exdirector general de Treball de la Generalitat. **Luis García**, exdiputat. **Joan Carles García**, alcalde de Tordera. **Carlos García Revenga**, secretari de les Infantes. **Francisco Javier Guerrero**, exdirector general de Treball de la Junta de Andalucía. **Ricardo Gutiérrez**, exdirectiu de l'Hospital de Sant Pau. **Alberto López Viejo**, exconseller de la presidenta de la Comunidad de Madrid. **Carles Manté**, exdirector de CatSalut. **Agustín Marina**, exalcalde de Castelldefels. **Maria Milagrosa Martínez**, exvicepresidenta de les Corts Valencianes. **Jaume Matas**, expresident del Govern de les Illes Balears. **Josep Maria Matas**, excoordinador general de la Diputació de Barcelona. **Ramón Messeguer**, exgerent d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona. **Fèlix Millet** expresident de l'Orfeó Català-Palau de la Música Catalana. **Jordi Montull**, mà dreta de Fèlix Millet. **Bartomeu Muñoz**, exalcalde de Santa Coloma de Gramenet. **Josep Lluís Núñez**, constructor. **Enrique Ortiz**, constructor. **Fidel Pallerols**, empresari andorrà. **Alberto Pérez "El Bigotes"**, trama Gürtel. **Andrei Petrov**, presumpte cap de la màfia russa a Lloret de Mar. **Josep Prat**, exdirector de l'empresa pública Innova. **Lluís Prenafeta**, empresari català. **Marc Puig**, director de Comunicació de l'Ajuntament de Barcelona. **Oriol Pujol**, secretari general de Convergència Democràtica de Catalunya. **Rodrigo Rato**, exministre d'Economia i exdirector de Bankia. **Antonio Rodríguez**, regidor de l'Ajuntament de Tarragona. **Pedro Roman**, extinent d'alcalde de l'Ajuntament de Marbella. **Jesús Sepúlveda**, exalcalde de Móstoles i exmarit de la ministra de Sanitat Ana Mato. **Xavier Solà**, excap dels serveis jurídics de l'ACM. **Manel Somoza**, responsable d'Urbanisme de l'Ajuntament de Sabadell. **Diego Torres**, professor d'Esade i exsoci d'Iñaki Urdangarín. **Iñaki Urdangarin**, gendre del Rei. **Josep Valls**, exprimer tinent d'alcalde de Lloret...

La relació podria ser més llarga. Es podrien afegir empresaris comissionistes, responsables de fundacions, banquers, polítics del "club del sobre"... No tenim espai suficient.
Aquest dies es repeteix que no tots els polítics són corruptes. Que no es pot generalitzar. D'acord, però són massa els que estan implicats. El finançament dels partits és una assignatura pendent que ens està sortint molt cara. Mentre molts veïns i veïnes ho passen malament, uns pocs s'enriqueixen. Que assumeixin les seves responsabilitats polítiques. Que dimiteixin. I que tornin els calers!!

Les taxes judicials uneixen el sector en un crit contra la injustícia

ÀLEX TISMINETZKY
ADVOCAT LABORALISTA
DEL COL·LECTIU RONDA

Poques lleis del Partit Popular han gaudit d'una oposició tan unànime i extensa com la llei de taxes judicials, fet encara més destacable en un àmbit impregnat fins ara de les ideses més conservadores. Però el ministre Gallardón ha aconseguit allò que a simple vista podia arribar a semblar impossible: unir totes les associacions de jutges, les agrupacions dels secretaris judicials, els fiscals i la totalitat dels Col·legis d'Advocats en contra de les taxes judicials.

Els qualificatius cap a la llei d'aquestes associacions professionals, gens proclius a grandiloqüències revolucionàries, no deixen lloc a cap dubte: "és injusta" afirmen, "impedeix que gran part de la ciutadania pugui exercir els seus drets" constaten, i sobretot "és un atac dels més importants als drets socials de les darreres dècades", ja que deixarà l'accés a la justícia en mans d'uns pocs. Els juristes denuncien en inusuals manifestacions no només que la llei atempta contra la convivència social, sinó que és quasi unànime l'anàlisi que vulnera de manera flagrant la pròpia Constitució espanyola, a més d'un munt de normatives europees i internacionals aplicables.

Un espectador extern podria preguntar-se si l'onada de crítiques no ha estat exagerada, però segurament una simple anàlisi de la norma ens conduiria a pensar el contrari: un altre cop la resposta ciutadana desgraciadament no ha estat a l'alçada de la nova i espectacular regressió de drets.

Les xifres que hauran d'abonar els que vulguin accedir a la justícia són en molts casos importants, i no es retornen en cas de guanyar el judici, ja que tenen naturalesa d'impost per accedir a la justícia. I vénen a sumar-se a les despeses d'advocat i les costes en cas de perdre el litigi.

Les taxes poden variar molt, i depenen de la jurisdicció competent (civil, contenciós o social), i de la quantia reclamada. A tall d'exemple, una persona afectada per unes participacions preferents que reclama 4.000 euros al banc, abans d'iniciar la demanda n'haurà d'abonar 300, als que haurà de sumar 800 euros més si vol recórrer una sentència desestimatòria, i 1.200 euros més si volgués arribar al Tribunal Suprem; és a dir, pot arribar a pagar 2.300 euros només de taxes per reclamar 4.000 euros. I si la quantia reclamada augmenta, augmenten també les taxes.

DANI CODINA
Ciutat de la Justícia

Una persona afectada per unes participacions preferents que reclama 4.000 euros al banc pot arribar a pagar 2.300 euros només de taxes judicials. Si la quantia reclamada augmenta, augmenten les taxes

Només s'eximirà de pagar aquells que tinguin dret a l'assistència jurídica gratuïta per no tenir ingressos.

La Jurisdicció Social es va crear per donar un espai judicial específic a les relacions laborals, i des de la seva creació es va entendre que els treballadors gaudien de justícia gratuïta. La seva justificació es basa en què la relació laboral és desigual, amb una situació real de poder empresarial, i per tant s'ha de garantir que cap empleat pugui veure's privat de reclamar els seus drets per no tenir diners.

Aquesta interpretació ni tan sols va ser qüestionada en plena dictadura franquista, que el 1958 va imposar les primeres taxes, però que va deixar els treballadors exempts de pagar-les.

Malgrat que estem davant d'un canvi històric, la imposició de taxes als treballadors en els recursos de suplicació (500 euros) i cassació (700 euros) no està ni tan sols motivada en el redactat de la llei, que ni s'esforça mínimament en explicar el per què d'introduir el pagament en una jurisdicció tan sensible socialment.

I a més a més, les taxes en aquest àmbit han vingut a sumar-se a la Reforma Laboral, que ha reduït considerablement les quanties de les indemnitzacions per acomiadament, i que cada vegada posa més barreres a les demandes pels incompliments empresarials.

El resultat ha estat la mobilització dels que mai no es mobilitzen, que ha donat lloc a una gens usual vaga de la judicatura, col·lectiu que no ens té acostumats a grans manifestacions. Les dades han deixat constància d'un seguiment de més de la meitat del sector, però segurament el més destacat és que els que no van secundar l'aturada s'han afanyat a deixar clar que no ho han fet pas perquè donin suport a una llei unànimement criticada.

I és que és massa fàcil imaginar qui pot sortir beneficiat d'aquesta llei, que impedeix que les persones amb pocs recursos puguin reclamar a la justícia, i tot apunta que serien aquells que infringint la llei en treuen profit i volen seguir aprofitant-se.

Contra totes aquestes crítiques, i poques hores després de la vaga, el 22 de febrer, el ministeri espanyol simplement ha contestat amb una operació de maquillatge, amb un Real Decret que exonera alguns col·lectius especialment vulnerables, i redueix en part les quanties variables, però que deixa intacta la columna vertebral de la llei, que suposarà una barrera infranquejable per a molts ciutadans en l'accés a la tutela judicial efectiva.

Banqueros criminales

JOSÉ MARÍA MENA
EXFISCAL JEFE DE CATALUNYA
LA LAMENTABLE.ORG, 13 DE FEBRERO DE 2013

Es triste que los discursos que más fuerza tienen en el Congreso de los Diputados no sean los de sus líderes. Sean los que pronuncian personas normales, ajenas a la casta política. Todos hemos recordado estos días a Pilar Manjón cuando incomodó a los diputados (no a todos) preguntando a Zaplana y toda la bancada pepera que de qué se reían, cuando ella hablaba de su hijo asesinado. Otra mujer, Ada Colau, ha vuelto a conmover a los ciudadanos, y a incomodar a los diputados (no a todos) denunciando la actividad de las entidades financieras en el negocio de las hipotecas. Una frase suya ha inquietado particularmente, y hay quienes la han cosiderado inapropiada, excesiva y merecedora de recriminación. Se le pidió que la retirara, cosa que, naturalmente, no hizo. Luego transcribiré la frase exacta y completa, y el contexto en que se pronunció.

Pero antes, y como casi todo el mundo se ha puesto tan digno, es conveniente hacer dos puntualizaciones. La primera es la precisión técnicojurídica de las palabras *crimen* y *criminal*. La segunda, la exposición de las previsiones del Código Penal sobre las estafas, sus autores y sus penas. Tras las puntualizaciones estaremos en condiciones para analizar si las palabras de Ada Colau deben ser recriminadas o no.

Las palabras *crimen* y *criminal*. Dice la Real Academia de la Lengua que *crimen* equivale a delito grave, o a acción indebida y reprensible . En su tercera acepción, es la acción voluntaria de matar. *Criminal* es lo perteneciente o relativo al crimen, o la persona que lo ha cometido o procurado cometerlo. Otra acepción se refiere a las leyes que regulan lo relacionado con el crimen. Nuestra más que centenaria Ley de Enjuiciamiento Criminal es un buen ejemplo del uso ordinario, cotidiano, de esta acepción. Ya uno de los padres del derecho penal moderno, Cesare Bonesana, marqués de Beccaría, en 1764, hablaba de crímenes, como delitos graves (*De los delitos y las penas*, Cap. VIII. "De la división de los delitos").

Decir de alguien que es criminal, por lo tanto, no es, necesariamente, llamarle homicida o asesino. Es atribuirle la comisión de cualquier delito grave.

Las estafas. Dice el artículo 248 del Código Penal que cometen estafa los que, con ánimo de lucro, utilizan engaño bastante para producir error en otro, induciéndole a realizar un acto de disposición en perjuicio propio o ajeno.

Cuando la estafa recaiga sobre vivienda o bienes de primera necesidad, y revista especial gravedad atendida la situación económica en que se deje a la víctima o su familia, la pena imponible es de cuatro a ocho años. (Artículo 150). Si la estafa afecta a una generalidad de personas y es de notoria gravedad, cifrada en más de 50.000 euros, la pena puede llegar a los doce años de prisión. (Artículo 74.2).

MARC ANDREU / ANDRÉS NAYA
CODIRECTORS DE *CARRER*

Anna Alabart deixa òrfena la Barcelona dels barris

La Barcelona dels barris viu una mica més òrfena des de Nadal. I és que la matinada del 25 de desembre passat va morir la sociòloga Anna Alabart, bona amiga i col·laboradora de *Carrer* i de la Favb. Nascuda el 27 de maig de 1942, mare de dos fills i economista de formació però catedràtica de Sociologia Urbana a la Universitat de Barcelona, Alabart és coneguda perquè va dedicar la seva tesi doctoral als barris i a les associacions de veïns de Barcelona a partir d'un treball ingent amb més d'un miler d'enquestes. Presentada el 1982 sota el títol de *Els barris de Barcelona i el moviment associatiu veïnal*, la tesi doctoral d'Alabart resta encara avui incomprensiblement i injustament inèdita. Només és accessible en l'enquadernat original de la xarxa de biblioteques de la Universitat de Barcelona i, en una síntesi autoeditada que ella mateixa va facilitar al centre de documentació veïnal de la Favb.

No obstant, les conclusions del treball d'Alabart, que va radiografiar exhaustivament la composició sociològica del moviment veïnal al final de la seva dècada daurada i que, alhora, en l'inici de la crisi dels anys 80, va cartografiar la realitat associativa dels barris de la ciutat, s'han divulgat de formes molt diverses. Sense anar més lluny, i al costat del també desaparegut Josep Maria Huertas, és a persones com Alabart a qui cal agrair la divisió de Barcelona en barris i districtes que, en essència, encara avui és vigent en el mapa de la ciutat. Alabart va ser una persona activa i clau en la comissió ciutadana que, per part de la Favb, va elaborar conjuntament amb el primer Ajuntament democràtic el mapa de barris que després va facilitar la divisió administrativa en districtes.

Però el compromís d'Alabart amb la ciutat i els seus barris no es va limitar al treball acadèmic. Cal parlar de ferma voluntat divulgativa i de militància (fins i tot més enllà del PSUC del que va tenir carnet) quan algú com ella confessava que va dedicar el 28 d'octubre de 1982 -la jornada electoral en la que el PSOE de Felipe González va escombrar arreu d'Espanya- a redactar un article sobre *El moviment veïnal de Barcelona i la seva imatge* per a la revista *Nous Horitzons*. Un compromís militant que mantindria quan, en el context de la Barcelona olímpica, Alabart va encapçalar un equip multidisciplinar de professionals i activistes veïnals que el 1991 va publicar l'estudi *La Barcelona dels barris* com una eina, editada per la Favb, per conèixer la realitat de la ciutat amb l'objectiu de combatre les desigualtats i desequilibris que persistien sota la política d'aparador. El desembre de 1992 Alabart va ser una de les nou persones que van coordinar el diccionari monogràfic que la revista *La Veu del Carrer* va dedicar a *La Barcelona de Maragall*, en plena ressaca olímpica i coincidint amb el número 10 de la llavors jove revista de la Favb.

Des d'aleshores, Alabart no va deixar de participar a *Carrer* i al seu consell assessor amb tota mena d'idees i articles. I els anys 1999 i 2008 va actualitzar per a la Favb, amb la col·laboració dels estudiants del Grup de Recerca en Territori, Població i Ciutadania que ella coordinava a la UB, el seu estudi *La Barcelona dels barris*, que en la seva darrera edició es va publicar com a llibre de la col·lecció *Quaderns de Carrer*. Abans que ningú pogués preveure la magnitud de la crisi econòmica que fa cinc anys que dura, Alabart ja advertia a l'edició de 2008 de *La Barcelona dels barris*: "A partir de 1996, l'economia ha travessat una època de bonança que ha tingut efectes positius sobre la renda i l'activitat. També sobre els preus, especialment sobre els dels habitatges. La renda disponible dels barcelonins s'ha situat entre les més elevades d'Espanya; el nivell d'instrucció ha continuat la seva tendència ascendent; l'esperança de vida en néixer ha tornat a *disparar-se* situant-se en els 81,3 anys (tres anys per sobre de la de l'any 1996), l'activitat mercantil ha augmentat i l'atur s'ha reduït. Tanmateix, les diferències entre els barris es mantenen i, fins i tot, en algun cas, s'aguditzen".

Aquesta agudització de les diferències socials obsessionava Alabart, que sempre va defensar un model de ciutat equilibrat i sostenible, que fos a la vegada *urbs* i *civitas*, és a dir, un espai de ciutadania pel qual calia lluitar i treballar. Però sempre amb entusiasme, imaginació, compromís i generositat. Com el que va demostrar una jove Alabart quan el 27 de gener de 1975 va encapçalar la comissió gestora que va demanar al Govern Civil la legalització de l'Associació de Veïns de l'Esquerra de l'Eixample, de la qual en seria una activa membre de la junta durant els anys de la transició. Seguien Alabart en aquella petició col·lectiva de legalització veïnal el 1975 els següents noms: Vicenç Argany, Jordi M. Banyeres, Miquel Caminal (que després seria el seu marit), Maria Aurèlia Capmany, Lluís Carreño, Francesc Casares, Josep Collelldemon, Josep Maria Espinàs, Jordi Font, Eduard Fontcuberta, Emili Giralt, Josep Mas, Josep Maria Muntaner, Arcadi Oliveres, Antoni Oliver, Frederic Rahola i Rosa Vidal. El document, conservat als arxius de la Favb i del Govern Civil, dóna la mesura de la tasca i el compromís veïnal que Alabart es va proposar dur a terme quan encara vivia Franco. Una tasca i un compromís que no va abandonar mai. I que perdurarà entre nosaltres.

Anna Alabart amb un exemplar de *Vida als Barris*, publicació que va editar la Favb el 1979, en la qual hi va col·laborar

DANI CODINA

Abans que ningú pogués preveure la magnitud de la crisi econòmica que fa cinc anys que dura, Alabart ja advertia el 2008 que les diferències entre els barris es mantenien i s'aguditzaven

---

Las personas jurídicas, es decir, los bancos, las entidades financieras, etc., pueden ser responsables penales directos, y se les pueden imponer penas de multa, y de disolución, suspensión, clausura de locales, intervención judicial, y otras, si, valiéndose de la entidad, sus representantes o directivos cometen delitos de estafa. A parte de la pena de cárcel que a estos les corresponda.

Vistas las penas que corresponden a las estafas planeadas y ejecutadas contra una generalidad de víctimas en relación con su vivienda, es claro que tales conductas son delitos graves. Son conductas criminales.

Las palabras de Ada Colau. Aún a riesgo de extenderme con exceso, deberé transcribir las frases completas, aunque el discurso completo puede oírse y leerse en Internet. En el Congreso de los Diputados dijo que el sobreendeudamiento aparecía como única opción para acceder a ese bien de primera necesidad que es la vivienda. Dijo que esa opción fue estimulada por las políticas públicas mediante la desregularización del alquiler, y la desgravación de la compra, con la negación de la existencia de la burbuja inmobiliaria, y la afirmación de que la vivienda era una inversión segura. Dijo que las entidades financieras ofrecían hipotecas a través de contratos de adhesión, con cláusulas abusivas, y con hipotecas con precios sobrevalorados por tasadoras que imponían las entidades financieras. Dijo que nadie advertía a las víctimas de estos contratos leoninos sobre las consecuencias legales extracontractuales de su contratación, o sea, que corrían el riesgo de perder la casa y conservar la deuda, tras el desahucio.

Entonces es cuando dijo: "Se les está dando demasiado crédito" -valga la ironía- "a los representantes de las entidades financieras… que han dicho que la ley española es estupenda. ¡Cómo pueden decir eso cuando hay personas que se están quitando la vida como consecuencia de esta ley criminal!" "Este señor" (un representante de las entidades financieras que habló inmediatamente antes que Ada Colau) "es un criminal y como tal deberían tratarle. No es un experto. Los representantes de las entidades financieras han causado el problema, son los que han arruinado la economía entera del país, y a esos señores ustedes les siguen llamando todavía expertos".

La descripción de la estafa es diáfana. Se ha inducido a millones de personas a realizar un acto de disposición, el mayor de su vida generalmente, mediante el engaño de unos contratos de adhesión en que no cabe la discusión ni la negociación, con unas tasaciones sobredimensionadas, fraudulentas, con cláusulas ocultas y gravísimas consecuencias futuras silenciadas. El engaño es evidente. El ánimo de lucro de las entidades financieras no admite discusión, y el perjuicio para una generalidad de personas tampoco. Y es evidente que los representantes de la entidad, y esta misma, deben responder por ello.

Se podrá discutir si debió acompañar su acusación con la ritual fórmula de "presuntos", y si el foro del Congreso era lugar idóneo para la denuncia. La oradora no era, desde luego, diputada. Pero hablaba en y para las Cortes. Sería bochornoso que se pretendiera una limitación a su libertad de expresión, realizando afirmaciones imprescindibles en el hilo de su discurso, por arriesgadas y crudas que aparezcan.

Ada Colau describió una estafa monstruosa, generadora de un cúmulo de empobrecimientos y desgracias sin límite. Sus palabras deben ser aplaudidas, y no recriminadas. Hirió, pero no mintió.

Sogeur, SA, Gestora de Cooperatives d'Habitatge a Catalunya

Activitats. Primer trimestre de 2013

Llista Preinscrits FAVB: Promocions amb habitatges disponibles.

Sant Pere més baix, 92 (5 habitatges protegits de preu concertat).
Sant Pere mitjà, 64 (4 habitatges protegits de preu concertat).
Ciutat de Granada, 44 (20 habitatges amb protecció oficial de Règim General).

Tota la informació d'aquestes dues promocions la podeu trobar a la web: www.sogeur.com o trucant al 93 488 31 13.

Inici d'obres de la promoció Ciutat de Granada, 44 (Barcelona).

El passat dia 11 de desembre de 2012 es van iniciar les obres de la promoció del carrer Ciutat de Granada 44 de Barcelona. L'edifici consta de 20 habitatges amb Protecció Oficial de Règim General dels quals 5 són amb permuta per l'Ajuntament de Barcelona. La promoció la porta a terme la COOPERATIVA PROJECTE HABITAT 2000 SCCL, la gestiona SOGEUR i la finança el banc Triodos. La constructora encarregada de les obres és Consfel. El lliurament de claus està previst per l'estiu de 2014.

Promocions amb habitatges per adjudicar.

- **Tremp (Lleida),** (HPO, de la **Cooperativa TERCER MIL·LENNI, SCCL**).
- **Pla del Penedès (Alt Penedès)**, de la **Cooperativa LLARS DE CATALUNYA, SCCL**, habitatges protegits.
- **Albons (Girona)**, de **NORDEST, SL**, cases unifamiliars.

Promocions en curs a Barcelona.

- **Ramon Turró 179- Llull 180, de la Cooperativa PROHA, SCCL, 50 habitatges HPO concertat.**
- **Fluvià 122, Barcelona, de la Cooperativa PROHABITAT 2000, SCCL, 28 habitatges HPO.**
- **Ciutat de Granada, 44 , de la Cooperativa PROHABITAT 2000, SCCL de 20 habitatges HPO.**

Plaça Sant Agustí Vell, 2-4. 08003 BARCELONA.
Telèfons: 934883113 / 934882010 Fax: 933428271 Mail: comercial@sogeur.com

SOGEUR S.A.

Barri ric, barri pobre

DOSSIER

Articles
- GEMMA AGUILERA
- MARC ANDREU
- NÉSTOR BOGAJO
- ALBERT RECIO
- CAROLINA RECIO

Fotografia
- DANI CODINA
- JOAN MOREJÓN

Portada
- FERRAN FERNÁNDEZ

Les estadístiques municipals posen de relleu una tendència que la percepció ciutadana ja tenia assumida: la persistència de la crisi engrandeix les desigualtats entre veïns, barris i finalment, classes socials. Des de *Carrer* ens volem apropar a aquesta realitat

Com mesurem la desigualtat

ALBERT RECIO
PROFESSOR D'ECONOMIA DE LA UAB
I MEMBRE DE LA JUNTA DE LA FAVB

La publicació a primers de gener de l'estimació de la renda als barris de Barcelona ha tornat a generar un debat social sobre desigualtats, pobresa i crisi. Intentarem ajudar a interpretar aquests resultats, conèixer les seves limitacions i donar algunes pautes sobre què és el que està passant.

Desigualtats, pobresa i privació

Les desigualtats econòmiques indiquen les diferències de posició econòmica entre les persones. Habitualment es mesuren dos tipus de desigualtats: les de renda i les de riquesa. Les desigualtats de renda ens donen informació de les diferències d'allò que guanya cada persona en un període de temps, habitualment un any. Les de riquesa mesuren les diferències entre el patrimoni que té cada persona (propietats immobiliàries, estalvis monetaris, accions i altres títols financers...). Sempre que es poden mesurar les dues desigualtats s'observa que les de riquesa són mes grans que les de renda, doncs una persona pot tenir un patrimoni important i un any concret haver tingut menys ingressos.

La pobresa estadística mesura la situació de les persones que reben una renda insuficient per sobreviure. No es una magnitud fàcil d'avaluar. Podem parlar de "pobresa absoluta" (persones que tenen una renda menor de X euros) i de "pobresa relativa" (persones que reben un percentatge de renda substancialment inferior del que rep la majoria dels seus conciutadans). Moltes persones del nostre país tenen una renda clarament superior a la de moltes persones de països pobres, però en canvi es consideren pobres perquè estan lluny del que guanyen els seus veïns o veïnes. És més usual la mesura de la pobresa relativa, i el límit que normalment s'aplica és el de considerar pobres relatius els que guanyen menys del 60% de la renda mitja del país.

La privació expressa una qüestió diferent. Dues persones amb la mateixa renda poden tenir una vida diferent en funció de les seves necessitats o de la seva situació patrimonial. La privació s'aplica a aquelles situacions en les que les persones no poden satisfer algun tipus de consum (alimentació, energia, roba...). Els estudis fets mostren que per exemple moltes persones grans són pobres per raons de renda, però tenen menys privacions, bé perquè tenen necessitats menors (per exemple, despeses escolars) i en canvi tenen una situació patrimonial millor (poden tenir el pis en propietat o amb un lloguer baix), mentre que molta gent jove amb una renda igual o superior té privacions. És obvi que quan més baixa és la renda més factible és que pobresa i privacions acabin confluint, o que la privatització dels serveis públics generi privacions a pobres que abans no les tenien.

Cal esperar una relació entre desigualtats, pobresa i privacions. Quan més desigual es una societat més gran és el percentatge de persones pobres i les privacions. I per tant, la lluita contra les dues "plagues" passa sempre per la lluita contra les desigualtats. Els països més igualitaris del món són els que tenen menys percentatge de pobresa i privacions.

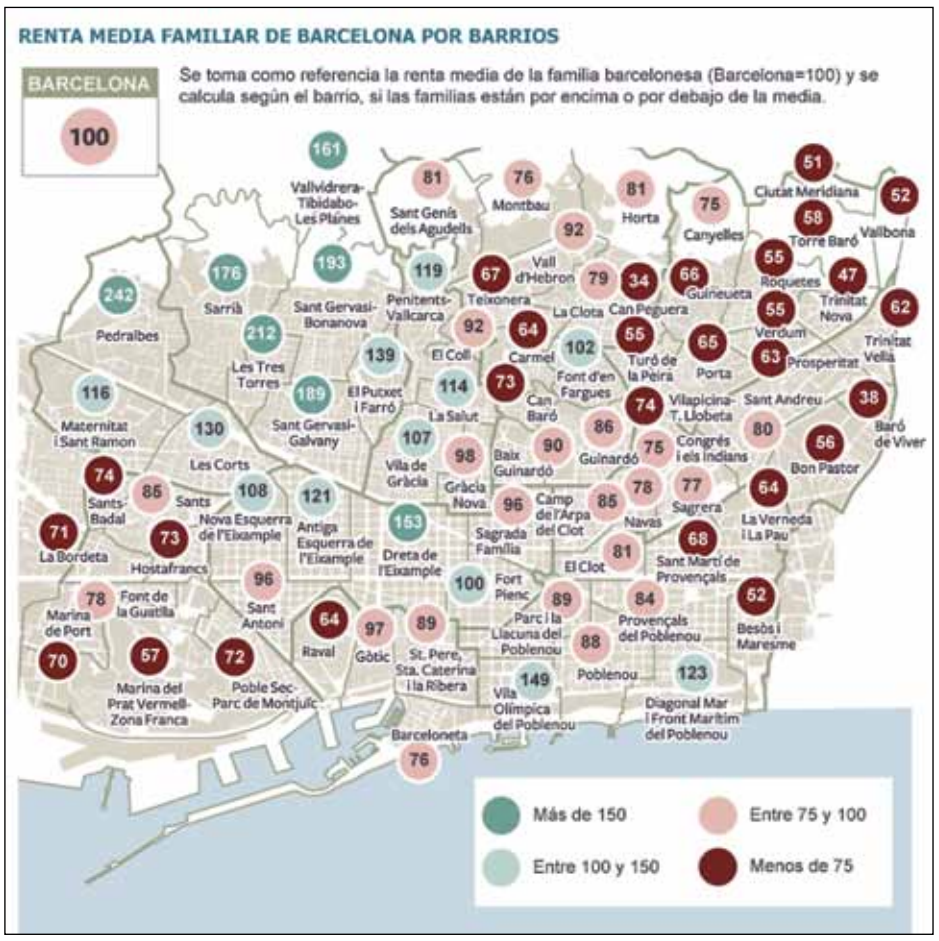

EL PAÍS

Mapa de la renda familiar per barris en relació a la mitjana de la ciutat. ***Font: Ajuntament de Barcelona***

En què es basen les dades

Les dades que subministra l'Ajuntament són una estimació de les desigualtats de renda per barris. Es limiten a indicar quina és la posició del veí mitjà de cada barri respecte la renda mitjana de la ciutat. O sigui, que si la renda mitjana és de X, un barri on la seva renda es del 200% indica que el seu veí mitjà guanya el doble que el barceloní o la barcelonina mitjà. Si tots els veïns del barri guanyessin el mateix, voldria dir que tots han guanyant el doble que la mitjana dels barcelonins. De la mateixa forma, si un barri té una renda del 50% vol dir que el seu veí mitjà guanya la meitat de la mitjana de la ciutat. Com que l'índex de pobresa l'hem situat al 60%, això voldria dir que si tot el veïnat de cada barri guanyés el mateix la població de 12 barris de la ciutat (8 de Nou Barris, 2 de Sant Andreu i un de Sant Martí i de Sants-Montjuïc) serien pobres.

> Habitualment es mesuren dos tipus de desigualtats: les de renda (allò que es guanya en un període de temps) i les de riquesa (el patrimoni)

Lògicament, a cap barri tots els veïns guanyen el mateix. Dins els barris hi ha desigualtats importants i per tant és més que probable que també als barris rics trobem bosses de pobresa o privació, encara que l'índex de desigualtat entre barris es tan gran que el que cal esperar és que en els barris amb nivells més baixos es trobin grans bosses de pobresa i/o privació. I també que l'augment de les desigualtats general pot estar afectant sectors importants a la resta de barris.

Val la pena afegir que el que fa l'Ajuntament no és calcular la renda de cada barri o de cada veí, sinó estimar (fer una avaluació aproximada) l'índex de desigualtat a partir de dades que pot col·lectar amb relativa facilitat. Si no estic desorientat, les dades que s'utilitzen són tres: els metres quadrats d'habitatge per persona, el nombre de cotxes de luxe per 1.000 habitants i el nombre d'aturats (aquesta darrera és una xifra discutible, doncs la font d'informació bàsica és el nombre d'aturats registrats, una xifra que habitualment no cobreix el conjunt d'aturats). Per tant, el que es fa és suposar que aquestes tres dades permeten avaluar com evoluciona la desigualtat. Els resultats són per tant molt aproximats i no permeten tenir informació fidedigna, ni de la renda real dels habitants ni encara menys de la riquesa. Alguns canvis menors poden moure la posició d'un barri (per exemple, si un any un petit nombre de persones d'un barri es compra cotxes de luxe, el barri tindrà una millora que segurament no ha afectat la resta d'habitants). Crec que no podem dir moltes coses d'aquestes dades excepte que ens donen, i ja és prou, una pintura de la situació relativa dels barris i ens segueixen mostrant que al llarg de la crisi les desigualtats no han deixat de créixer. I cal esperar que les desigualtats globals entre habitants, entre els més rics dels barris rics i els més pobres de tots el barris, són encara més grans.

L'origen i les conseqüències

L'increment de les desigualtats és el resultat implacable de la crisi actual i la manera com es gestiona. Les desigualtats de renda tenen el seu origen principal en la forma com el sistema econòmic distribueix rendes, el que anomenem la "distribució primària". Per a la majoria de persones, la base de les seves rendes prové del salari. Avui estem assistint al creixement de l'atur (renda primària igual a zero) i a retallades salarials en molts sectors i, per tant, a una caiguda dramàtica de la renda de la població assalariada. La gent que té moltes propietats o és propietària d'empreses també pot veure afectada la seva situació, però de forma proporcionalment menys dramàtica.

Les estadístiques del mercat laboral indiquen que els empresaris i alts directius han experimentat una pèrdua menor de llocs de treball que la resta de la població (assalariats i autònoms). I quant més rica és la gent més diversificada té la seva riquesa i per tant té moltes més possibilitats d'evitar la davallada de renda. Sense perdre de vista que la minoria dels grans directius s'han autocondedit suculents ingressos en plena crisi.

Aquesta distribució de la renda pot estar modificada per l'activitat redistributiva de l'Estat. Segons quins siguin els impostos i les despeses públiques la distribució de la renda es modifica (per exemple, jubilats i aturats que en el mercat cobren zero, poden acabar cobrant pensions i subsidis). Pel que sabem, les polítiques d'ajust estan tenint també un efecte negatiu sobre la redistribució. S'han retallat impostos als rics, com el de successions i moltes desgravacions d'altres impostos justificades per crear ocupació. I per altra banda s'han introduït retallades i mesures, com ara el copagament sanitari, que afecten negativament les rendes més baixes. La política dominant es basa en una clara aposta per augmentar les desigualtats.

> L'activitat redistributiva de l'Estat pot pal·liar les desigualtats, però, pel que veiem, la política dominant aposta per augmentar-les

Podem trobar molts estudis seriosos que demostren que les grans desigualtats són l'origen de molts mals socials. No tan sols signifiquen un patiment per a la gent que pateix pobresa i privacions greus, sinó també un focus de creació de problemes sanitaris, de convivència, de participació social. Per això, i encara que soni fort, no anem desencaminats si diem que estem sotmesos a polítiques criminals.

Una ciutat polaritzada

CAROLINA RECIO CÁCERES
SOCIÒLOGA

L'any 2008 la Favb publicava "La Barcelona dels Barris", on es feia un recull exhaustiu d'indicadors a nivell de barri i s'explicaven les diferències entre els territoris de la ciutat. Un dels indicadors utilitzats per a aquella ocasió va ser l'Índex Sintètic de Desigualtat Social, metodològicament proposat per l'ONU i construït a partir de quatre indicadors: taxa d'atur, nivell insuficient d'instrucció, taxa de persones més grans de 20 anys amb educació superior i esperança de vida. Aquest indicador va permetre posar de relleu les grans diferències entre els districtes i sobretot entre els barris de la ciutat. Donat el seu caràcter evolutiu, les dades també ensenyaven que aquest índex es mantenia més o menys estable al llarg dels anys, de tal forma que la desigualtat entre els barris de la ciutat era un fet estructural. Ara, el 2013, no podem saber com ha evolucionat aquest índex ja que les dades no existeixen, probablement perquè provenien del cens de població, un cens que s'elabora cada deu anys (els anys acabats en 1) i les últimes dades disponibles són encara les del 2001. La inexistència de les dades del darrer cens, el 2011, dificulten la cerca i la troballa d'evidències empíriques sobre les desigualtats de la ciutat per nivells territorials inferiors, és a dir, els barris. Per exemple, és impossible tenir dades fiables sobre ocupació a la ciutat, ja que les úniques que es poden obtenir són les registrades, i aquestes amaguen molta problemàtica vinculada al món del treball productiu.

> Mentre hi ha barris on entre el 50% i el 60% de la població només té estudis primaris, hi ha d'altres on aquest percentatge no supera el 12%

Ara bé, tot i aquestes dificultats que no podem obviar, podem trobar alguns indicadors que serveixen per veure com les condicions de vida de gran part de les persones que viuen a Barcelona empitjoren; i com es perpetuen i s'agreugen les desigualtats entre els barris de la ciutat. Una dada important és la distribució de la renda familiar a Barcelona, una mesura que pren com a referència la mitjana de renda a la ciutat (se li dóna valor 100) i es calcula la diferència dels barris en relació a aquesta mitjana. Aquesta dada posa de relleu la gran disparitat entre els barris de Barcelona i dibuixa una ciutat altament polaritzada. Una ciutat on a l'any 2011, 7 dels 10 barris més pobres estan al districte de Nou Barris, i els 10 més rics als districtes de Sarrià-Sant Gervasi i les Corts; una ciutat en la qual 55 dels 73 barris estan per sota de la mitjana de la ciutat, cosa que ens indica una alta concentració de la riquesa en alguns pocs barris de la ciutat.

Tanmateix, hi ha altres indicadors no econòmics que reforçarien aquesta imatge de la ciutat. Per exemple, les dades sobre la composició de l'origen nacional de les persones, les dades sobre titulats superiors, o les dades sobre salut ajuden a veure les diferències entre barris. De nou, hi ha barris de la ciutat on entre el 50% i 60% de la població només té estudis primaris (la Marina del Prat Vermell, Torre Baró, Can Peguera, les Roquetes, Trinitat Nova, Baró de Viver, Vallbona, Ciutat Meridiana), mentre que en d'altres zones de la ciutat aquest percentatge no supera el 12% (les Tres Torres, Sant-Gervasi Galvany, Sant Gervasi-la Bonanova, el Putxet i el Farró, Vila Olímpica i Pedralbes). Les dades que elabora l'Agència de Salut Pública de Barcelona indiquen que l'esperança de vida entre les persones que viuen a Ciutat Vella i les de les Corts hi ha una diferència de 4 anys dels últims sobre els primers. Tanmateix, seguint en l'àmbit de la salut, s'observa que el percentatge de persones amb cobertura exclusivament pública és molt elevada tant a Ciutat Vella i Nou Barris, i creix en els anys de crisi, i en canvi el percentatge d'utilització al districte de les Corts, Sarrià-Sant Gervasi o Gràcia no arriba al 50% i, a més a més decreix any rere any.

Si bé les dades estadístiques són insuficients i tan sols ens permeten copsar una part de la problemàtica, sí que podem afirmar que Barcelona és una ciutat estructuralment desigual, és una ciutat cada cop més polaritzada i on es poden distingir zones residencials de pobresa i riquesa crònica. Amb l'excepció d'alguns barris de Ciutat Vella que semblen despuntar-se de la tònica general d'empobriment (però parlar d'aquest procés segurament ens duria a un altre article). En tot cas, estem davant d'unes dades que alerten sobre l'efecte devastador que poden tenir per a la qualitat de vida de les persones de determinats barris de la ciutat les polítiques de retallades públiques.

> Barcelona és una ciutat estructuralment desigual, cada cop més polaritzada i amb zones residencials de pobresa i riquesa crònica

Val a dir, per acabar, que les polítiques municipals actuals semblen a anys llum de preocupar-se per l'estat de la ciutat i de la qualitat de vida de les persones que hi viuen i que, per tant, són polítiques que reforçaran l'esmentada polarització de la Barcelona dels barris.

JOAN LINUXBCN

La plaça Roja de Ciutat Meridiana, barri rebatejat pels veïns com a "Villadesahucio"

ELS 5 MÉS RICS

Barri	Renda	% titulats superiors
Pedralbes	241,5	44,6
Les Tres Torres	212,3	46,8
St. Gervasi-Bonanova	192,7	44,4
Sant Gervasi Galvany	189	45,1
Sarrià	176,3	45,2

ELS 5 MÉS POBRES

Barri	Renda	%titulats superiors
Can Peguera	34	5,2
Baró de Viver	38,1	4,2
Trinitat Nova	46,9	5,4
Ciutat Meridiana	50,5	4,4
El Besòs i el Maresme	51,8	7,7

Font: Servei d'Estadístiques de la ciutat, 2011

Les classes socials que Barcelona va amagar durant 20 anys

MARC ANDREU

Marina Subirats (Barcelona, 1943) analitza amb empirisme detallat totes les dades de les cinc edicions de l'Enquesta Metropolitana, entre 1985 i el 2006, per radiografiar la Catalunya-ciutat al seu llibre *Barcelona: de la necessitat a la llibertat. Les classes socials al tombant del segle XXI* (L'Avenç / UOC), editat l'any passat i de més actualitat que mai. Marxista confessa per ofici sociològic i per herència de la seva militància a Bandera Roja, Subirats compara les fotos dels treballs estadístics metropolitans que ella va idear el 1985 per encàrrec de Pasqual Maragall i que el tripartit va ampliar a tot Catalunya en la darrera edició, el 2006. "S'hi identifiquen, rodonetes i empíriques, les classes socials que no hem volgut veure en democràcia. Malgrat no ser les classes de Marx, perquè aquí hi ha ascensor social, hem fet veure que no existien; era més bonic pensar només en individus que fan el que volen", explica la que va ser regidora d'educació de l'Ajuntament de Barcelona i directora de l'Instituto de la Mujer a Madrid en època de governs socialistes.

"Les classes existeixen i són encara la base per entendre l'evolució de la societat", afirma Subirats, que sosté que es va perdre la consciència de classe durant els *feliços 20 anys* de progrés que ella retrata com els que "van deixar la millor Barcelona metropolitana possible" i van fer realitat "la Catalunya-ciutat que ha homogeneïtzat les formes de vida". Tot això que ara, precisament, la crisi ha estroncat i que algunes dades sobre desigualtats de la darrera enquesta metropolitana del 2006, sorprenentment, ja anunciaven fins i tot un any abans que esclatés la crisi immobiliària que ho ha posat tot potes enlaire. "Tornarem força enrere: violència, enfrontament, conflicte... això és el que ens trobarem", vaticina Subirats.

> Aquella ciutat on la classe treballadora trobava feina, millorava sous, accedia a pisos en propietat i es creia rica no era igualitària

"Feina i millors sous, pisos de propietat, cotxes, fills a la universitat, neveres, *teles* de plasma, drets adquirits...", enumera Subirats. És la llarga arrencada de cavall d'una societat barcelonina que ara pateix una parada de burro però que, a mitjan anys 80, va sortir amb esperança de la doble crisi econòmica originada el 1973 per l'alça del petroli, a nivell mundial, i pels llargs efectes de l'especulació i la corrupció franquista, a nivell local. L'empenta de les reivindicacions veïnals dels anys 70 i dels primers ajuntaments democràtics, encadenada amb el miratge olímpic de 1992, va portar que tothom respongués que era "de classe mitjana". Fins al punt que Barcelona va viure dues dècades "d'eufòria" a contrapeu de "l'onada conservadora que Reagan i Tatcher van iniciar en plena guerra freda" i que ara ja ha guanyat l'hegemonia també a Catalunya i Espanya. Amb la contribució, confessa Subirats, "del partit socialista, que ha acabat fent la feina de la dreta i perjudicant la classe treballadora".

"No ho vam fer bé, vam desaprofitar el temps, vam badar", es lamenta Subirats. I és que malgrat haver arribat el 2006 "a la millor Barcelona metropolitana possible", aquella ciutat on la classe treballadora trobava feina, millorava sous, accedia a pisos en propietat i es creia rica perquè tenia cotxe, televisions, neveres i fills a la universitat, "no era evidentment una societat igualitària". Simplement passava que el gran creixement econòmic permetia que, mentre els més rics es feien encara més rics, als de sota també els tocava una millora. Que no era proporcional a l'enriquiment dels primers però sí tapava unes desigualtats que es mantenien o seguien creixent i que, inconscientment, legitimaven les pròpies classes subalternes en defensar un sistema que els permetia ser propietaris d'alguna cosa. Encara que fos amb la soga al coll d'una hipoteca. Fins al punt que si el 1995 una de cada set persones tenia el seu habitatge hipotecat, el 2006 havien arribat a ser una de cada tres.

> Al final dels 20 anys feliços i just abans de l'esclat de la crisi, contra totes les percepcions, Barcelona ja s'havia proletaritzat de nou

DANI CODINA

Vista de la nova Diagonal Mar des d'un terrat del popular barri del Maresme, entre Poblenou i el Besòs

Grans canvis a la societat barcelonina

De l'estudi de Subirats sobta veure que, a Barcelona ciutat, el 1995 hi havia majoria de classe mitjana i que una dècada després, amb paràmetres similars d'anàlisi, a la ciutat ja predominava de nou la classe treballadora, com als anys 70. És a dir, que al final dels 20 anys feliços i just abans de l'esclat de la crisi, i contra tots els discursos i percepcions instal·lades, Barcelona ja s'havia proletaritzat de nou. Subirats precisa que les dades "no són comparables tècnicament al mil·límetre", però sí constata que la classe mitjana acomodada (metges, advocats...) es va anar escampant a les urbanitzacions de la segona corona metropolitana mentre que a Barcelona s'hi va concentrar més la immigració, que és classe treballadora, i la classe mitjana-mitjana va marxar cap a una primera corona metropolitana que ja no és tan obrera i una segona corona on hi ha de tot. Un procés afavorit, entre d'altres factors, per l'extensió dels transports públics i l'augment del parc automobilístic, que permeten una mobilitat quotidiana impensable fa 30 anys.

En síntesi, el treball de Subirats conclou que des dels anys 80 i fins a principis del segle XXI s'han produït grans canvis en la societat barcelonina: "Ha esdevingut una societat metropolitana, cosmopolita, laica, consumista, individualista, més lliure, més igualitària". Però al mateix temps que creixia la riquesa, el coneixement i la llibertat, "no podem dir que s'aconseguís la igualtat real, que encara es presenta com una utopia molt llunyana". I ara per ara, en temps de crisi i desmantellament de l'Estat del benestar, és una utopia més difícil (però necessària) que mai.

De Francesc Cambó a la nova carn de canó

Marina Subirats dedica les 250 pàgines "més avorrides però principals" del seu llibre *Barcelona: de la necessitat a la llibertat* (que en té 436) a definir "classe per classe, fracció per fracció" l'estructura social de "la Catalunya-ciutat" actual. Vet aquí la síntesi:

✓ **Classe corporativa.** L'1% de la població és una nova classe transnacional, financera, neoliberal i sense rostre, invisible. Ha substituït la gran burgesia "que podien representar Prat de la Riba o Cambó" i que eren "els Güell, els Girona, els Godó". Subirats ho escriu a la pàgina 203, però de viva veu precisa que "Godó és un supervivent" amb poder: "Va prometre majoria absoluta a Joan Clos si ensorrava BTV". I ara modula sense escarafalls l'acció de Govern de la CiU de Xavier Trias i Artur Mas.

✓ **Classe mitjana.** Ha mort "la filosofia dels senyors Esteve". La burgesia propietària, catalanista i conservadora, que vota CiU però també PP i ERC, pinta poc. Aquesta classe mitjana-alta és el 4% de la població. A sota hi ha la classe professional, un 20% d'assalariats qualificats i treballadors públics, avui molt tocats per les retallades i generalment gent progressista a qui angoixa el futur dels seus fills. Titllats de "reietons" mimats, amb estudis però poc llegits i no tan catalanistes com ens pensem, aquests joves són un 10% de població que s'estira fins als 35 anys. I queden els autònoms, un altre 10% que "amb el discurs de l'emprenedoria" aspiren a burgesia però en realitat són carn de canó.

✓ **Classe treballadora.** "Principal víctima de les retallades", engloba més del 50% dels catalans, en tres fraccions. Els obrers jubilats, "protagonistes de la transició" i molts d'ells avui al llindar de la pobresa. Els treballadors joves i adults, abocats a l'atur, en bona mesura castellanoparlants i "guanyats pel conservadurisme". I els immigrants, que tenen una bona formació però són sempre els últims de la fila.

De Can Peguera a Pedralbes

NÉSTOR BOGAJO

–Estic fent un *repor* per al *Carrer*. "Can Peguera-Pedralbes: dos barris, una ciutat".

–Sigues objectiu. La demagògia és fàcil. I el populisme també. No opinis.

El consell ens el va donar un reconegut periodista barceloní. I no era la primera persona que ho feia. L'empresa, certament, no és senzilla: una passejada pels dos barris permet constatar que el millor racó de Can Peguera -la renda mitjana del qual és 34, donant-li a la mitjana de la ciutat el valor de 100- resta lluny del pitjor racó de Pedralbes -amb una renda de 242-. Fer comparacions no té sentit, ja que les dues zones responen a dinàmiques diferents. Dinàmiques, a més a més, poc conegudes pel gruix dels barcelonins. Per omplir aquest buit, hem recorregut els dos indrets de la mà dels seus veïns, que ens han ajudat a retratar la composició social, les mancances i els efectes de la crisi a casa seva.

Sortida, Can Peguera

Un nodrit grup de gent amb carrets de la compra s'esperen a la plaça de Sant Francesc Xavier. La parròquia hi dóna menjar als necessitats en una caseta, petita i blanca com quasi totes les del barri. "El banc d'aliments no dóna l'abast", diu Pep Ortiz, president de l'Associació de Veïns de Can Peguera. "N'hi ha que han començat a ajudar-se entre ells. Es passen un plat de sopa o el pa per al *nano*. Era habitual a la postguerra. I ara ha tornat".

La renda mitjana d'aquest petit barri, ubicat a la falda del turó de la Peira -entre Horta i Nou Barris-, ha baixat de 43 a 34 des del 2009. Els ingressos de la seva gent, en realitat, sempre han estat baixos. I ho seguiran sent: Can Peguera és un barri de lloguer social propietat del Patronat Municipal de l'Habitatge. Els lloguers són econòmics, sobretot per als qui fa anys que hi viuen. Quan les cases queden buides -ara n'hi ha unes 10 que ho estan-, es destinen de nou a la gent econòmicament més feble de la ciutat.

D'ençà que va començar la crisi, però, la precarietat s'ha accentuat. "Enguany hem hagut de deixar de cobrar les quotes de les activitats del casal de barri. Eren 25-30 euros trimestrals. Però la gent ja no s'ho pot permetre", apunta Ortiz. Alguns dels veïns més grans tornen a tenir a casa els seus fills o els nets, que no han pogut consolidar el seu projecte de vida independent. Com que les pensions no han baixat gaire, la gent gran ha mantingut el nivell de vida. Un nivell baix, és clar: molts cobren el SOVI, 700 euros...

> El millor racó de Can Peguera, amb una renda de 34 sobre 100, resta lluny del pitjor racó de Pedralbes, la renda del qual és 242

Can Peguera -conegut durant molts anys amb el nom de Ramon Albó- és l'únic grup de cases barates que es conserva quasi intacte a la ciutat. Es va començar a construir per acollir treballadors de les obres de l'Exposició Internacional de 1929. Les 547 cases d'una planta tenen 49 o 54 m^2, ampliats -de vegades- amb un piset superior o mercès a l'edificació del pati interior. Tot i que algunes façanes han estat retocades pels llogaters, el barri manté encara una unitat visual, arquitectònica, que li confereix aspecte de poble.

A la falda de la muntanya, un grup d'equipaments de ciutat. Del barri, n'hi ha el local de l'associació -decorat amb cartells de *Nou Barris cabrejada!*- i els casals de barri i de gent gran, compartits -sobretot- amb nouvinguts del Turó. La prioritat dels veïns de Can Peguera? Un equipament on l'Associació Juvenil Tronada pugui seguir desenvolupant la seva tasca d'atenció al jovent, com porta fent des de fa més de 20 anys: un centre de dia obert, que permeti atendre les necessitats alimentàries dels més menuts, fer repàs escolar, integrar...

FOTOS: JOAN MOREJÓN

Fer comparacions entre Can Peguera (a dalt) i Pedralbes (a sota) no té gaire sentit. Tots dos barris responen a dinàmiques diferents. El primer és íntegrament de lloguer social. El segon, un barri benestant

"Amb l'equipament infantil i juvenil podríem fer una inserció social dels *nanos*, que són el nostre futur. I és que, o plantegem una sortida global per a la zona o ens podem convertir en un gueto per culpa de la crisi", preveu Ortiz, i afegeix: "Ja ens agrada que a Can Peguera vingui gent necessitada, però si no els donem sortides...". L'Ajuntament de Barcelona, per la seva banda, no vol sentir a parlar de l'equipament per qüestions econòmiques. La inversió -aprovada el mandat anterior- seria de 1'8 milions d'euros. "Prefereixen instal·lar el centre en un antic forn del Turó. I donarien la seva gestió a una fundació".

Arribada, Pedralbes

Entre Can Peguera i Pedralbes la distància social és més gran que l'espacial, que es limita a quatre parades de metro i una estoneta en bus per la ronda de Dalt. Així s'arriba a un altre barri amb caliu de poble, el de la Mercè, format per 120 cases blanques de 60 m^2 de planta -amb planta, pis i un petit jardí-. Aixecades el 1948 per l'Obra Sindical del Hogar, es van vendre llavors a preus força econòmics: l'indret, al bell mig de la muntanya i sense autobusos, no era gaire atractiu. Pedralbes pujaria més tard de categoria.

"Hi ha qui diu que som les cases pobres de Pedralbes", somriu Albert Huc, president de l'associació de veïns. Però ni l'una cosa ni l'altra: "Els veïns són de classe mitjana: gent de carrera, professionals... A la Bonanova són més rics!", assegura, i reconeix que, "si bé és cert que al barri hi ha coses que es poden millorar -la connexió d'internet és dolenta, els paviments s'haurien d'arranjar, i caldria evitar que els cotxes bloquegessin els carrers a l'hora d'entrada i de sortida de les nombroses escoles que ens envolten-, hi ha barris que estan molt pitjor. I això l'Ajuntament ho ha de tenir en compte".

Sortint de la Mercè, a l'altra banda del carrer del Torrent de les Roses, hi ha la zona nord de Pedralbes. Junt amb els voltants del monestir, és l'indret que hom sol assenyalar com a l'origen del biaix que fa que el conjunt del barri presenti una renda mitjana tan desproporcionada. Són torres o xalets unifamiliars, el valor dels quals pot ascendir a diversos milions

JOAN MOREJÓN

A les fotos de l'esquerra, les cases barates de Can Peguera, a Nou barris. A les de la dreta, imatges "similars" captades al barri de Pedralbes, a les Corts

d'euros. Hi viu gent de classe alta, molt alta o, directament, milionaris, els quals, més que una associació de veïns, tenen una persona que s'encarrega de gestionar les seves peticions o reivindicacions amb l'Ajuntament: si l'asfalt és deficient, si hi ha cotxes abandonats, si es detecten problemes de seguretat -tenen muntat, de fet, un servei de seguretat propi-... L'avinguda de Pearson té ben guanyada la fama de ser una de les zones més luxoses de la ciutat de Barcelona. A mesura que puges, les parcel·les són més grans i, per tant, més cares. Així ho va planejar l'Ajuntament, fa molts anys.

Els veïns de Pedralbes asseguren que també noten la crisi, però hi poden oferir més resistència gràcies a la seva capacitat econòmica

Baixant per l'avinguda, s'arriba a l'àrea d'influència de l'AV Pedralbes, una entitat fundada el 1978 per supervisar el creixement urbanístic de la zona, però que durant molt de temps va romandre poc activa. Des de fa un parell d'anys, ha reviscolat. L'actual junta vol potenciar-ne la vessant cultural, social i solidària. Luis Sanglas és membre de la junta i ens ha rebut al Centre Cívic... de Sarrià (!). "De Bosch i Gimpera cap a la dreta, és Sarrià; cap a l'esquerra, és les Corts". Tenen socis als dos districtes, fonamentalment a les rodalies de l'avinguda de Pedralbes, els carrers Bosch i Gimpera i Cavallers, i a la zona del monestir. "Si tenim algun problema, hem de parlar amb els dos districtes. Tot per duplicat: plenaris, audiències públiques, consells...", apunta Sanglas.

Quan li preguntem pel famós *242*, respon que "les dades no corresponen a la totalitat dels veïns. Al passeig de Manuel Girona, per exemple, pots trobar pisos de 100-150 m^2 que valen com els de l'Eixample. La gent que viu aquí acostuma a ser de classe mitjana, mitjana-alta: empleats de multinacionals -hi ha molts estrangers que volen viure a prop dels col·legis on porten els seus fills-, advocats, metges, professors universitaris, empresaris... No hi ha gaire diferència entre els nostres veïns i els veïns de les Tres Torres, la Bonanova o l'Eixample proper al passeig de Gràcia i al Turó Park. No ens considerem un barri ric".

Sanglas manté que Pedralbes també ha notat la crisi, tot i que els veïns, per la seva capacitat econòmica, poden oferir més resistència. Dóna alguns indicadors: "Hi ha gent gran que no ho passa malament, però tampoc no ho passa bé. Si cal fer reparacions a les comunitats, hi ha gent a qui li costa fer la despesa. Tenim estudiants que han acabat la carrera, no troben feina i han de marxar. O gent acomiadada de la feina o prejubilada. Si abans el metre quadrat estava a 6.000 euros, ara pot estar a 4.500 o 4.000". En una zona on és habitual tenir persones de servei, "si abans et venien sis hores, ara te'n venen tres".

Mentre passegem pel barri -un barri residencial, net, ple de zones verdes particulars i edificis ben cuidats, però sense aquell caliu de barri o fins i tot de poble de què gaudeixen altres zones més humils de Barcelona-, Sanglas manté que "hi ha un clixé negatiu: que som un barri ric i privilegiat. En part, és cert. Però penso que és gent que s'ho ha guanyat treballant. I, d'altra banda, des d'aquesta posició també volem ajudar".

L'AV Pedralbes organitza algunes activitats per recaptar fons que es destinen a finalitats solidàries. "Per exemple, el 25 de novembre, al Monestir de Pedralbes, vam fer un mercat solidari amb 75 expositors, el 25-30% dels quals eren institucions solidàries. I al maig volem celebrar un mercat *vintage*", anuncia. L'associació, a més, destina part del seu pressupost a fins solidaris, com el menjador de la parròquia de Maria Reina, que es manté sense subvencions, amb donatius particulars i gràcies a la col·laboració de gent del barri i del Banc dels Aliments. "Al menjador ve gent de tota la ciutat. No hi va gent del barri de Pedralbes, però ens han dit que cada cop hi va gent més propera, amb bon aspecte". També s'han proposat ajudar a trobar feina a aquells que arriben a l'associació demanant-ne: a algun conserge que s'havia quedat a l'atur ja l'han pogut col·locar.

L'AV de Pedralbes destina part del pressupost a fins solidaris, com el menjador parroquial, on no hi va gent del barri però sí propera

Els problemes del barri? Són fonamentalment de seguretat, mobilitat i transport públic -demanen que s'implanti la zona verda i la zona blava, i que s'afavoreixi que els joves vagin a les escoles del barri en metro o en autobús, no en cotxes particulars-. Ara, tanmateix, la principal reivindicació de l'entitat és poder disposar d'un local. De moment es reuneixen al Centre Cívic de Sarrià, al bar d'ESADE, a alguna casa particular... Recentment han arribat a un acord amb la Casa de Cantàbria, per fer-hi activitats. Però voldrien tenir el local propi que, de moment, no es poden permetre pagar a la zona.

Última parada, Zona Universitària

La manca de local afecta també als veïns de l'AV Zona Universitària, que actua entre l'avinguda Diagonal, la carretera d'Esplugues i l'avinguda de Pedralbes. Rosa Maria Canals, membre de l'entitat, recorda que, en realitat, la inversió per capita al barri és la més baixa de la ciutat: "Al barri no hi ha equipaments". I avisa que el sector "s'està terciaritzant com a conseqüència de la presència de la universitat. Si les associacions no tenim el suport de l'Ajuntament, perdrem la nostra identitat com a barri".

Canals manté que a Zona Universitària -la part de Pedralbes propera a la Diagonal-, estan notant la crisi en els comerços: "Molts han hagut de tancar i altres ho passen magre. Només se salven els de menjar ràpid i econòmic, dirigits als estudiants. La resta -farmàcies, perruqueries, tendes de queviures...- tenen menys ingressos. Els veïns s'hi miren més a l'hora de comprar. La gent de la zona és classe mitjana en un 70%. Tenim molts jubilats, estudiants que viuen de lloguer, famílies d'antics militars... Només a Cervantes, a Abadessa Dolcet i a un sector del carrer Cavallers són classe mitjana-alta o alta".

Barris dividits per la butxaca

GEMMA AGUILERA

Les estadístiques oficials ens dibuixen barris obrers enriquits i d'altres més acomodats que queden tocats per la crisi, com Diagonal Mar i les Tres Torres. Però lluny de les xifres, sobre el terreny es produeix un contrast brutal entre veïns d'un mateix barri. Una línia divisòria els separa, econòmicament parlant, i curiosament, el resultat no quadra amb els números

La fruiteria sembla més aviat una cova fosca. L'Elisa només encén els llums quan hi entren clients. De vegades, "han passat hores i no ha entrat ni una ànima". A tocar del seu negoci, un Kebab amb un sol client, tot i que és l'hora de dinar. I més enllà, una perruqueria a 5 euros. El perruquer és fora fumant. Al terrat de l'edifici de quinze plantes hi ha llençols i roba interior estesa dels veïns. És l'enclavament exacte per entendre per què Diagonal Mar és un barri d'extrems. De contrastos. A una banda, terrats de finques amb un color esgrogueït que delata la seva antiguitat. I a l'altra, els skylines, el gegant Fòrum i l'horitzó marítim. "Aquí estem tots molt tocats, la gent té problemes de debò. Qui no està a l'atur és pensionista i té algun fill que ha hagut de recollir. Ja us asseguro que de diners, res de res. Si busqueu els rics, són a l'altra banda de la vorera", ens respon l'Elisa assenyalant la Diagonal. Efectivament, creuant el pas de vianants la composició de lloc canvia: un centre comercial, edificis amb balcons de vidre fumat, línies modernes i parcs interiors. És aquí, a la "part nova", com diuen els veïns de la "part antiga", on les estadístiques deuen detectar un increment de 16,2 punts de la renda familiar disponible en els darrers anys. Diagonal Mar, amb 12.600 habitants, ha passat d'una renda el 2010 un xic superior a la mitjana de Barcelona, 106,8%, a 123% el 2011, els dos anys més durs de la crisi. Però els habitants de tota la vida no se n'han pas beneficiat.

DANI CODINA

Diagonal Mar, de l'opulència a l'empobriment creuant un carrer

Sense classe mitjana

"Som un barri obrer i ho continuem essent, malgrat que amb la transformació urbanística del Fòrum de les Cultures faci la impressió que la realitat sociològica ha canviat molt. És més, la classe mitjana ha desaparegut, som un barri d'extrems, o classe obrera, amb molt d'atur sobretot entre persones de 40-50 anys, i molts jubilats amb pensions baixes, que fins i tot han d'alimentar fills, o classe alta, jugadors de futbol i de bàsquet que han pagat 700.000 euros per un pis. Són ells els qui expliquen aquestes estadístiques ben divertides...", analitza en Jordi Delmonte, president de l'associació de veïns de Diagonal Mar. Segons dades de l'Ajuntament de Barcelona, el districte de Sant Martí concentra la taxa d'atur més elevada de la ciutat, mentre que a les Corts s'hi registra la taxa més baixa. Ara bé, a l'altra banda del barri, malgrat tot, tampoc no els està anant del tot bé. En Jordi explica que "com que el preu del lloguer de locals és desorbitat encara, moltes botigues han hagut de tancar. Ara només aguanten els bars i restaurants, que encara poden anar fent gràcies a la gent que treballa per la zona. Però botigues convencionals com les que tenim a la part antiga, en queden ben poques".

A la vegada que es construïen els habitatges de luxe amb vistes al mar, els sindicats CCOO i UGT alçaven pisos de protecció oficial per tal que els joves del barri no haguessin d'emigrar a un altre barri més modest. A partir del 2002, amb la perspectiva del Fòrum 2004, els preus s'havien començat a disparar. En qualsevol cas, aquella transformació urbanística no va ser la que va matar la classe mitjana, sinó la crisi. Almenys això se'n desprèn si analitzem l'evolució de la renda disponible al barri entre els anys 2000 i 2005, això és, abans i després de l'efecte Fòrum. Diagonal Mar va passar d'estar 12 punts per sota de la mitjana de renda de Barcelona (88%) a situar-se 15 punts per sobre (115%).

Imatge distorsionada

Ben lluny de Diagonal Mar, els 'rics' també ploren. El barri de les Tres Torres protagonitza una estadística ben curiosa. La renda familiar disponible ha caigut 13,8% entre 2010 i 2011. Una de les caigudes més pronunciades de tota la ciutat, però que a la pràctica no té efectes devastadors com sí que succeeix en d'altres zones. S'ha passat d'una renda de 225,8% a 212%, és a dir que, malgrat tot, els habitants d'aquest barri alt continuen disposant de rendes fins al doble de grans que la mitjana de barcelonins. En aquest barri de 15.800 habitants, el *boom* del totxo va deixar més riquesa entre els veïns que tenien alguna propietat per vendre. S'havien arribat a vendre cases per més de dos milions d'euros, i entre el 2000 i el 2005, durant el màxim apogeu de la bombolla immobiliària, la renda va passar del 213% al 234%. Ara, segons alguns rètols de 'en venda' es poden trobar àtics dúplex de 160 m2 per la meitat de preu.

Ara bé, amb una renda mitjana disponible que duplica la mitjana de Barcelona, i multiplica per quatre la de barris com Can Peguera, es pot parlar de dificultats econòmiques? "Sí, sense cap mena de dubte, a les Tres Torres hi ha molts veïns que ho estan passant malament. La nostra gent gran -un 19% dels veïns són majors de 65 anys- està perdent poder adquisitiu a gran velocitat, alguns també s'han de fer càrrec de fills que s'han quedat sense feina o que no poden pagar el pis, això ho veiem cada dia des de l'associació de veïns. I també tenim molts joves que no troben feina o que l'han perduda, perquè treballaven en empreses asseguradores a les Tres Torres que han tancat o han reduït plantilla", comenta en Josep Mentruit, membre de l'associació de veïns de les Tres Torres i antic president de l'entitat. El districte de Sarrià-Sant Gervasi és el segon de Barcelona amb menys atur.

DANI CODINA

Les Tres Torres canvien de la part nova a la vella

En Josep vol remarcar que aquest barri ha viscut sempre amb "l'etiqueta de rics", i reconeix que una part del barri és "ostentosa", però que "hi ha molts carrers antics on hi viu gent de tota la vida, és cert que amb un cert poder adquisitiu, però que també han quedat tocats per la crisi, i no parlo dels nouvinguts al barri que han comprat grans mansions, sinó de la gent gran". I ens convida a visitar els carrers Gòsol, Alt de Gironella i Rosari com a exemples d'aquesta vida més "modesta" dins d'un barri "que encara avui arrossega una fama que la crisi ha escombrat". A diferència de Diagonal Mar, on el creixement de la renda només ha beneficiat la part nova, a les Tres Torres la caiguda de renda s'ha concentrat en la part antiga, si bé, com reconeix Josep Mentruit, "també coneixem gent que sempre ha tingut un nivell de vida molt alt que ara ha de posar el fre".

> Al barri de Diagonal Mar, els canvis urbanístics i l'enquistament de la crisi ha disparat les desigualtats entre veïns

En tot cas, de seguida es percep que en aquests tres carrers alguna cosa ha canviat. Les cases senyorials són inexistents. En el seu lloc hi ha edificis de tres o quatre plantes que acullen pisos espaiosos, això sí, però que en cap cas no s'acosten a l'ostentació de les mansions de la part nova del barri. "Us penseu que aquí som burgesos? El meu pis el vaig heretar dels pares, i jo i el meu marit hem viscut sense luxes, treballant molt i estalviant. No entenc com després del que està patint tothom encara hi hagi gent que veient aquest balcó digui que som rics", exclama la Concepció en ser preguntada pel seu nivell de vida. I afegeix que "cap de les meves amigues té diners sota la catifa. Aquí som gent normal, en tot cas els burgesos són els que viuen a la part nova, que no deuen saber ni quin barri és aquest. Compren grans cases i no els importa gens la vida de barri", rebla.

Les estadístiques oficials, i també alguns tòpics i estereotips, han entrat en contradicció només de trepitjar aquests dos barris, observar i conversar. Ni a Diagonal Mar són més rics els veïns de tota la vida ni a les Tres Torres els rics de manual suen per arribar a final de mes. Com sempre, la realitat és més complexa i les aparences enganyen.

26 *El 'castigo divino': 30 años de SIDA*

27 *Sant Antoni col·lecciona retards*

28 *Indiana Jones en el Raval*

CARRERS

FOTOS: DANI CODINA

Assemblea a l'hort comunitari de Vallcarca. A sota, veí cuidant l'hort del carrer Maladeta, al barri de Porta

Horts a peu de carrer

Si hom passeja pels carrers de Barcelona, hi ha llocs que destaquen per la seva singularitat. Són espais diferents, oasis en l'eixam de carrers de la ciutat, on el temps avança més a poc a poc

MARC VILLORO

A Barcelona hi ha llocs que a primer cop d'ull sorprenen per la seva singularitat com són els horts que podem trobar a peu de carrer. Al barri de Porta, a Nou Barris, i situat al carrer Maladeta, hi ha un hort que va començar a funcionar fa sis anys per iniciativa d'un veí del barri al qual s'hi van afegir, posteriorment, més veïns que hi anaven a plantar. Es tracta d'un espai d'autogestió on les persones que hi acudeixen tenen la seva parcel·la. Segons comenta Laurio Perdiguero, president de l'Associació de Veïns de Porta durant 15 anys fins en fa dos, "vam fer una inauguració de caire simbòlic. Ara hi ha uns 30 parcel·listes, cadascú ha anat agafant la seva parcel·la, i la part de dalt del carrer la tenen sencera. Si sumem tots els horts, són molts metres quadrats els que hi ha. Abans els cedíem el local de l'associació de veïns i s'hi reunien, però ara fa temps que no vénen".

En relació al terreny, Perdiguero explica: "Amb el PERI de Porta, hi ha l'expropiació del carrer Maladeta. L'Ajuntament va subhastar els seus solars en contra d'un recurs que nosaltres vam posar. El solar està reparcel·lat, la part de dalt del carrer Maladeta -on es troba l'hort- és de Núñez y Navarro, que va arribar a un acord amb la gent dels horts que si venia a construir ells marxarien, i la part de baix del carrer és de Justícia". I es refereix a la situació que viu el barri a nivell d'espais: "A Porta hi ha un dèficit de sòl públic, tenim un dèficit de tota mena d'equipaments. Seguim reivindicant el sòl, ja sigui per a zona verda, equipaments o el que sigui".

Angelines Ciudad i José Rodríguez són veïns de Porta i tenen una parcel·la a l'hort. Ciudad fa uns 40 anys que és al barri i tres que planta a l'hort on cultiva alls, cebes, enciams, pèsols, herbes (julivert, alfàbrega, menta), patates o tomàquets. Va néixer al camp, on va viure en una finca, i ja hi està acostumada. "M'encanta tocar la terra, aquest espai és magnífic, a prop hi ha una escola i vénen els nens a veure-ho. Estem de conformitat amb el propietari

Els horts urbans es consoliden en solars buits i abandonats en temps de crisi

fins que ho necessiti, i l'Ajuntament també ens dóna el vist-i-plau. No podem fer-hi res, si cal marxarem d'aquí i sense problemes, és un terreny particular".

En el mateix sentit s'expressa Rodríguez: "Hem parlat amb el propietari i tenim el seu permís i també el de l'Ajuntament. Amb la crisi, de moment no es mou res. El propietari, en cas de necessitar-ho, ens donaria un marge per recollir-ho tot i marxaríem sense problemes". Rodríguez porta a la ciutat des de 1969 i va treballar al camp fins als 15 anys, a Extremadura. En fa només dos que va a l'hort on planta cols, faves, cebes, alls, pèsols o patates. "Cada dia ho veia, em cridava l'atenció, m'ho va comentar un amic i aquí estic. Els nens surten de l'escola i pregunten, els diumenges està ple i així es fa barri i sempre tens conversa", assegura.

Reactivar la vida de barri

A Vallcarca, al districte de Gràcia, veïns del barri, veient la transformació que aquest havia viscut amb l'enderrocament de cases i els solars buits que n'havien quedat, van voler reactivar la vida del barri. Així, el maig de 2012 impulsen la creació d'un hort, situat a la confluència dels carrers Argentera i Farigola, com un espai de trobada i de relació de les persones a través del cultiu de plantes. Jordi C. hi participa i forma part del col·lectiu de persones de l'hort de Vallcarca, i explica la seva experiència. Segons diu, "hi ha una part individual i l'ecològica, a més de la part social, de la relació entre persones, i de l'espai en relació amb el barri. Hi ha una comunitat dins de l'hort i a l'entorn del barri, hi ha una interacció amb la gent que no treballa a l'hort però que en forma part d'alguna manera, que s'hi relaciona".

És un hort comunitari, autogestionat, i un espai obert a tothom. "Només cal entrar i preguntar. Has de ser proactiu i no tenir por. Et relaciones amb gent nova i proposes", comenta Jordi C. La seva relació amb el camp ja li ve de família -els seus pares són de la zona rural de Lleida-, també va viure una experiència a Centreamèrica i ara a l'hort de Vallcarca, barri on fa un any que hi viu. Com diu, "havia estat a prop del tema, veies el teu avi i el pare al poble treballant al camp".

L'espai permet la interacció i la relació de les persones a més del cultiu de plantes. "No només hi som allí perquè creixin les plantes, sinó també les persones. Hi ha un equilibri entre la llibertat que et donen aquests espais i les sinergies que creen en el grup. En un nivell t'has de posar d'acord, però de l'altre tens aquesta llibertat. Dins d'aquest enfocament col·lectiu de l'hort, tens llibertat de moviments", explica Jordi C. Una relació que no es limita només a l'hort. "Es fan moltes coses, tant a dins de l'espai com a fora.

Cada diumenge se celebra una assemblea a l'hort on, a banda de cultivar les plantes i treballar la terra, es poden fer altres activitats. Segons Jordi C., "un dia vas a mirar les plantes, un altre dia véns a regar, a xerrar amb algú, proposes alguna activitat, i també hem fet algun dinar popular".

Pel que fa a l'aprenentatge, hi ha un doble vessant: "En el terreny més propi de l'agricultura, i de relació amb les persones. Hi ha un aprenentatge de conviure i en el treball a l'hort, hi aprens a compartir i a organitzar-te amb altres persones". I afegeix: "A Barcelona em dóna la sensació que els espais públics no impliquen crear noves relacions ni crear noves formes de sociabilitzar-se i de viure. Hi ha espais públics, però n'està molt estandarditzat l'ús. L'hort és un espai obert que té un punt d'àgora, de trobar-se amb gent, de proposar. És un espai que dóna possibilitats a nous tipus de relacions gaudint d'un altre entorn".

Breus de barri

TRINITAT NOVA

Pares i veïns en defensa de l'escola bressol

Aquest barri obrer té instal·lada una escola bressol a l'edifici del Mercat municipal. Funciona de 8 a 14 hores i és un centre becat per a infants de 0 a 3 anys. Davant el tancament que planteja l'Ajuntament, les AMPES i l'AV del barri defensen amb totes les seves energies aquest equipament que porta 30 anys al barri. Va costar molt aconseguir-la.

LA VERNEDA

Aturat el desnonament de la masia de Can Riera

El passat 1 de febrer estava previst el desallotjament i enderroc de l'esplèndida masia del segle XVI afectada pel Pla de l'entorn de Prim. El jutge ha admès el recurs que han interposat els veïns que l'habiten, Diego i Isabel, i n'ha "congelat" la intervenció. La lluita dels activistes agrupats en Apropat, que defensa el patrimoni històric de Sant Martí i Sant Andreu, ha estat clau perquè el cas entrés al debat ciutadà.

BARRI DEL FARRÓ

Vil·la Urània serà un equipament públic

L'antic edifici de l'Observatori cedit per l'astrònom Josep Comas i Solà el 1956 i que fa un any va ser salvat pel veïnat de l'enderroc, es convertirà en un equipament públic. Les entitats del barri han participat en el procés i han decidit quins usos tindrà: casal per a la gent gran, casal de joves, tallers de cuina i una sala dedicada a la ciència que recordarà l'astrònom. Set sessions de treball han aconseguit l'acord entre les entitats i l'Ajuntament. L'enhorabona!

RAVAL

Obres eternes a la plaça de la Gardunya

Els veïns estan farts de les obres. Han batejat la plaça com "la Sagrada Família 2". Les obres van començar l'octubre de l'any 2010. Més de 30 mesos suportant sorolls, brutícia i inseguretats. L'enderroc recent d'un edifici al carrer de Jerusalem ha irritat el veïnat. L'associació de comerciants exigeix les ajudes municipals que es reconeixen en les obres de llarga durada.

El 'castigo divino' de 30 años de SIDA

JORDI PETIT
ACTIVISTA POR LOS DERECHOS DE GAYS Y LESBIANAS

LLUÍS SALOM

Manifestación del orgullo gay en Barcelona en el año 1980

Millones de defunciones, discriminación y ofensiva coservadora. Sintetizar estos 30 años que se cumplieron en el 2012 tiene varias claves. Hubo dos momentos iniciales, se confundieron las cosas pero luego se aclararon. La defunción del galán Rock Hudson potenció la denominación absurda de los "grupos de riesgo". Incremento tremendo de la marginación de la comunidad homosexual, surrealismo. El histórico activista gay de Sabadell, Patrici Peñalver, (fallecido, pero no de SIDA), sastre de profesión, perdió a toda su clientela. Nadie quería que le tocase. Ferran Pujol, presidente de Hispanosida, refiere que en los primeros años de pánico, en los hospitales hasta los profesionales tenían miedo del contacto, y las funerarias también. Una pesadilla. Una crueldad obscena.

Sin embargo, le debemos muchísimo al líder deportivo Magic Jonson. Al hacer público que era seropositivo del VIH, las personas heterosexuales cayeron en la cuenta de que no era solamente un problema de "maricones".

Llovieron las llamadas al teléfono de la Coordinadora Gai-Lesbiana. Se fiaban más de nuestra información que del teléfono que la Generalitat de Catalunya puso en servicio. Por fin empezó a hablarse de "prácticas de riesgo".

Entrados los 80 apareció el trío "castigo divino": Margaret Tatcher, Ronald Reagan y Karol Wojtyla. En los países de fuerte peso católico, la posición institucional era: "Ante el SIDA, matrimonio o abstinencia". Quedé asombrado en Chile (1996) al ver este mensaje en todas partes. ¿Nadie sabe de la doble moral de latina? Fui invitado a la conferencia Panamericana del SIDA que tuvo lugar allí, recién post-Pinochet. Montamos una jugarreta con el MOVHIL, asociación gay local. En la sesión de clausura, desde la mesa del congreso, me largué un discurso furibundo contra la política de ignorar el preservativo. Desde el público se hincharon y volaron cientos de condones por toda la sala. Qué risa marisa. A la delegada del gobierno contra el SIDA le cambió la cara y se esfumó ipso-facto.

Gracias por estar ahí

Hay personas que en estos años, especialmente en los momentos iniciales, los más difíciles, no pueden ser ignoradas y merecen un reconocimiento infinito. El doctor Ramon Villalbí, del IMS de Barcelona y el Conseller de Sanitat, Xavier Trias, así como el doctor Andreu Segura en la Generalitat de Catalunya. Desde la sanidad: los doctores Gatell y Bonaventura Clotet. Pero sobre todo los y las activistas. El primero en repartir condones en Barcelona, Josep Matenci, sufrió la ira de los gays. Se los tiraron a la cara. Le llamaron "ursulina". Hacía muy poco que habían encontrado una libertad jamás soñada. Entonces aterrizaban los "pesados" militantes con el fastidio del preservativo.

El fin de la vida loca

En aquellos años, para situarnos, en 1980 fue número uno Víctor Manuel con el primer tema dedicado a una pareja de hombres, *Quien puso más*. En 1981, Massiel popularizó la primera canción que mencionaba un local de ambiente, donde todo es diferente. El *Noa, Noa* arrasó y se bailó sin fin. Era una fiesta continua.

Pasaron los años y otras canciones reflejaron la cruda realidad: *El fallo positivo* de Mecano, o la que fue y es himno en multitud de funerales en todo el mundo *I will always love you*, de Whitney Houston.

Hollywood por fin dio un trato digno a los gays con la oscarizada *Philadelphia*. Su música sigue llenándome de tristeza.

El primer gay seropositivo que apareció en TVE para explicar qué significa el VIH/SIDA fue el madrileño Mael Trillo. Falleció pocos años después. Todavía hoy pesa el tabú sobre las personas afectadas por este virus. Es imposible decirlo en público, ni a veces en el círculo amistoso.

> Entrados los 80 apareció el trío 'castigo divino': Margaret Tatcher, Ronald Reagan y Karol Wojtyla

La ONU creó UNAIDS, y de allí salieron mensajes continuos a favor del sexo más seguro y del preservativo. Su principal enemigo fue el Vaticano, que por encima de la ciencia, abominaba de la prevención. No creo que fuesen modelo de castidad, visto lo que ha salido a la luz.

En nuestro país este forcejeo se materializó en la genial campaña "Póntelo, pónselo". Matilde Fernández, ex-ministra de Asuntos Sociales, gracias por hacer lo debido. La furia eclesiástica fue tremenda. Un día charlando con ella me confesó lo bien que había ido esta polémica: muchísima publicidad extra.

Hubo un momento tan mágico como tierno. La "accidentada" Lady Di, única persona de la rancia familia real británica que estrechó la mano a personas seropositivas.

Gracias a tantos artistas e intelectuales que se comprometieron con manifiestos y eventos.

El retroceso

La aparición de la nueva medicación anti-retroviral a mediados los 90 convirtió a esta enfermedad entonces en casi crónica y hoy en crónica.

Eso supuso un relajamiento en la prevención que no ha dejado de aumentar. Encima, con la excusa de la crisis, el pasado 30 de junio fue disuelto el Plan Nacional contra el SIDA. Un plan que tuvo a un director fantástico, Francisco Parras. Ahora no hay dinero para las ong's.

Concluyo con datos del 2011. Evidencian el retroceso actual e invisible del uso del condón. Siguen aumentado los casos de VIH entre jóvenes. Las personas seropositivas no lo dicen y las familias con hijas embarazadas se lo callan. Terrible. Parece que no pase nada.

Según el estudio "Niños y familias en Barcelona" (*20 Minutos*, 02/28/2011), el 9% de los jóvenes no usan condón o utilizan la "marcha atrás". Además, entre 1995 y 2007 se triplicó el número de chicas que decidieron abortar a causa de un embarazo no deseado. Así pues, la tasa de embarazo en la franja de 14 a 17 años en Barcelona era del 3,9 por mil en 1995 y en 2007 llegó al 11,1. Otro informe, el del Observatorio de la Igualdad en América Latina y Caribe, al comparar aquel continente con el Estado español, expuso cifras más elevadas respecto de nuestra juventud: del 9,6 por mil en 2001 al 13,3 en 2007 (*Público*, 15/03/2011). Desastroso.

Nota: el pasado año, 30 aniversario de la pandemia, todas las entidades de lucha contra el sida, pidieron la Creu de Sant Jordi para Ferran Pujol, pionero y presidente del "Projecte dels Noms", la memoria de las víctimas. Pues resulta que no se la dieron. Sí que la obtuvo el fantasioso señor Durán i Lleida, que dice que la homosexualidad puede curarse. Alucina, vecina.

Retards a Sant Antoni

L'Ajuntament afirma que les obres del mercat de Sant Antoni no acabaran fins al 2016, cosa que els veïns veuen amb preocupació perquè la remodelació està perjudicant el comerç del barri. Ara per ara, les reformes estan aturades. El consistori imputa el retard a les troballes arqueològiques, mentre que l'AV Sant Antoni tem que es degui a un ajustament pressupostari

IGNASI R. RENOM

Les obres del mercat de Sant Antoni estan aturades a dia d'avui

ANAÏS BARNOLAS

El passat mes d'agost l'equip dirigit per l'arqueòleg Emiliano Hinojo (Codex-Arqueologia i Patrimoni) va descobrir les restes d'una masia de finals del segle XVI durant la primera fase de les obres de remodelació del Mercat de Sant Antoni, que van començar el 2010.

Les troballes, que van aparèixer al pati del mercat que dóna al carrer del Comte Borrell, van permetre documentar el passat agrícola de la zona quan era fora muralles de la ciutat. L'informe publicat pel Servei Municipal d'Arqueologia afirma que el mas va tenir un ús residencial i, fins i tot, una sínia per contenir i aprofitar l'aigua. La casa però, va estar dempeus només cinquanta anys aproximadament. Fins que el 1644 es va decidir enderrocar-la per construir el Baluard defensiu, és a dir, l'apèndix de les muralles de la ciutat, a causa del conflicte amb França i com a conseqüència de la Guerra dels Segadors.

Segons Pep Sala, arquitecte i president de l'AV Sant Antoni, l'equip arqueològic no tenia prevista la troballa de la masia, però les prospeccions prèvies sí que havien indicat que sota el mercat hi havia el baluard. Per això, en la primera fase, es van excavar entre 2,5 i 3 metres de profunditat, per recuperar-lo, que va ser quan es van trobar també els fonaments de la masia.

Malgrat la valuosa informació que han aportat les troballes de la masia, "la comissió de Patrimoni, integrada per l'Ajuntament i la Generalitat, va considerar que les restes no tenien prou interès arqueològic i s'han catalogat i, el material interessant, s'ha traslladat al Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MHCB)", comenta Sala. Amb la intenció de fer més difusió de la troballa, l'AV de Sant Antoni reivindica que, a més, s'inclogui a l'espai d'exposició històrica que està previst que tingui el mercat i que es faci una publicació divulgativa.

A diferència del mas, el baluard i altres restes de la muralla que han trobat com el fossat i la contraescarpa (el mur extrem del fossat que envoltava la ciutat) sí que, un tram, s'han conservat i això ha comportat "reduir l'espai dels soterranis del mercat", comenta Sala. I, per tant, aturar les obres i redactar de nou el projecte de remodelació. "La idea és que els vianants que entrin al mercat puguin contemplar el mur i la contraescarpa", afegeix.

Les obres, dirigides pel Taller d'arquitectura Ravetllat-Ribas, són de gran envergadura perquè s'ha conservat tan sols l'armadura metàl·lica, deixant a l'aire l'esquelet de l'equipament. Fins ara s'ha dut a terme la primera fase d'intervenció, que consisteix bàsicament en enderrocar les marquesines per tal de construir els murs pantalla per executar els fonaments i conservar les restes arqueològiques.

La remodelació del mercat, pressupostada amb 60 milions d'euros, ja hauria d'estar acabada segons el calendari oficial. L'últim retard va ser arran de les troballes arqueològiques, quan l'Ajuntament ja va comunicar que la reforma no estaria llesta fins al 2016, cosa que va neguitejar els aproximadament cent paradistes que estan installats a la carpa provisional, que recorre la ronda de Sant Antoni.

Els paradistes es resignen a patir les pèrdues econòmiques que els està suposant el trasllat i la crisi: "Algunes parades del mercat provisional ja han abaixat la persiana. D'altres aguanten, però no els interessarà tenir una plaça quan el mercat s'inauguri", matisa el bacallaner jubilat des de fa tres anys, Jaume Font. A més, s'hi ha d'afegir "la lluita dels mercats contra la competència de les grans superfícies", conclou.

> Les últimes troballes arqueològiques documenten el passat agrícola de la zona quan estava fora muralles

Però els que pateixen més la mancança del mercat són els botiguers del voltant que, en algun cas, fins i tot ja han tancat. "L'Ajuntament diu que el retard es deu a les troballes, però temem que es degui a qüestions pressupostàries. La reforma del mercat és prioritària, ja que el mercat és el cor del barri i dóna de menjar a 3.000 famílies", argumenta Sala.

La novetat del nou mercat és que el fresc compartirà espai amb els encants. En canvi, el dominical dels llibres de vell i el col·leccionisme, avui situat al carrer d'Urgell provisionalment, tornarà a ocupar el mateix lloc.

Quatre plantes soterrades

Les últimes informacions que ha donat l'Ajuntament a l'AV són que l'edifici comptarà amb quatre plantes soterrades. Durant aquest mes està previst que es comencin a adjudicar els locals comercials de la primera planta del soterrani. La segona i tercera es destinaran a magatzems, càrrega i descàrrega, frigorífics i part d'aparcament i a la quarta hi haurà aparcament. Així s'aconseguirà evitar la descàrrega que es feia als patis interiors de matinada, que era molt molesta per als veïns, i es podran destinar aquests espais a places d'ús públic. Jaume Font recorda que el terreny on ara construiran els soterranis va estar molts anys plens d'aigua: "Quan es va esquerdar un mur, van descobrir que a sota d'una columna de ferro hi havia aigua emmagatzemada. Les canonades de ferro estaven rovellades i, a causa de les filtracions, s'havia concentrat l'aigua sota el mercat. Van haver de descarregar sis o set camions plens de ciment per tapar aquell pou i aguantar la columna", afirma.

Els fantasmes del mercat

"Diuen que en el mercat de Sant Antoni hi ha fantasmes", confessa Jaume Font, de 82 anys, exparadista bacallaner jubilat des de fa tres anys i l'avi del qual ja va ser paradista. La creença popular es deu a què en aquell terreny hi havia una forca on penjaven els condemnats a mort com avís alliçonador per als que entraven a la ciutat pel portal de Sant Antoni, que era la porta principal de la ciutat. Dins de les muralles de la ciutat, els comerciants es reunien a la plaça del Pedró de manera improvisada.

El Mercat de Sant Antoni es va inaugurar el 1882 i va ser un dels primers de la ciutat per cronologia i bellesa. No obstant això, abans de decidir-se pel projecte, "també es va parlar de construir unes galeries Lafayette com les de París. Fins i tot es va construir una maqueta", recorda Font. El mercat té forma de creu perquè "quan el propietari del terreny va cedir l'espai a l'Ajuntament va posar aquesta condició", explica.

L'obra, projectada per l'arquitecte Antoni Rovira i Trias, al principi no va tenir èxit. Font recorda que el seu avi li contava que al principi la gent no anava a comprar fora muralles i tornaven a la plaça del Pedró. Això ocasionava que els paradistes del Mercat de Sant Antoni tornessin a la plaça: "Els guardians

La parada de bacallà de Jaume Font al Mercat de Sant Antoni el 1962. Els fluorescents de la botiga van ser tota una innovació.

dispersaven amb els sabres clients i paradistes que es trobaven al Mercat del Pedró", comenta Font.

Durant la segona República i la guerra civil, el mercat va agafar el nom de Mercat del Pedró. De totes les èpoques però, Font recorda els primers anys del franquisme com els que van escassejar més aliments: "Les dones a les cinc de la matinada ja estaven fent cua a la porta del mercat". Quan l'encarregat municipal obria la porta, l'empenyien i s'havia d'amagar corrents". La parada familiar de Font va passar per moments crítics "perquè el bacallà venia d'Islàndia i teníem les fronteres tancades, per això ens vam espavilar i vam començar a vendre peix salat de Canàries".

Font rememora l'aspecte diferent que tenia fa anys l'edifici: "La teulada del mercat era tota de ceràmica de València i no només la cúpula, com ara", comenta. Això es deu a què "un regidor dels anys 60 va fer treure la ceràmica. El *vox populi* va fer córrer que se la venia per a construir-se una torre. El material el va substituir per uralita, que és el que hi ha actualment i que avui dia s'ha descobert que conté amiant, que és cancerigen".

Les parades dels encants que, a finals del segle XIX, venien tota mena de productes tèxtils a l'avinguda del Paral·lel, es van traslladar, a principis del XX, a prop del Mercat de Sant Antoni. Als anys vint del segle passat es va construir la marquesina metàl·lica que resseguia el contorn del mercat on s'hi van instal·lar. Al voltant del mercat també hi havia la mítica parada de toro de lídia "on hi havia l'anunciador, que amb la trompeta advertia que es podia comprar la carn del toro que s'acabava de matar a la plaça de toros de la Monumental o de la Barceloneta", recorda Font.

la ciudad oculta

Seres invisibles pueblan Barcelona. Criaturas a las que nadie, o casi nadie, presta atención: inmigrantes, chamarileros, vagabundos, manteros... Seres marginales con sus sueños y sus esperanzas. Invisibles.

Indiana Jones en el templo de Moti Mahal

JESÚS MARTÍNEZ

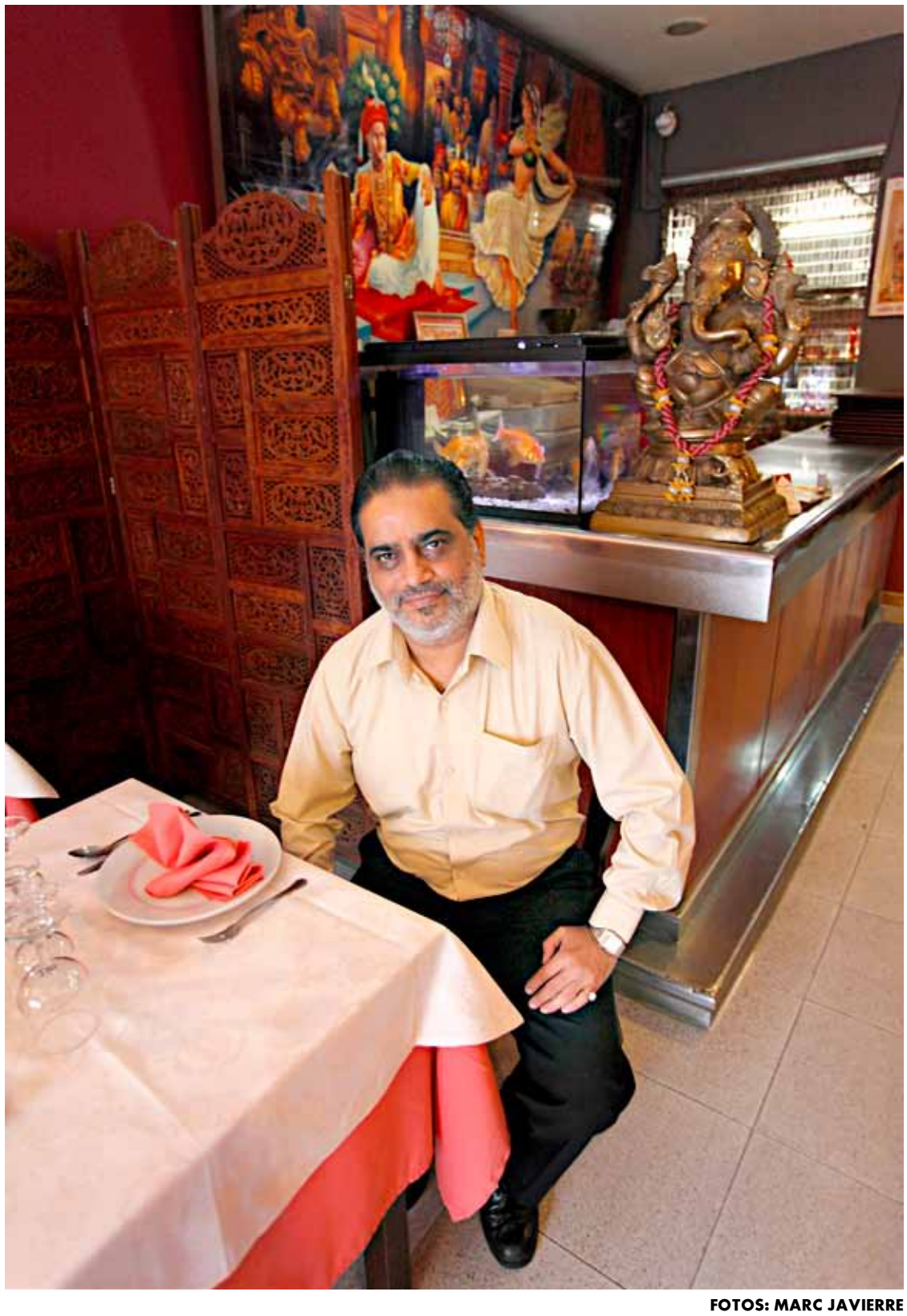

FOTOS: MARC JAVIERRE

Indiana Jones en el Templo de Moti Mahal... O *Indiana Jones en busca de la Dahi Vada*... O *Indiana Jones y el poder de Vishnu*... Cualquiera de estos tres títulos podría figurar en la cartelera como la quinta entrega de la saga de Indiana Jones (después de *Indiana Jones y el Reino de la Calavera de Cristal*), que los directores George Lucas y Steven Spielberg están preparando con el máximo secreto. Harrison Ford ya ha dicho que volverá a hacer restallar el látigo. En el 2004, ese mismo Harrison Ford, acompañado de su novia, la actriz Calista Flockhart -que a la sazón protagonizaba la película de terror de Jaume Balagueró *Fragile*; los dos se casarían en el 2010-, visitaron el restaurante barcelonés de comida india OM Manglay Namah Moti Mahal ("indian tandoori"; www.motimahalbcn.com). Se trata de un espacio de 30 m2 con cabida para siete mesas, un pecera con *golden fishes*, un imagen elefansíaca del dios de la prosperidad y la sabiduría Ganesh, y una placa de la Premium Beer Extra Smooth Cobra Barça. El salón-comedor, en la calle de Sant Pau, 103, en el barrio del Raval, está regentado por Mahender Gautam. El hindú Gautan es vecino de la tienda Frutes i Verdures, cuyo administrador actual es el pakistaní Abu. Ellos dos se llevan bien. Mahender le compra tomates a Abu. "Yo siempre le repito: 'India es el padre; Pakistán, el hijo. ¿Por qué nos hemos de llevar mal?'." Los recelos políticos y culturales perviven, a más de seis mil kilómetros de distancia de estos dos países asiáticos, pero se han enfriado de tal manera que la coexistencia es pacífica. La maleta, en la que también cargaron con las diferencias religiosas, la han guardado en el armario.

'El padre indio'

"Pues sí, Harrison Ford y Calista estuvieron delante de la puerta de 'Kali Sidre', sitio de lujo [Ca l'Isidre, en la calle de Les Flors, 12], pero no entraron. Luego vinieron aquí, hasta la puerta, y sí entraron. A Harrison le gusta mucho comida hindú. Pidió el número 39, Chicken Tikka Masala [pollo al horno hindú con cebolla, pimienta y curry], que ahora voy a llamar Plato Harrison Ford", se vanagloria Mahender Gautam (Nueva Delhi, India, 1964), hombre cordial y de gestos nobles, que se lava las manos antes de estrechártelas y que sonríe sin malicia. "¿Que qué comió Calista? Pues no sé, ella fue más sosita, no habló en toda la noche. Luego, me dijeron que cuando salieron del restaurante, se empezaron a pelear. Cosas de ricos...." La anécdota le sirve a Mahender, casado con Daljinder Kaaur, para repasar la lista de sus distinguidos comensales: Macaco (banda liderada por Daniel 'Mono Loco' Carbonell; "muy amigo, viene cada dos meses, siempre quiere lentejas"); el actor Gabino Diego ("muy simpático"); el actor de *Independence Day* Eric Neal Newman ("muy fuerte"); el exentrenador del Futbol Club Barcelona Josep Guardiola ("muy bueno"); la princesa de Arabia Saudí, Sarah ("no quería hacerse fotos"), y su hermano el príncipe Al Farhad... Sobre este último, con gafas de sol y sombrero de *cowboy*, el propietario del Moti Mahal guarda un grato y sabroso recuerdo: "Me llamó su servicio de seguridad desde el Hotel Arts de Barcelona para reservar mesa para 18 personas. Antes de llegar el príncipe, inspeccionaron el local de arriba abajo. '¿Quién se esconde en la cocina?', querían saber. Más tarde, el príncipe encargó comida que no se llevó. Dijo: 'Te la pago igual, haz lo que quieras con ella'. Yo hice paquetes y fui al parque de aquí al lado, als Jardins dels Horts, y la repartí entre la gente que había durmiendo en los bancos. No se puede tirar la comida, Dios me castigaría. Trabajamos como burros para ganarla y ¿la vamos a tirar? No hay que tirar la comida. Yo les digo a mis hijos, Marc y Nieves, que si algún día entra en el restaurante alguien que tiene hambre, que le sirvan igualmente, aunque él no tenga dinero. Somos humanos, ¿no?".

Mahender Gautam, que profesa el hinduismo, llegó a Barcelona en la Nochebuena de 1984: "Increíble, me quedé sorprendido de esta ciudad, de este país. Es otro mundo. Mi hermano, que vivía aquí desde 1973, cuando había Franco, me dijo: 'Ven, que aquí hay grande mar'. Y así fue, yo nunca había visto grande mar. En Nueva Delhi no teníamos mucho dinero para pasear, mi padre era conductor de taxi para turistas. Al final, hemos acabado toda la familia aquí, los cuatro hermanos. Aquí no hay tanta pobreza, aunque ahora haya la crisis, pero yo le doy, como mucho mucho mucho, un año para que empiecen a mejorar las cosas. Ya hemos bajado muchíiiiisimo, por lo que hay que subir. Doy gracias a España, hay que trabajar y respetar".

El sueño del señor Gautam, que también cocina, siempre había sido montar un restaurante que le hiciera no extrañar tanto su lejana tierra de origen: "Lo abrí en el 2000. Primero se llamaba Bar Victoria, pero sólo entraban pakistaníes y otros. Luego consulté mi carta astral, y las estrellas me dijeron que si estaba con cosa de fuego, le podría poner otro nombre, y me inventé lo de Moti Mahal, *El Palacio de las Perlas*".

> El sueño del señor Gautam siempre fue montar un restaurante que le hiciera no añorar tanto su lejana tierra

Reconvertido en palacio, este hombre sin estudios universitarios, con una *tilak* en la frente (un punto del color del azafrán para evitar el mal de ojo) atrajo a "gente distinguida" a su santuario de *pakoras* y salmón rebozado, y abrió la web: "El genuino ambiente hindú, el aire y los aromas auténticos de la India no son nada fáciles de encontrar en Barcelona. Un prodigio de cocina que respeta su origen, y lo transmite, con sabores y colores, a Europa. El cocinero hindú dispone de gran variedad de especias y combinaciones de *masalas*, es una de las cocinas más diversas del mundo".

"Ahora, con crisis, el 60% menos, pero mejorará, cambiará, como día y noche. Yo no sé de qué viven los pakistaníes de la Rambla del Raval, que siempre están en la calle, sentados en los bancos; no dan buena imagen. Yo llevo casi treinta años en Barcelona y nunca he estado ocioso", se pregunta, desconcertado, aparentemente

sin ánimo de crear polémica, pero con un regusto agridulce, con un deje amargo, de sal marina. "Son como cucarachas, todo el día ahí tirados. Además, en muchos de sus restaurantes en los que ofrecen shawarma y falafel pone, a conciencia, 'comida hindú'."

Las relaciones de los hindúes con la comunidad musulmana no son ni buenas ni malas, simplemente no existen relaciones. "Yo compro al pakistaní de aquí al lado la fruta, y ningún problema. Pero prefiero estar lejos de esta gente, *hola y adiós*, y nada más. En Pakistán sí, allí siempre están tirando *petardos* y discutiendo con la India. Claro que en Pakistán hay mucho terrorista. Yo siempre discuto con ellos, porque hay mucha confianza, y

realmente convivimos: '¿Cómo decís que no sabíais dónde estaba Bin Laden si estaba en vuestra casa?'."

El dueño del Moti Mahal, Mahender Gautan, tiene los dos anillos de oro repartidos alternativamente por los dedos de la mano. Ha prosperado lo suficiente como otorgarse el derecho de quejarse lo justo, y de beber té con leche y con especias (*chai*) entre las cuatro y las ocho de la tarde, cuando cierra el local. "Mira, te voy a decir una cosa, el Raval se está degradando. El otro día vi cómo asaltaban a una anciana de 80 años, que iba con muletas, y los ladrones salieron corriendo. A estos delincuentes habría que matarlos, sin juicio previo, sin nada. Y te digo una cosa, yo sólo he contratado en mi vida a un pakistaní, y después de un tiempo de camarero me demandó porque pensaba que no le pagaba lo suficiente. Yo jamás había pisado un juzgado, pero yo creo en Dios y pensé: 'Nunca más otro pakistaní, no son de fiar'."

'El hijo pakistaní'

Le contradice. O es sólo una pose. Cuando se le pide al pakistaní Abu la opinión sobre sus rencillas con los hindúes, es excesivamente indulgente: "Ningún problema, qué va, ninguno. Ellos son *paisanos*. Ya ves, mis mejores clientes son de la India".

El joven Abu Bakar (Jhelum, Pakistán, 1989) se pasa todo el día entre frutas mal escritas: *neranjas* (por naranjas), *mandrinas* (por mandarinas), *limo* (por limón)... Regenta la frutería Fruites i Verdures (L'Abat Safont, 11), esquina con el restaurante indio Moti Mahal y con uno de los numerosos locutorios de aspecto desolador ("Llamada Pakistán, 0,10 euros"). Piel atigrada, con franjas de sol y otras de sombra, ojos penetrantes, frente ancha y una fisonomía de analista bancario, profesión que le gustaría ejercer algún día ("no me dan becas, pese a que tengo papeles"). La frutería, un minúsculo terruño comparado con un vestidor, propiedad de su tío Wasim, que vive en Inglaterra, abre a las ocho de la mañana y cierra a las diez de la noche.

Detrás de la caja, en un cuartucho con cajas de melocotones, come cada tarde en el túper el arroz que le prepara su madre. Y allí nos cuenta su vida: "Yo vine en el 2008 a Barcelona. Nunca antes había salido de mi ciudad. No fui a Alemania porque en Alemania no daban papeles. Y en esta tienda llevo desde el 2010. Me ayuda mi primo", explica, ataviado de una resignación fingida que le hace mostrarse indiferente a los problemas sociales. Un vecino del edificio de seis plantas en cuyos bajos se encuentra la tienda le avisa: "¡Que os están robando las castañas!". Abu, por lo bajini, añade: "Si sólo fueran las castañas...", y añade: "En el Raval roban mucho, mucho, este es el barrio de los ladrones, el corazón de los ladrones. Violencia, mucha violencia. A mí me roban... Buf, cuánto me roban. La fruta sin pagar no una vez, sino muuuchas veces", sostiene, y junta y despega los dedos en señal de abarrotamiento. "Una vez fui a la policía, a la comisaría de los Mossos, en Nou de la Rambla, y ellos me trataron tan mal, que les demandé. Entonces uno de los policías me soltó en la cara: 'Vas a perder el tiempo con nosotros'."

Abu Bakar "parla una miqueta el catalá", y siente que su sitio, ahora, es Cataluña. Vive en el barrio de Fondo, en Santa Coloma de Gramenet. "Pese a la crisis, no nos va mal del todo. ¿Qué solución económica encuentro para crear empleo? Apostar por la investigación."

El indio Mahender Gautam camina tres metros para comprar el género a Abu Bakar. Los tomates verdes, a 1,89 euros el kilo, y la bolsa de patatas, a 1,30 euros.

"Como te he dicho, yo no tengo problemas con India. Eso son cosas de países. Las religiones no nos separan. Nosotros tampoco tiramos la comida, Dios nos castigaría. Cuando me doy cuenta de que las peras, por ejemplo, se están pudriendo, las cojo, voy a los jardines de Sant Pau del Camp y las reparto entre los pobres. La comida no se tira, no se tira."

El padre indio, Mahender Gautam, y el hijo pakistaní, Abu Bakar, pared con pared en el Raval, discrepan en silencio, pero los dos coinciden en una cosa: jamás tirarían la comida. Es pecado.

Lugares de culto

JESÚS MARTÍNEZ

"Prohibido acceder si se ha consumido alcohol, cigarrillos, drogas y carne humana, o llevarlos en los bolsillos o la mochila." El Templo Sijh de la calle de Hospital, 97 (Sikh Gurudwara Gurdar Shan Sahib JI) tiene unas estrictas normas de seguridad, que son recordadas en varias ocasiones: "Seguro que no lleváis drogas, ¿no?". Se trata del principal centro de culto de esta comunidad religiosa hindú en Barcelona, ciudad que alberga a más de quince mil creyentes. Y también cuenta con normas de etiqueta: hay que descalzarse, y quitarse los calcetines, lavarse pies y manos, y calarse una especie de badana. Los zapatos se han de colocar en unas estanterías que ocupan buena parte del recibidor del local, tan grande como una cancha de baloncesto. En el corcho de la entrada, otros avisos: "A la atención de los usuarios: Que Dios una nuestros corazones y que nuestros sentimientos crean en él y en su bondad infinita", y el ideario de esta creencia: "Hemos de suprimir los males internos como la lujuria, la ira, la codicia... Nadie es mi enemigo, nadie es extranjero. Yo estoy en paz con todos. Dios, dentro de nosotros, nos hace incapaces de sentir odio".

Los sijs Jaspreet y Kamajit, los dos en paro, comen queso con chapati (pan de harina de trigo) después de haber meditado, contemplativos, sin darle la espalda a ninguno de los Diez Gurús pintados al óleo en un cuadro que ocupa buena parte de la pared del fondo, junto a un altar en el que se preserva el Gurú Granth Sahib o libro sagrado. "Las mujeres se apoyan en la otra pared", refiere Jaspreet, con barba y natural de la disputada región de Cachemira. "Pero aquí no problemas, eso es de países. Nosotros tenemos tres reglas: primero, no cortar el pelo; segundo, no beber alcohol, y tercero... tercero...", y duda en contestar Jaspreet, por lo que sale en su ayuda Kamajit, que trabajaba en la construcción hasta que su empresa cerró por falta de inversores: "Tercero es llevar esta pulsera de metal, que se llama kara".

Es domingo, principal día de oración. El padre (granthi) Tarsem Singh (Jalandhar, Punjab, India, 1960) descansa en su zaquizamí, un habitáculo que bien podría haber sido el lavadero. Un colchón, una lavadora y algunos productos de aseo corporal, como un jabón H & S. Tarsem, que vive en Barcelona desde el 2005, es el "profesor" más respetado y el más venerado, después de los Gurús: "Me preguntas sobre nuestra relación con los musulmanes pakistaníes... Nosotros ayudamos a la gente, tanto si son hindúes o musulmanes o católicos. Todos juntos, sin pelear, como el amor".

Los viernes, el día de las plegarias, la mezquita Tariq Bin Ziyad, en la calle de Sant Rafael, 10 (la entrada trasera es por la calle de Hospital, 91, a tres metros del centro sij), congrega a los musulmanes y a las putas; estas últimas han fijado en esta calle, y en el aledaño callejón de Robador, su cuartel general, alrededor de negocios con nombres exóticos, como "Asian Trip".

Hombres con chilaba blanca y luengas y rizadas barbas, que se mesan con el ceño fruncido. Quitarse los zapatos antes de entrar es preceptivo, so pena de arriesgarse a una reprimenda: "¡No, atrás, atrás, no se puede pisar con zapatos!".

En la entrada, grupos sentados en corro y sobre alfombras conversan y atienden a uno de los guardianes de la fe llamado Abdul Rachid, que se muestra solícito y complaciente. "Ningún problema, el imán ahora no está, pero yo le dejo encargo. Se llama Sheik Hassan, este es su teléfono móvil", informa, y se despide llevándose la mano al corazón.

Pero Sheik Hassan se ha asustado o bien huye de los periodistas como de la peste: "No puedo hablar con usted, no puedo, estoy muy muy ocupado, lo siento".

El viernes al mediodía la mezquita tiene la persiana echada. Al día siguiente, la comunidad musulmana celebra la Fiesta del Cordero o del Sacrificio (Eid al-Adha), por lo que en la Carnisseria Islàmica Abu-Zayd, en la plaza del Padró, 1, hace tanda una multitud de fieles.

Hamid (Miknas, Marruecos, 1972) tiene el número 29. Van por el 12. Y tiene a sus dos hijas correteando por la plaza, bajo una llovizna cristalina y la majestuosa mirada de la imagen de Santa Eulalia, patrona de Barcelona, en lo alto de un obelisco de mármoles policromos.

"Lo suyo es que nosotros matemos el cordero, pero en España no nos dejan, por sanidad, y según el Corán nosotros hemos de matar el cordero", se duele Hamid, que llegó a la ciudad en el 2004. "En busca de trabajo." Ninguno de ellos tiene problemas con los hindúes.

Una placa de Fecsa-Endesa está colgada en la portada de la capilla románica de Sant Llàtzer, del siglo XII, en la misma plaza. La portada hace las funciones de portería de los hijos de estos musulmanes que esperan comprar en la carnicería un cordero entero (170 euros). El vidrio de la ventana ojival del ábside, bajo un arco de medio punto, visible desde la placeta de Martina Castells i Ballespí, lo han destrozado a pedradas.

Apunte

La distancia es el olvido, y si no lo es, se le acerca. Los consulados de India y Pakistán en Barcelona no quieren entrar al trapo sobre la relación de amor-odio de sus respectivos países. "No disponemos de esa información", se escudan. Y dan la callada por respuesta.

Associacions de veïns i veïnes de Barcelona i • punts de distribució de CARRER

DISTRICTE I

Amics de la Rambla
Rambles, 88-94, 3r D
93 317 29 40

Barceloneta
Guítert, 33-35, baixos
93 221 72 44
• Servei planificació (Palau de Mar)
Plaça Pau Vila, 1

Casc Antic
Rec, 27, baixos
93 319 75 65
• CCOO
Via Laietana, 16
• CGT
Via Laietana, 18, 9a
• Casal de Joves Alòs
Sant Pere més Baix, 55

Cera, carrer de la
Carrer de la Cera, 11, int.
93 329 48 53

Coordinadora Casc Antic
Serra Xic, 4, baixos
93 310 53 33

Gòtic
Regomir, 3, principal
avbarrigotic@gmail.com
• La Bodegueta
Palma de Sant Just, 7
• La Tete-Cooperativa
Comtessa de Sobradiel, 4
• El Glaciar
Plaça Reial, 7
• Centre Cívic Pati Llimona
Regomir, 3

Nou de la Rambla i Rodalies
Nou de la Rambla, 22
93 301 88 67
• CIAJ
Sant Oleguer, 6-8
• El Cafetí
Sant Rafael, 18
• Sala Baluard
Plaça Blanquerna, s/n

L'Òstia
Pescadors, 49

Raval de Ciutat Vella
Carme, 102
93 441 77 21
• Taller de Músics
Requesens, 5

Taula del Raval
Carrer de la Cera, 44, bxs
93 442 46 68

Veïns en defensa de la Barcelona Vella
Sèquia, 5-7, baixos, 3a
vdbv@telefonica.net

DISTRICTE II

Dreta de l'Eixample
València, 302
615 41 80 12
• Cafeteria Anem al Gra
Còrsega, 382
• Llibreria Les Punxes
Rosselló, 260

Esquerra de l'Eixample
Av. Roma, 139, baixos
93 453 28 79

Fort Pienc
Alí Bei, 94-96
93 231 11 46
• CC Ateneu Fort Pienc
Plaça Fort Pienc, s/n

Parc de l'Escorxador
Aragó, 6, entresòl, 3r dreta

Ronda de Sant Pere
Ronda de Sant Pere, 7
• Col·legi de Periodistes
Rambla de Catalunya, 10

Sagrada Família
València, 415, local 1
93 459 31 64
• Forn d'en Pere
Dos de maig, 281

Sant Antoni, barri
Avinguda Mistral, 30, baixos
93 423 93 54
• Confeccions El Rellotge
Comte Borrell, 89
• Celler de l'Estevet
Calàbria, 57
• Pastisseria Bonastre
Tamarit, 136
• Autoservei Navarro
Avinguda Mistral, 6
• Ateneu Layret
Villarroel,49
• USTEC
Ronda Universitat, 29, 5è

DISTRICTE III

Badal, Brasil i Bordeta
Daoiz i Velarde, 30
93 491 05 49

Centre Social de Sants
Olzinelles, 30
93 331 10 07

Polvorí, el
Segura, s/n
93 432 36 42

Rambla de la Bordeta
Onzinelles, 30, baixos
93 331 10 07

Sant Cristòfol-Vivendes SEAT
Coure, 8, baixos
93 432 34 71
• Centre Cívic Can Cadena
Mare de Déu del Port, 397
• Centre Cívic El Rellotge
Pg. de la Zona Franca, 116
• Centre Cívic La Bàscula
Foc, 128

Triangle de Sants
Masnou, 9, baixos
93 298 81 20

DISTRICTE IV

Barri de la Mercè
Herois del Bruc, 9

Camp Nou
Travessera de les Corts, 94, baixos
93 490 96 54

Putxet
Passeig Sant Gervasi, 39-47
avputxet@hotmail.com

Ronda General Mitre
General Mitre, 188 bis
mitre@mixmail.com

Sant Gervasi de Cassoles
Muntaner, 544, 2n
93 417 90 65

Sant Gervasi Sud
Laforja, 12-14 pral 3a
93 266 38 25

Sarrià
Canet, 4
93 204 90 58
• Forn de la Vila
Consell de la Vila, 9

Tres Torres
Rafael Batlle, 16, tenda 1
93 205 77 89

DISTRICTE VI

Camp d'en Grassot
Passatge Alió,12, baixos
600 603 605

Coll-Vallcarca
Tirsó, 48 local
93 284 28 80

DISTRICTE VII

Baix Guinardó
Plaça Alfons X, 3
93 436 81 80

Can Baró
Josep Serrano, 59-71
93 219 92 24

Can Papanaps-Vallhonesta
Mura, 8, baixos
canpapanaps@yahoo.es

Carmel, el
Feijoo, 10-12
93 357 57 48
• Centre Cívic El Carmel
Santuari, 27

Clota, la
Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 30
93 357 72 59

Font d'en Fargues
Pedrell, 69, baixos
ffargues@hotmail.com

Horta, barri d'
La Plana, 10, 1r
93 407 20 22
• Centre de Serveis Personals
Plaça Santes Creus, 8
• Casal de Barri de Can Peguera
Biure, 1

Ciutat Meridiana
Rasos de Peguera, 210 bis
93 276 30 94
• Centre Cívic Ciutat Nord
Rasos de Peguera, 19-25

Guineueta
Rambla Caçador, 1-3
93 428 46 23

Porta, barri de
Estudiants, 26-28
93 359 44 60
• Centre Sóller
Plaça Sóller, s/n

Prosperitat
Baltasar Gracián, 24-26
93 276 30 15
• Casal de Barri de Prosperitat
Pl Àngel Pestaña, s/n
• Casal de Joves de Prosperitat
Rio de Janeiro, 100

Roquetes
Canteres, 57, baixos
93 359 65 72

DISTRICTE IX

Bon Pastor
Sant Adrià, 101, baixos
93 346 46 18

Congrés, el
Felip II, 222
93 340 70 12
• Casal de Barri del Congrés Acàcies, 26

Meridiano Cero
Torroella de Montgrí, 11
93 274 02 72

Navas, barri de
Biscaia, 402, baixos
93 340 51 85

Pi i Margall
Passeig Guayaquil, 53
93 311 41 93

Sagrera, la
Martí Molins, 29
93 408 13 34
• Biblioteca Marina Clotet
Camp del Ferro, 1.3
• Nau Ivanov
Hondures, 28-30

Sant Andreu Nord-Tramuntana
Pg Torres i Bages,101-103
93 274 03 34

Diagonal Mar
Selva de Mar, 22-32
93 307 91 20

Front Marítim de Bcn
Taulat, 142, 5è A
696 43 57 83

Gran Via-Perú-Espronceda
Gran Via, 1.002, 8è, 2a
93 308 77 34

Maresme
Rambla Prim, 45
93 266 18 56

Palmera Centre, la
Maresme, 244, baixos
93 313 30 78

Paraguay-Perú
Gran Via, 1.144, baixos
93 278 06 93

Parc, del
Llull, 1-3
93 221 04 87

Pau, barri la
Concili de Trento, 320
93 313 28 99

Poblenou
Rambla del Poblenou, 49
93 256 38 40

És Ira

RICARDO HERMIDA

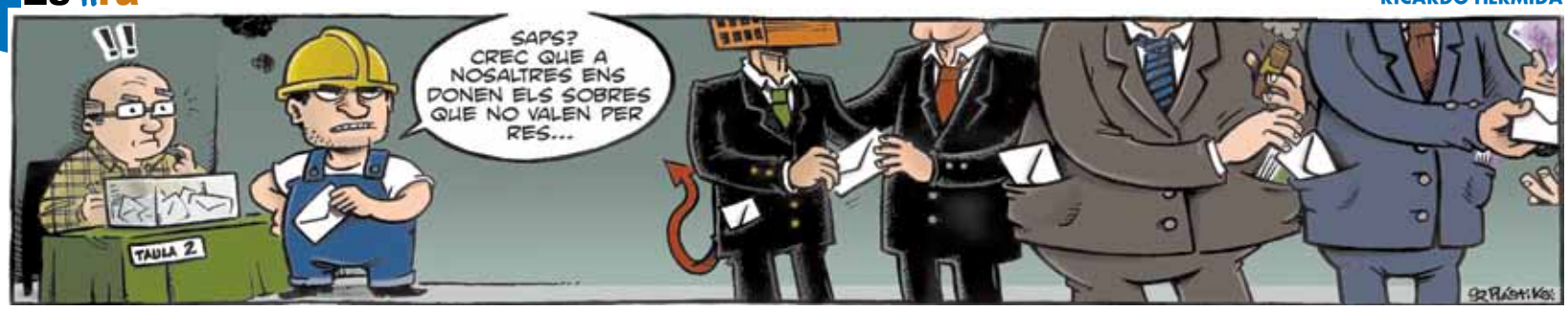

• Cotxeres de Sants
Sants, 79
• Biblioteca popular Josep Pons
Constitució, 19 (Bloc 11 de Can Batlló)

Font de la Guatlla-Magòria
Rabí Ruben, 22 B
93 424 85 06

França, barri de la
Mare de Déu del Remei, 21, 1r
93 325 08 93

Hostafrancs
Callao, 9, baixos
93 421 79 19
• Poliesportiu Espanya Industrial
Muntades, 37
• Casinet d'Hostafrancs
Rector Triadó, 53

La Satalia
Cariteo, 26
93 329 36 72

Poble Sec
Margarit, 23
93 441 36 65
• Biblioteca Francesc Boix
Blai, 34
• Centre Cívic El Sortidor
Plaça del Sortidor, 1

Racó de les Corts
Trav de les Corts, 94, baixos
609 43 50 49

Sant Ramon Nonat
Ptge. Jordi Ferran, 19-21

Xile, avinguda
Av. de Xile, 34, 11, 5è
93 440 35 12
• Can Deu
Plaça de la Concòrdia, 13

Zona Universitària
Jordi Girona s/n
93 401 77 43

DISTRICTE V

Can Caralleu
Guarderia, 12
93 280 07 24

Can Rectoret
Bohemis, 23
93 205 04 87

Font del Mont-Vallvidrera
Escales Font del Mont, 1 A

Mas Gimbau-Can Castellví
Pg. Solé i Pla, 16-18, int.
avvmagicc@hotmail.com

Mont d'Orsà-Vallvidrera
Reis Catòlics, 16-34 (casal)
93 406 90 53
• Llibreria La Kktua
Plaça de Vallvidrera, s/n
• Centre Cívic d'El Coll Aldea, 15-17

Gràcia Nord-Vallcarca
Bolívar, 15, 2n
93 211 26 27

Travessera de Dalt
Travessera de Dalt, 6
93 210 52 89
• Lluïsos de Gràcia
Plaça Nord, 7

Vila de Gràcia
Topazi, 29, 1r
93 217 60 88
• Ateneu La Torna
Sant Pere Màrtir, 37, baixos
• Centre Cívic La Sedeta
Sicília, 321
• Centre Moral de Gràcia
Ros de Olano, 7-9
• Hotel d'Entitats de Gràcia
Providència, 42
• Info-espai
Plaça del Sol, 19-20
• Poliesportiu Claror
Sardenya, 333
• Poliesportiu Perill
Perill, 16-22
• Tradicionàrius
Trav. de Sant Antoni, 6-8
• Centre Cívic Matas i Ramis
Feliu i Codina, 20
• Punt d'informació juvenil
Plaça Eivissa, 17, pral.

Joan Maragall del Guinardó
La Bisbal, 40-42, baixos
93 347 73 10
• Cooperativa Rocaguinarda
Xipré, 13

Montbau
Roig Soler, 31, baixos
93 428 29 34

Parc de la Vall d'Hebron
Pl. Joan Cornudella, 13
93 428 68 66

Sant Genís dels Agudells
Naïm, 5, tenda 1
93 417 03 67

Urbanització Vallhonesta-Font del Gos
Camí de Cal Notari, s/n
93 428 20 42

DISTRICTE VIII

Can Peguera
Vilaseca, 1
93 357 13 33
• IGOP-UAB
Passeig d'Urrutia, 17
• Ateneu Popular de 9Barris
Port Lligat, s/n

Torre Baró
Escolapi Càncer, 1
a.vecinostorrebaro@hotmail.com

Torre Llobeta
Santa Fe, 5, 1r, 4a
93 429 07 06
• Centre Cívic Torre Llobeta
Santa Fe, 2, bis
• SESE
Joan Alcover, 6

Trinitat Nova
Pedrosa, 21
93 353 88 44

Turó de la Peira
Pge de la Peira, 37, local 12
93 407 21 70
• Can Basté
Passeig de Fabra i Puig, 274

Vallbona
Avinguda Alzinar, 6
93 354 89 82

Verdum
Artesania, 96, baixos
93 276 02 30

Sant Andreu del Palomar
Dr. Balari i Jovany, 14
93 345 96 98
• Bar Versalles
Gran de Sant Andreu, 255
• Biblioteca Ignasi Iglesias Segadors, s/n
• Can Guardiola
Cuba, 2
• Centre Cívic St. Andreu
Gran de Sant Andreu, 111
• Districte de Sant Andreu
Plaça Orfila, s/n

Sant Andreu Sud
Virgili, 24, 1a planta
93 346 72 03

Trinitat Vella
Mare de Déu de Lorda, 2
93 274 19 58
• C. Cívic de Trinitat Vella
Foradada, 36-38

DISTRICTE X

Clot-Camp de l'Arpa
Sibelius, 3, baixos
93 232 46 10
• Casal Joan Casanelles
Pl. Joan Casanelles, s/n
• Foment Martinenc
Provença, 595
• El Tio Ché
Rambla del Poblenou, 44-46
• Farmàcia
Bolívia, 19
• Llibreria Etcètera
Llull, 203

Provençals de la Verneda
Dr. Zamenhof, 25, baixos
93 307 46 95

Sant Martí de Provençals
Andrade, 176
93 314 17 04
• C. Cívic de Sant Martí
Selva de Mar, 215

El Besòs
Rambla de Prim, 64-70
93 278 18 62

Verneda Alta, la
Campo Arriassa, 99
93 314 58 13
• Complex Esportiu Verneda
Binèfar, 10-14

Vila Olímpica
Jaume Vicenç Vives, 6
93 221 93 93

Un nou **CARRER** a internet www.favb.cat | El pròxim número de **CARRER** sortirà al mes d'abril | Modificacions: 93 412 76 00

Tal como éramos

MARIO ORTIZ

Alberto García-Alix (León, 1956) fotógrafo autodidacta y Premio Nacional de Fotografía en 1999, expuso por primera vez en la galería Buades en 1981.

Su obra recorre varios países y es publicada en *Vogue*, *British Journal of Photography* o *Vanity Fair*. Las motos, la contracultura, la música, los tatuajes y la noche son sus fuentes de inspiración más recurrentes.

Claramente reconocible por su gusto por el blanco y negro, el retrato y el documento social y personal, ha hecho varios trabajos en vídeo, donde aúna fotografía, imagen secuencial, ambientaciones sonoras y narrativas.

"(...) Mi deseo es verme. Lo que busco en un retrato es verme para poderme comprender. En ese momento hay una sinceridad que es ponerse bajo esa luz, sin retoque ni una posición forzada. Soy yo bajo esas luces. Me puedo ver y de ahí puedo llegar a comprenderme."

MANEL SALA "ULLS"

"(...) Un autorretrato hay que trabajarlo siempre en positivo. Automáticamente, cuando pones la cámara, el dolor se va. Entras en el trabajo -esta foto tiene que hacerse de una manera determinada- y eso anula el dolor que puedas sentir. Cualquier cosa en ese instante se convierte en lo que es la fotografía, en un hecho fotográfico."

"(...) Yo no fui el fotógrafo de la movida, yo estaba allí y fotografié mi entorno y a mis amigos"

"Retraté mis posesiones y mis vicios y las esquinas de las calles por las que me moví porque quería elevarlas a la altura de una épica"

"(...) Luego, era muy fuerte. En la soledad de mi laboratorio al revelar las fotos veía mi interior. Muchas veces pensaba: "qué dura es esta foto". Hay alguna de mi hermano en la que ya el deterioro se notaba. Lo veían mis amigos. La vida va pasando. La vida pasa y de repente empecé a tener fotos de muertos, de amigos muertos."

"Nacemos con miedo, vivimos y morimos con miedo".

"(...) Nunca sabe uno bien lo que cuentan las imágenes".

"Para redactar necesito aislarme, en mi caso es como bucear al interior de uno mismo. No tengo material de donde sacar que no proceda de mis sentimientos y de mi vida. Lo que más me gusta es escribir, más incluso que la fotografía, todo el ritmo lo das desde las palabras".

Retrato de una generación

Autorretrato

Alberto García -Alix

Palau de la Virreina (la Rambla, 99)

De martes a domingo y festivos, de 12 a 20 h.

Entrada gratuita

"Coloco las fotos en primer plano y me pongo a escribir. La idea central es que las palabras, los silencios y los negros de las fotos ayuden a construir un ritmo",

El autorretrato de García Alix es el retrato de una generación. Él, siempre él, entero o fragmentado, y también desdoblado como una sombra invisible en los retratos, a veces duros, a veces festivos, de sus amigos.

Piérdete en sus yermos paisajes urbanos, en sus tapias y descampados de arrabal, en sus escenas de droga, en sus cuartos desolados, en aquella generación desafiante y suicida.

Comparto con Alberto, generación, abismo, miedos, necesidad de escribir y espíritu superviviente, así que no es extraño que recomiende al visitante un detenido y atento viaje por este vigoroso autorretrato, y, sobre todo, que deje para el final del trayecto la sala donde se proyecta el genial audiovisual *De donde no se vuelve*. Una vez allí, déjate llevar por la fuerza inexorable del autor y, si sobrevives, sal del Palau de la Virreina sin mirar atrás y emborráchate de vida dando un largo paseo por la ciudad.

La Favb informa

Denúncia contra Agbar, l'Ajuntament i l'AMB

FAVB

IGNASI R. RENOM

Attac-Acordem, Ecologistes en Acció, Enginyeria sense Fronteres, la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona i la Xarxa Nova Cultura de l'Aigua, membres de la Plataforma Aigua és Vida i en representació de sectors socials, veïnals, de cooperació i ecologistes, hem presentat proves de presumptes delictes penals dels màxims

Es denuncia la supeditació dels responsables polítics als interesos privats en la gestió de l'aigua

responsables de l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la multinacional Agbar-Suez, en l'àmbit de la gestió de l'aigua.

Aquesta denúncia es presenta en el marc de la defensa de l'aigua com un dret fonamental per a la vida, tal com va proclamar l'Organització de Nacions Unides el passat 2010 i de la preservació del bon estat ecològic de les fonts d'aigua.

Al mateix any però, una sentència judicial va posar en evidència que entre Agbar i l'administració "ni hi ha adjudicació del servei ni hi ha contracte". Aquest fet té importants repercussions econòmiques, socials i ambientals per a tota la població, doncs "l'actuació de Agbar en tant que concessionària del servei és una actuació il·legítima", per tant "el preu és il·legal i, a més, constata que ens trobem davant "una fallida generalitzada de les garanties procedimentals que assisteixen als usuaris del servei".

Després d'haver sol·licitat a les administracions els documents acreditatius de la gestió duta a terme per Agbar i haver obtingut el silenci com a resposta, després d'evidenciar la total supeditació i connivència dels responsables polítics als interessos privats amb la voluntat de crear d'una nova empresa mixta a l'Àrea Metropolitana de Barcelona en benefici d'Agbar, i degut a la total indefensió en què es troben les veïnes i els veïns, hem presentat un informe a la Fiscalia Anticorrupció pels indicis de prevaricació de l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, així com pels indicis d'apropiació indeguda per part de l'empresa privada Agbar.

Breus de barri

Censura municipal a Nou Barris

REDACCIÓ

Les entitats i col·lectius que organitzen tres dels esdeveniments que porten anys celebrant-se a Nou Barris i que ofereixen una imatge positiva dels seus barris -el festival Sólo para Cortos, Carnestoltes i el festival de Sopes del Món Mundial- denuncien censura i atacs a la llibertat d'expressió.

El festival de curtmetratges Sólo para Cortos ha hagut de rectificar el seu cartell inicial perquè la impremta municipal l'edités. Sembla que el cartell no agradava a l'Ajuntament per l'actitud "incívica" que mostrava el protagonista (???). La impressió del cartell del Carnestoltes de Nou Barris, que acostumava a assumir el districte, l'haurà de pagar l'entitat organitzadora, la Coordinadora Cultural de Nou Barris, sense gairebé ajuts públics. Un carnestoltes que agrupa milers de veïns i veïnes. El motiu: haver collocat a l'ull del personatge principal del cartell, a mode de pegat, el logotip de la plataforma "Nou Barris Cabrejada, diu prou!" (*9bcabrejada.blogspot.com*), denunciant l'ús de les nocives pilotes de goma

Un dels cartells censurats

per part dels Mossos.

Per acabar, els fulletons de presentació al veïnat del festival de Sopes del Món Mundial tampoc no seran impresos per l'Ajuntament. Els motius: apareixia de nou el logotip de la campanya "Nou Barris Cabrejada" i el text, jocós, parlava de "la Galia Nouibarrensis" (inspirant-se en els còmics d'Astèrix) i acabava amb la frase "per una Nou Barris irreductible i cabrejada, sopes, pocions i dolça lluita". Tampoc no ha agradat. Un industrial gràfic del barri, en conéixer la situació, s'ha ofert a editar els fulletons a un preu irrisori. Davant la censura, solidaritat.

Marc Puig, un censor imputat

El districte dirigit per Irma Rognoni s'ha defensat de les acusacions de censura dient que ells no hi pinten res, i que la decisió la va prendre l'actual Director de Comunicació i Atenció al Ciutadà de l'Ajuntament de Barcelona, Marc Puig. A Puig li sembla poc edificant el cartell de cinema i el prohibeix. No li sembla bé que es critiqui el seu coreligionari Felip Puig, responsable de l'ús de bales de goma, i ordena que no es pagui allò que es venia assumint de fa anys. Puig forma part del nucli dur de CIU i es gasta el diner municipal en allò que li agrada i no se'l gasta en allò que critica els seus. Però el diner municipal no és del partit que governa l'Ajuntament.

Per cert, Marc Puig està imputat en el cas del saqueig del Palau de la Música. Se'l relaciona amb el desviament de diners cap a Convergència.

EL COR ROBAT

CATHERINA AZÓN

PUYAL

Joaquim Forns

President de l'Associació de Veïns i Veïnes de Torre Llobeta

"El pàrquing del Mercadona està construït en un terreny destinat a equipaments públics"

Va néixer a Oriola (Alacant) i als quinze dies va emigrar amb els seus pares a Barcelona. El seu primer habitatge va ser al barri de Sant Antoni i posteriorment es va traslladar al Clot. Fa vuit anys que viu al barri de Torre Llobeta (Nou Barris). Té 61 anys i és jubilat de banca. Actualment és el president de la seva associació, que celebra l'aniversari i que per aquest motiu serà l'amfitriona de la 41 assemblea general de la Favb el mes de març vinent.

— Com va començar l'associació?

La primera organització veïnal va ser com a "Asociación de Cabezas de Familia", l'únic tipus d'associació que el franquisme permetia als barris. Després vam passar a ser associació de veïns.

— On estava la seu en aquell moment inicial?

A la masia de Torre Llobeta, un edifici que estava abandonat. L'associació va rehabilitar mínimament la casa per poder fer-la servir (portes i finestres, etc.). El nostre primer objectiu era salvar aquell bell edifici. Es va reivindicar com a centre per al barri.

— I l'Ajuntament democràtic ho va acceptar?

No. El conseller responsable dels centres cívics, el senyor Vallverdú, ens en va desallotjar violentament. Aquest any fem 50 anys de la fundació de l'associació de veïns i 20 anys del desallotjament. Casualitats de la vida.

— Us vau quedar sense local?

Sí. Però l'escàndol va ser tan important que finalment ens van llogar dos pisos, a un "mòdic" preu, davant mateix de la masia.

— Quines van ser les primeres reivindicacions?

N'hi va haver dues d'essencials. El cobriment de la riera d'Horta (les inundacions al carrer Cartellà eren contínues) i l'asfaltat dels carrers. El fang arribava fins a les cases.

— Destaca alguna lluita recent.

La lluita, llarga i important, per recuperar per al barri els terrenys que ocupaven les antigues Cotxeres de Borbó. Després d'anys de batallar, ho hem aconseguit.

— Quins equipaments s'hi han instal·lat?

Un equipament socio-sanitari, una biblioteca i un casal per a la gent gran. Queden sense urbanitzar 20.000 metres quadrats. Estava prevista la construcció de la nova seu de la Conselleria de Benestar Social, però ara no hi ha pressupost i no es farà.

— Llavors?

Nosaltres plantegem l'enderroc de la tanca i que el terreny s'adeqüi per a ús del veïnat. Que hi posin jocs infantils i pistes de bàsquet provisionals.

— Vau denunciar la construcció d'un pàrquing al carrer Petrarca.

Sí, en un terreny municipal s'ha instal·lat un pàrquing per als clients del Mercadona!

— Quin era el seu destí inicial?

Estava programada la construcció d'una escola bressol, una residència per a la gent gran i un centre de dia. Ja veurem què és el que passa.

— Un altre tema que porta anys endarrerit és la unió de les línies 4 i 5 del Metro...

Seria raonable aquesta inversió. Entre les estacions de Maragall i Llucmajor hi ha massa distància i això implica perill (és el trajecte més llarg entre dues estacions de tot Barcelona). Unint les línies, a més, es milloraria molt el servei. Per la seva banda, les administracions s'han limitat a posar-hi una escala mecànica.

— Els problemes s'eternitzen.

Sí. El districte no dóna solucions als problemes. La regidora és molt atenta però, quan intentes concretar, es "dilueix". A l'associació ens ha rebaixat, sense avisar, un 33% de la subvenció.

— Les dificultats no impediran la celebració del 50è aniversari.

De cap de les maneres. Estem preparant la celebració per a la Festa Major, a l'octubre. Al mal temps, bona cara.

Parlant del
CARRER
i de la ciutat

Manel Martínez i Josep Manel Hernández

Treballadors de El Corte Inglés

ALÍCIA TUDELA
ENTREVISTA

IGNASI R. RENOM
FOTOGRAFIA

"Al Corte Inglés li va molt bé la crisi per reduir costos laborals"

Malgrat els temps difícils que corren i els canvis en les seves condicions laborals, sobretot arran de l'últim conveni signat recentment, encara se'ls nota entusiasme en la feina que fan. Porten 42 i 37 anys respectivament com a treballadors d'El Corte Inglés, i, tot i que no dubten en afirmar que "la gent de sempre està desmotivada i cremada", encara desprenen energia. Manel Martínez, representant sindical d'UGT, i Josep Manel Hernàndez, de CCOO, arrosseguen a les seves esquenes anys de lluita en favor dels drets laborals dels treballadors dels gran magatzems.

"Tot aquest conjunt de canvis que s'estan produint en el nostre centre de treball, junt amb la reforma laboral, no són per rebatre la crisi, són per aprofitar-la i abaratir els costos laborals", afirma Hernández. Fa poc s'ha "negociat" el nou Conveni Col·lectiu de Grans Magatzems respecte del qual tots dos treballadors subratllen que suposa grans modificacions respecte de l'anterior, ja que "relaciona el nivell salarial a les vendes del centre i, com a conseqüència, hi pot haver una reducció del sou". D'aquesta manera, ens expliquen que, a partir d'ara, si les vendes disminueixen en una botiga, "es podrà modificar el salari fins a un 5% i, per tant, dues persones amb la mateixa feina podran cobrar diferents sous depenent dels centres". A més, destaquen que s'ha congelat el sou base durant quatre anys. Per tot plegat, les dues organitzacions sindicals que representen Martínez i Hernàndez no han subscrit el nou conveni col·lectiu, que "està en procés d'estudi", i no descarten recórrer-lo.

Un altre dels canvis més destacats és l'obligatorietat de treballar diumenges i festius. "Abans no era obligatori treballar-los i, si un treballador no volia, com és el meu cas, informava a l'empresa. Ara hi estarem tots obligats i, a més, sense cobrar-los", diu Manel Martínez. En aquest sentit, Josep Manel Hernàndez afirma: "De moment, estem salvaguardats per la llei comercial catalana, que permet vuit festius l'any, però abans estaven compensats, i ara no estaran remunerats". Segons el nou conveni es rebaixa a un 55% els diumenges a treballar però ells insisteixen que "a Catalunya seran el 100% de diumenges i festius".

El nou conveni també incorpora un augment de la jornada laboral en 28 hores anuals i, en conseqüència, "una pèrdua de poder adquisitiu dels treballadors". "El sou es manté, i si no vols treballar aquestes 28 hores més, passes pel departament de Personal a comunicar-ho, però et trauran aquesta part de sou", explica Manel Martínez. Amb l'agreujant que abans disposaven del calendari laboral anual a principis d'any i en canvi ara la distribució de la jornada és trimestral i amb possibilitats de ser canviada: "La gent ha de treballar més i cobrem menys fent el doble de feina que abans", resumeix Martínez.

El Corte Inglés és una de les poques grans empreses que en període de crisi no ha fet cap expedient de regulació d'ocupació o acomiadaments massius. Però tant el representant d'UGT com el de CCOO afirmen que, tot i que "per imatge no s'ha fet oficialment", des de fa dos anys l'empresa està portant a terme una "mena d'ERO encobert" reduint la plantilla, ja que, per exemple, no s'estan cobrint les jubilacions. "A El Corte Inglés fa dos anys que "s'està reduint plantilla i la gent treballa més, cobra menys i fa el doble de feina", diu Hernández. Amb les noves condicions, el grup de treballadors d'inici podrà ser de fins a vuit anys, mentre que abans podia ser de fins a uns tres abans de canviar de categoria professional.

Aquests treballadors no dubten que amb els anys les condicions de feina han anat a pitjor: "Poc a poc estan desapareixent les comissions per vendes, de fet hi ha departaments en què ja no es cobren", afirmen.

"Abans parlàvem de mileuristes, però ara aquests seran uns privilegiats", destaca Manel Martínez referint-se a una mena de "minijobs" que incorpora el nou conveni. Es tracta d'uns contractes formatius remunerats amb uns 450€ amb els quals es pretén reduir costos laborals: "No s'està contractant gent nova amb les antigues condicions per substituir a qui es jubila".

I parlant de la pèrdua de drets laborals, es mostren molt emprenyats en parlar de la pèrdua del 15% de descompte que fins ara tenien els treballadors del centre en les seves compres. Amb el nou conveni es posa punt i final a aquesta rebaixa i ara no podran tenir més descomptes que qualsevol client. "Els treballadors cada vegada tenim menys ganes", afirmen.

El nou conveni col·lectiu ha estat signat pels sindicats del sector FASGA (Federació d'Associacions Sindicals) i FETICO, (Federació de Treballadors Independents de Comerç), amb els quals es mostren molt crítics. Tant Manel Martínez com Josep Manel Hernández destaquen que aquestes organitzacions han venut l'acord "com si haguessin aconseguit frenar les pretensions de la patronal, però l'empresa ha acabat fent allò que volia".

Sal i pebre

Fam a Canaletes

Desenes de persones fan cua a la Rambla per recollir un plat de sopa o uns grams de macarrons. La imatge de la fam al cor de Barcelona ha estat portada dels diaris i s'ha repetit a les televisions. Diuen que l'alcalde està nerviós. L'estampa no és bona per a la "marca Barcelona", sobretot en uns dies en què la ciutat és capital mundial de telefonia. A la ciutat "amiga dels telèfons" hi ha penúria. Trias va ordenar els seus assessors que trobessin una solució. Una de les primeres propostes va ser prohibir l'activitat amb l'excusa que els repartidors voluntaris no tenien el carnet de manipuladors d'aliments. Increïble! Fer cua per recollir menjar denigra qui la fa. La dignitat de qui passa gana ja està, d'altra banda, pel terra. No confiem en aquestes solucions. L'Ajuntament, en comptes de mirar com treure's de sobre la situació, hauria de pensar a repartir bons perquè els ciutadans que passen gana puguin cobrir les necessitats alimentàries bàsiques en una tenda. Els serveis socials estan desbordats: no compten amb els mitjans necessaris. Les llistes d'espera són excessives. Com dèiem en un *Carrer* anterior, pocs serveis socials per a tanta crisi.

Zeta

L'acudit
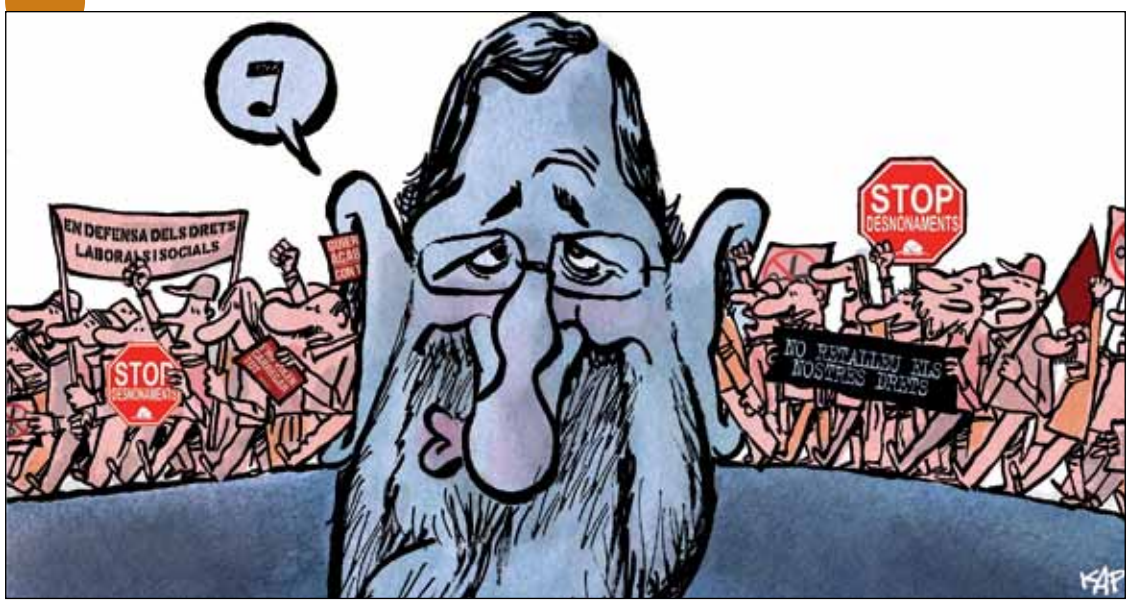
KAP